

NƏ QƏDƏR Kİ MÜSTƏQİL
AZƏRBAYCAN DÖVLƏTİ VAR,
AZƏRBAYCAN XALQI VAR,
HEYDƏR ƏLİYEV ÜRƏKLƏRDƏ
YAŞAYACAQDIR!

iki sahil

VAHİD AZƏRBAYCAN UĞRUNDA!

www.ikisahil.az / www.ikisahil.tv

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ QƏZET

№ 40 (7295) / Cümə axşamı, 28 fevral 2019-cu il

Prezident İlham Əliyev:

Azərbaycan ilə Gürcüstan arasındakı siyasi, iqtisadi və humanitar əlaqələr ən yüksək səviyyədədir

GÜRCÜSTANIN PREZİDENTİ SALOME ZURABİŞVİLİNİN AZƏRBAYCANA RƏSMİ SƏFƏRİ

⇒ Bax: səh. 2

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva
Gürcüstan Prezidenti Salome Zurabşvili ilə görüşüb

⇒ Bax: səh. 5

Məcburi
köçkünlərə
dövlət
qayğısının
bariz nümunəsi

Ali Məclisdə görüş

⇒ Bax: səh. 10

⇒ Bax: səh. 8

Heydər Əliyev Fondunun
vitse-prezidenti uşaqların
səhhəti ilə maraqlandı

Məhkəmə-Hüquq
Şurasının növbəti
iclası keçirilib

⇒ Bax: səh. 10

⇒ Bax: səh. 3

Daha bir
grup Qarabağ
müharibəsi
əlili protezlərlə
təmin olunub

⇒ Bax: səh. 12

“Müasir çağırışlar:
dini durum
və vəzifələr”

⇒ Bax: səh. 3

SOCAR-ın
Ukraynadakı
əməkdaşları
Xocalı soyqırımı
qurbanlarının
xatirəsini anıblar

11

Sosial siyasət
fəlsəfəsi və insan amili

13

Gələcəyə yatırım: müasirlik, dinamik
inkışaf, yeni texnologiyaların tətbiqi

24

“WhatsApp”da yenilik

Prezident İlham Əliyev: Azərbaycan ilə Gürcüstan arasındakı siyasi, iqtisadi və humanitar əlaqələr ən yüksək səviyyədədir

GÜRCÜSTANIN PREZİDENTİ SALOME ZURABIŞVİLİNİN AZƏRBAYCANA RƏSMİ SƏFƏRİ

Rəsmi qarşılanma mərasimi

Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gələn Gürcüstanın Prezidenti xanım Salome Zurabişvilinin fevralın 27-də rəsmi qarşılanma mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı meydanda Gürcüstan Prezidentinin şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Gürcüstan Prezidenti Salome Zurabişvilini qarşıladı.

Fəxri qarovul dəstəsinin rəisi Gürcüstan Prezidentinə raport verdi. Prezident İlham Əliyev və Prezident Salome Zurabişvili fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdilər.

Gürcüstan Prezidenti Azərbaycan əsgərlərini salamladı.

Gürcüstanın və Azərbaycanın dövlət himnləri səsləndi.

Azərbaycanın dövlət və hökumət nümayəndələri Prezident Salome Zurabişviliyə, Gürcüstanın nümayəndə heyətinin üzvləri Prezident İlham Əliyevə təqdim olundu.

Fəxri qarovul dəstəsi hərbi marşın sədaları altında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Gürcüstan Prezidenti Salome Zurabişvilinin qarşısından keçdi.

Prezidentlər rəsmi foto çəkirdilər.

Azərbaycan və Gürcüstan prezidentlərinin təkbətək görüşü olub

Fevralın 27-də rəsmi qarşılanma mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Gürcüstan Prezidenti xanım Salome Zurabişvilinin təkbətək görüşü olub.

Prezidentlər görüşdə çıxış etdilər.

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV dedi:

-Hörmətli xanım Prezident, mən Sizi Azərbaycanda səmimiyyətlə salamlayıram, ölkəmizə xoş gəlmisiniz.

İlk növbədə, bu yaxınlarda prezident seçkilərində qazandığınız qələbə münasibətilə Sizi təbrik edirəm, Sizə uğurlar arzulayıram.

Əminəm ki, Sizin səfəriniz Gürcüstan-Azərbaycan dostluq əlaqələrinin inkişafı üçün çox önəmli addım olacaqdır. Əminəm, aparacağımız müzakirələr bir daha təsdiqləyəcək ki, Gürcüstan və Azərbaycan bir-birinə çox yaxın ölkələrdir və birgə apardığımız işlər böyük nəticələr verir.

Biz bütün sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq edirik və bu əməkdaşlıq gündən-günə dərinləşir. Siyasət, iqtisadiyyat, mədəniyyət, nəqliyyat, energetika sahələrində çox gözəl nəticələr var. Əslində, elə bir sahə tapmaq çətindir ki, biz o sahədə əməkdaşlıq etməyək. Əlbəttə ki, gələcək əməkdaşlıqla bağlı bizim çox

-Təşəkkür edirəm cənab Prezident.

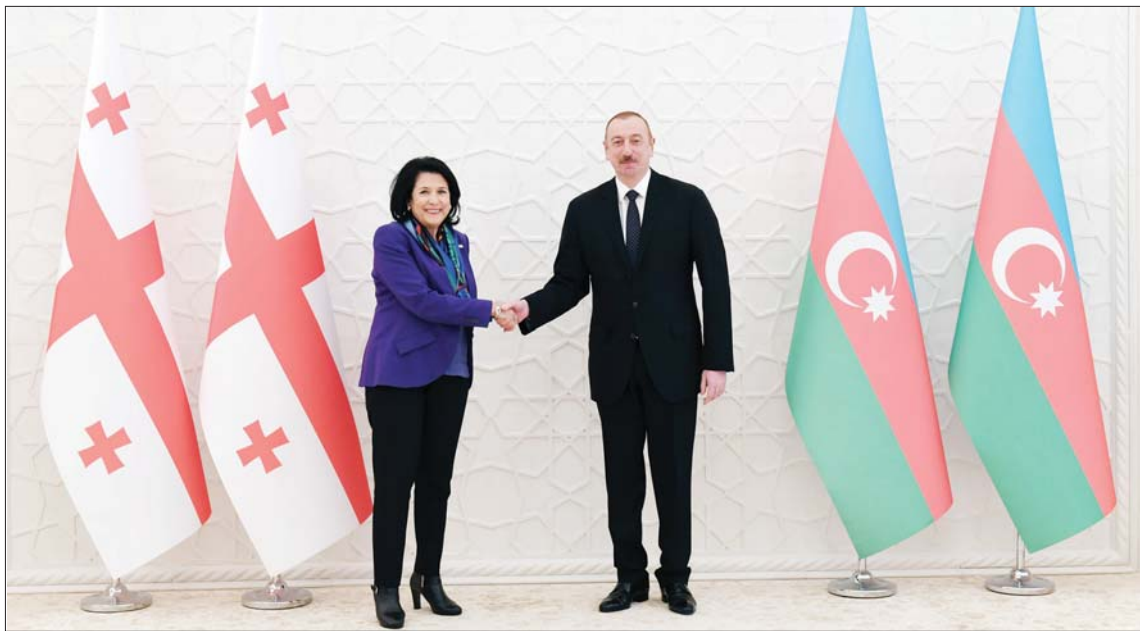
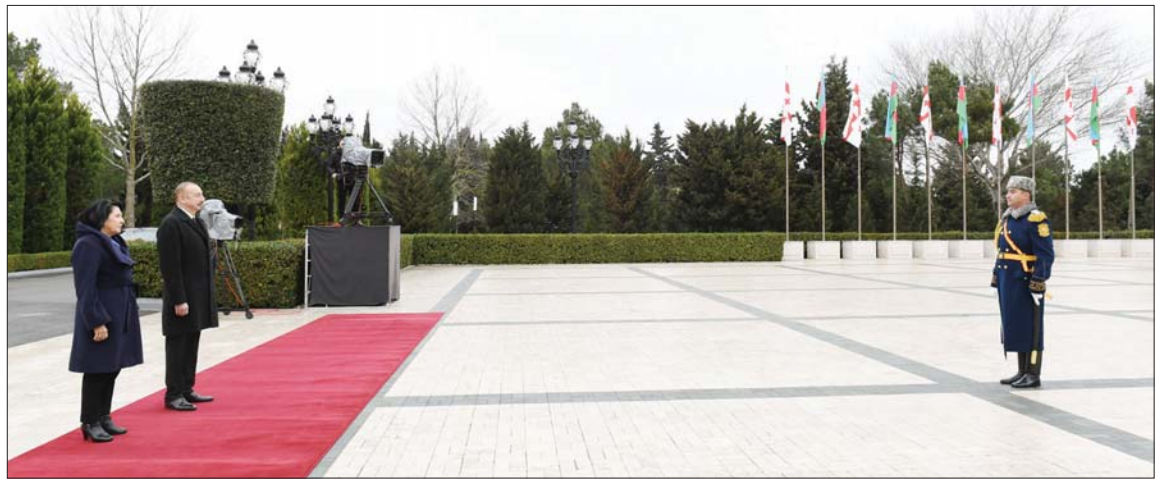
Şadam ki, regiona ilk səfərimi bizim dostumuz olan qardaş ölkəyə edirəm. Mən Azərbaycana dost ölkənin Prezidenti kimi səfərə gəlmişəm. Gürcüstanın bütün prezidentləri Azərbaycanın dostu olub və mən də bu ənənəni davam etdirirəm. Bizim münasibətlərimizin alternativ yoxdur və perspektivli əlaqələrimiz var.

Bizim region üçün və dünya

Azərbaycan və Gürcüstan prezidentlərinin geniş tərkibdə görüşü

Fevralın 27-də təkbətək görüş başa çatandan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Gürcüstan Prezidenti xanım Salome Zurabişvilinin nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüşü olub.

Prezidentlər görüşdə çıxış etdilər.

aydın fikirlərimiz var. Əminəm ki, səfər zamanı biz gələcək əməkdaşlıq istiqamətlərini müzakirə edəcəyik.

Bir daha xoş gəlmisiniz.

Gürcüstan Prezidenti Salome ZURABIŞVİLİ dedi:

üçün yeni perspektivlər açılır. Bu baxımdan əlaqələrimizi dərinləşdirmək daha da böyük əhəmiyyət kəsb edir. Əminəm ki, biz perspektivlərlə bağlı yeni təşəbbüsləri müzakirə edəcəyik.

Bizi qəbul etdiyiniz üçün bir daha təşəkkür edirəm.

Azərbaycan Prezidenti İlham ƏLİYEV dedi:

-Hörmətli xanım Prezident, hörmətli qonaqlar, sizi bir daha səmimiyyətlə salamlayıram, Azərbaycana xoş gəlmisiniz.

Biz Sizin səfərinizə çox böyük əhəmiyyət veririk. Mən xanım Prezidenti prezident seçkilərində qazandığınız qələbə münasibətilə təbrik edirəm. Çox şadam ki, qısa müddətdən sonra xanım Prezident Azərbaycana səfər edir. Bu, çox gözəl göstəricidir.

Bu gün biz artıq təkbətək görüşdə bir çox məsələləri müzakirə etdik. Regional problemləri, bizim ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığımızı müzakirə etdik. Bir daha gördük ki, bütün məsələlərlə bağlı bizim fikirlərimiz üst-üstə düşür. Əminəm ki, bu səfər Gürcüstan-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafı üçün önəmli addım olacaqdır. Biz bu günə qədər bir çox məsələləri birlikdə həll etmişik. Gürcüstan və Azərbaycan yaxın dost, qardaş ölkələrdir. Biz əsrlər boyu mehriban qonşuluq şəraitində yaşamışıq və bu gün uğurlu inkişaf edirik. Bizim birgə həyata keçirdiyimiz layihələr həm ölkələrimiz, həm qitə, həm də dünya üçün önəmlidir. Yəni, biz çox uğurlu əməkdaşlıq formatı yarada bildik. Əminəm ki, növbəti illərdə bütün sahələr üzrə əməkdaşlıq daha da dərinləşəcək və genişlənəcək. Bunu bizim siyasi iradəmiz diktə edir. Əminəm ki, biz

bütün məsələlərdə hər zaman bir-birimizin yanında olacağıq, bir-birimizə dəstək göstərəcəyik, necə ki, bu günə qədər bütün məsələlərdə həmişə bir yerdə olmuşuq.

Biz bu gün artıq həm xarici siyasət məsələlərini, həm də regiondakı vəziyyəti, bizim nəqliyyat, enerji layihələrinin icrasını müzakirə etdik. Əlbəttə ki, indi bu məsələləri geniş tərkibdə, daha geniş formada müzakirə edəcəyik. Əminəm ki, bu səfərin nəticələri çox müsbət olacaq və bizim əməkdaşlığımıza yeni töhfə verəcək.

Bir daha xoş gəlmisiniz.

Gürcüstan Prezidenti Salome ZURABIŞVİLİ dedi:

-Cənab Prezident, təşəkkür edirəm. Şadam ki, Azərbaycana gəlmişəm. Bu, mənim regionda birinci səfərimdir. Bizim qonşu və dost ölkə Azərbaycanda olmaqdan məmnunluq duyuram. Bizim əməkdaşlığımız bizim üçün çox əhəmiyyətlidir. İlk növbədə, bizi böyük tarix, ənənələr birləşdirir. Biz 100 il əvvəl birlikdə müasir dövlət qurmağa başladığımızı müstəqilliyimizi bərpa etdik. Vaxtilə bizim kiçik federasiyamız da var idi. Biz müstəqilliyimizi birlikdə itirdik, ağır illərdən keçdik, yaşadığımızı. Bunlar bizim dövlət quruluşumuza təsir etdi. Biz öz müstəqilliyimizi yenidən birlikdə bərpa etdik. Biz son illər eyni faciələri yaşamadıq. Bu gün də biz ölkə üçün ərazilərin işğalının nə demək olduğunu yaşayırıq. Ərazi bütövlüyü hələ bərpa olunmayıb. İşğal məsələsi bizim üçün hələ də açıq yara kimi qalır. Bu, bir tərəfdən bizim inkişafımıza mane olur, digər tərəfdən biz bunlara, bu faciələrə baxmayaraq, dövlətimizi, iqtisadiyyatı gücləndirməyə nail olduq. Bizim yolumuz müstəqillik yoludur və belə də davam edəcəyik. Bunlar böyük uğurlardır.

Şadam ki, buradayam. Çünki bizim həm keçmiş, həm də gələcək haqqında çox söhbətlərimiz var. Bizim regionumuz çox böyük perspektivlərə malikdir.

⇒ Davamı 4-cü səhifədə

Prezident İlham Əliyev Dominikanlı həmkarını təbrik edib

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Dominikan Prezidenti Danilo Medinaya təbrik ünvanlayıb.

Prezidentin Mətbuat Xidmətindən Trend-ə verilən məlumata görə, təbrikdə deyilir: "Hörmətli cənab Prezident, Dominikan Respublikasının milli bayramı - Müstəqillik Günü münasibətilə Sizi və xalqınızı öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından təbrik edirəm.

Bu əlamətdar gündə Sizə ən xoş arzularımı yetirir, dost xalqınıza daim sülh və firavanlıq diləyirəm".

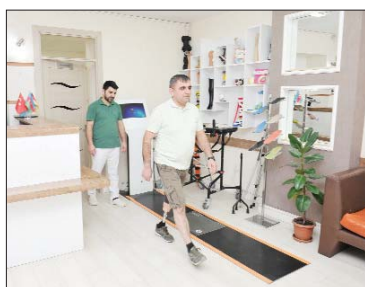
Monteneqro Prezidenti Bakıya gələcək

Monteneqro Respublikasının Prezidenti Milo Çuqanoviçin Azərbaycana səfəri gözlənilir. Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, səfərin məqsədi Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə martın 14-16-da keçiriləcək VII Qlobal Bakı Forumunda iştirak etməkdir. Milo Çuqanoviçin Forumda nitq söyləyəcəyi və səfər çərçivəsində bir sıra görüşlər keçirəcəyi də nəzərdə tutulur.

Qeyd edək ki, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzi bütün Balkan ölkələri, o cümlədən Monteneqro Respublikası ilə sıx əməkdaşlıq edir. Bu ölkənin əvvəlki prezidenti Filip Vuyanoviç Mərkəzin İdarə heyətinin üzvüdür. O, IV və V Qlobal Bakı Forumlarında da iştirak edib.

Xatırladaq ki, Forumda dünyanın 70-dən çox ölkəsindən 450 qonağın iştirakı gözlənilir. VII Qlobal Bakı Forumunun mövzusu "Dünyanın yeni xarici siyasəti" olacaq. Tədbirə Monteneqro prezidenti ilə yanaşı, Əfqanıstan, Bosniya və Herseqovina, Albaniya və digər ölkələrin dövlət və hökumət başçıları da qatılacaq.

Daha bir qrup Qarabağ müharibəsi əlili protezlərlə təmin olunub

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın tapşırığına əsasən, yaralanmış hərbiçilərin yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunması proqramı çərçivəsində daha bir qrup Qarabağ müharibəsi əlili protezləşməyə cəlb edilib.

Heydər Əliyev Fonduna müraciət edən 30-dək hərbiçinin hər birinin fərdi xüsusiyyətləri, aktivlik dərəcələri, heyət tərzləri nəzərə alınmaqla yüksək texnologiyalı məhsullar seçilib.

Tətbiq olunan protezlərin texniki imkanları normal həyat dinamikasına imkan yaradır, istifadəçi daha rahat, təbii və təhlükəsiz hərəkət edir. Protezlərlə təmin olunan Qarabağ müharibəsi əlilləri artıq aktiv həyata geri dönərək əmək fəaliyyətlərini davam etdirir. Onların sırasında hərbi xidmətlərinə davam edən, paralimpiya idman növləri ilə məşğul olanlar da var. Paralimpiyaçılardan sözlərinə görə, onlar müasir protezlərlə məşq və yarışlara rahatlıqla qatıla bilərlər. "Bizim üçün belə bir addım tək maddi dəstək deyil, həm də böyük mənəvi dəstəkdir", - deyən hərbiçilər onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Xatırladaq ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın tapşırığına əsasən hərbiçilərin yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunması proqramı çərçivəsində 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində yaralanmış əsgər və zabıtlar müasir protezlərlə təmin edilmişdi. Eyni zamanda, 2018-ci ildə daha bir qrup Qarabağ müharibəsi əlili Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə yüksək texnologiyalı protezlərlə təmin olunmuşdu.

SOCAR-ın Ukraynadakı əməkdaşları Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsini anırlar

yad edilib. Ukraynadakı SOCAR yanacaq doldurma məntəqələrində soyqırıma dair videoçarx yayımlanıb. Videoçarxda 1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Xocalı şəhərində baş verən XX əsrin dəhşətli faciəsi haqqında maarifləndirici məlumatlar, statistik rəqəmlər, soyqırıma dair fotolar əks olunub.

"SOCAR Energy Ukraina" şirkətinin keçirdiyi aksiya YDM-lərdən istifadə etmiş insanlarda faciə ilə bağlı təsəvvürün yaradılmasında xüsusi rol oynayıb və onlar Xocalı soyqırımını haqqında həqiqətləri öyrənə bilərlər.

Ukraynada fəaliyyət göstərən SOCAR yanacaq doldurma məntəqələri (YDM) şəbəkəsinin işçi heyəti Xocalı soyqırımını ilə bağlı Azərbaycan xalqı ilə həmrəylik nümayiş etdiriblər.

Xocalı faciəsinin 27-ci ildönümü ilə əlaqədar "SOCAR Energy Ukraina"-nın yanacaq doldurma məntəqələrində bayraqlar endirilib, faciə qurbanları

Azərbaycan-Gürcüstan əlaqələrinin inkişafında mühüm mərhələ

Xarici siyasətində iki və çoxtərəfli çərçivədə əməkdaşlığın qurulmasında və müxtəlif istiqamətlər üzrə genişləndirilməsində maraqlı olan Azərbaycanın ötən il üçtərəfli formatda birliklərin yaradılmasında daha çox təşəbbüskarlığı da regional əməkdaşlığa töhfələrinin tərkib hissəsidir. Azərbaycan-İran-Rusiya, Azərbaycan-İran-Türkiyə, Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə kimi birliklər deyilənlərin bariz nümunəsidir. İstanbulda Azərbaycan, Türkiyə və İran, eyni zamanda, Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan xarici işlər nazirlərinin bir araya gəlib, iki tarixi görüşə imza atmaları ötən ilin müzakirə olunan mövzularından oldu.

Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstanın siyasi iradəsi və qətiyyəti sayəsində gerçəkləşən enerji və nəqliyyat layihələri təkə regionun deyil, dünya dövlətlərinin davamlı iqtisadi inkişafını şərtləndirir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin yuxarıda qeyd olunan fikrinə istinadən qeyd edə bilərik ki, əlaqələr öncə regional əməkdaşlıq formatı şəklində qurulmuş, bu gün artıq çoxtərəfli əməkdaşlıq üçün möhkəm baza mövcuddur. Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə birliyinin, həmrəyliyin təcəssümü kimi dəyərləndirilən Bakı-Tbilisi-Ceyhan və Bakı-Tbilisi-Ərzurum neft-qaz layihələri, eyni zamanda, 2017-ci ildə istifadəyə verilən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun iqtisadi və siyasi əhəmiyyətini geniş şərh etməyə ehtiyac yoxdur. Dünyaya açılan pəncərə kimi dəyərləndirilən bu layihələrin bu gün çoxtərəfli çərçivədə ardıcılığının sayı artmaqda, ən əsası Azərbaycan tranzit ölkə kimi mövqeyini möhkəmləndirməkdir. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev BTQ dəmir yolunun açılış mərasimində bu amili xüsusi qeyd etmişdir ki, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri Xəzər dənizini Aralıq dənizi ilə birləşdirən böyük bir infrastruktur layihəsidir və bu gün bu kəmərlə, eyni zamanda, Xəzər şərq hissəsindən də neft nəql edilir. Yəni, bizim ölkələrimiz, eyni zamanda, başqa ölkələr üçün tranzit imkanları təmin edib: "Ondan bir il sonra - 2007-ci ildə Bakı-Tbilisi-Ərzurum kəməri yenə də Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə arasındakı əməkdaşlıq hesabına inşa edilmişdir... Avropanın ən böyük infrastruktur layihələrindən biri olan Cənub Qaz Dəhlizi də məhz Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyənin və digər ölkələrin birgə fəaliyyəti nəticəsində yaradılır." Ölkə Prezidenti bu sadalananlar fonunda bildirmişdir ki, güclü iradə, qarşılıqlı dəstək, bir-birimizə inam olan yerdə bütün işləri görmək mümkündür: "Əminəm ki, regional əməkdaşlığa ən böyük töhfə verən ölkələr - Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə bundan sonra da daim bir yerdə olacaqlar, bir-birini dəstəkləyəcəklər. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu layihəsi kimi nəhəng layihələr bizim birliyimizi, dostluğumuzu daha da möhkəmləndirir."

Bu qısa təhlil Azərbaycan-Gürcüstan münasibətlərinin dünənə, bu gününə və perspektivlərə işıq salır. Hər iki ölkənin dövlət başçıları qarşılıqlı səfərləri əlaqələrin inkişafında, yeni istiqamətlərin müəyyənləşdirilməsində stimullaşdırıcı amil rolunu oynayır. Gürcüstan Prezidenti xanım Salome Zurabişvili-nin ölkəmizə səfəri də bu kimi məqamlara aydınlıq gətirir. Gürcüstan və Azərbaycan Prezidentlərinin geniş tərkibdə görüşündə də bu iki dost ölkəni bir-birinə daha da yaxınlaşdıran məqamlara xüsusi diqqət yönəldilmiş, cənab İlham Əliyev bu əminliyi ifadə etmişdir ki, bu səfər Gürcüstan-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafı üçün önəmli addım olacaq: "Biz bu günə qədər bir çox məsələləri birlikdə həll etmişik. Gürcüstan və Azərbaycan yaxın dost, qardaş ölkələrdir. Biz əsrlər boyu mehriban qonşuluq şəraitində yaşamışıq və bu gün uğurla inkişaf edirik. Bizim birgə həyata keçirdiyimiz layihələr həm ölkələrimiz, həm qitə, həm də dünya üçün önəmlidir. Yəni biz çox uğurlu əməkdaşlıq formatı yarada bildik. Əminəm ki, növbəti illərdə bütün sahələr üzrə əməkdaşlıq daha da dərinləşəcək və genişlənəcək. Bunu bizim siyasi iradəmiz dikte edir. Əminəm ki, biz bütün məsələlərdə hər zaman

bir-birimizin yanında olacağıq, bir-birimizə dəstək göstərəcəyik, necə ki, bu günə qədər bütün məsələlərdə həmişə bir yerdə olmuşuq."

Gürcüstan Prezidenti xanım Salome Zurabişvili Azərbaycana ilk dəfə səfər etdiyini önə çəkərək bildirmişdir ki, əməkdaşlığımız bizim üçün çox önəmlidir. İlk növbədə, bizi böyük tarix, ənənələr birləşdirir.

Azərbaycan və Gürcüstan prezidentlərinin görüşündə əsas diqqət göstərilən məsələlərdən biri də hər iki ölkənin yaşadığı münasibətlər oldu. Belə ki, "Biz son illər eyni faciələri yaşadığımızı söyləyən Gürcüstan Prezidenti vurğulamışdır ki, bu gün də biz ölkə üçün ərazilərin işğalının nə demək olduğunu yaşayırıq: "Ərazi bütövlüyü hələ bərpa olunmayıb. İşğal məsələsi bizim üçün hələ də açıq yara kimi qalır. Bu, bir tərəfdən bizim inkişafımıza mane olur, digər tərəfdən biz bunlara, bu faciələrə baxmayaraq, dövlətimizi, iqtisadiyyatı gücləndirməyə nail olduq."

Hər iki ölkənin dövlət başçıları vurğuladıqları kimi, Azərbaycan və Gürcüstan bütün məsələlərdə biri-birinin yanındadır. Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan dövlətlərinin birgə səyləri, siyasi iradəsi nəticəsində dövlətlər, xalqlar arasında körpü rolunu oynayan layihələr bundan sonra da davamlılığı ilə diqqət çəkəcək. Bu mühüm məqamı da qeyd edək ki, 2018-ci ilin enerji sektorunun uğurları sırasında xüsusi yer alan, "Enerjinin İpək Yolu" kimi dəyərləndirilən TANAP da zamanın mütərəqqi əməkdaşlığına yaxşı bir nümunədir. TANAP Gürcüstandan və Türkiyənin 20 vilayətindən keçərək Yunanıstan sərhədinə qədər uzanır. Ümumiləşdirilmiş şəkildə desək, BTC, BTO neft-qaz kəmərləri, BTQ dəmir yolu, TANAP Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstanın birgə formalaşdırdığı regional inkişaf, tərəqqi və özünəinam mühitinin qələbəsi kimi dəyərləndirilir. Ortaq hədəflərə doğru birlikdə irəlilədikdə regional və global sabitliyə, əmin-amanlığa necə böyük töhfə verməyin mümkün olduğu bu üç ölkənin mənzərəsində aydın görünür.

Yeganə Əliyeva,
"iki sahil"

Prezident İlham Əliyev: Azərbaycan ilə Gürcüstan arasındakı siyasi, iqtisadi və humanitar əlaqələr ən yüksək səviyyədədir

GÜRCÜSTANIN PREZİDENTİ SALOME ZURABİŞVİLİNİN AZƏRBAYCANA RƏSMİ SƏFƏRİ

⇒ Əvvəli 2-ci səhifədə

**Azərbaycan və Gürcüstan
prezidentləri mətbuata
bəyanatlarla çıxış ediblər**

Fevralın 27-də geniş tərkibdə görüş başa çatandan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Gürcüstan Prezidenti xanım Salome Zurabişvili mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bəyanatla çıxış etdi.

**PREZİDENT İLHAM ƏLİYEVİN
BƏYANATI**

-Hörmətli xanım Prezident.
Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, xanım Prezident, Sizi bir daha Azərbaycanda səmimiyyətlə salamlayıram, Azərbaycana xoş gəlmisiniz.

Sizi bu yaxınlarda prezident seçkilərində qazandığınız qələbə münasibətilə bir daha təbrik edirəm. Çox şadam ki, seçkilərdən qısa müddətdən sonra Siz Azərbaycana səfər edirsiniz. Bu, onu göstərir ki, Siz ölkələrimizin əlaqələrinə çox böyük önəm verirsiniz. Biz də Azərbaycan-Gürcüstan əlaqələrinin inkişafına böyük əhəmiyyət veririk. Çox şadıq ki, bu əlaqələr uğurla, sürətlə inkişaf edir. Bugünkü səfər və apardığımız müzakirələr, danışıqlar bir daha onu təsdiqləyir ki, bizim əlaqələrimizin çox gözəl gələcəyi vardır.

Xalqlarımız əsrlər boyu bir-birinin yanında olmuşdur, bir yerdə olmuşdur. Biz həmişə dostluq, qardaşlıq şəraitində yaşamışıq. Bu gün də dostluq və qardaşlıq əlaqələrimiz bizim dövlətlərarası əlaqələrimiz üçün əsas amildir. Biz dövlətlərarası əlaqələri bu möhkəm təməl üzərində qururuq. Bu gün Gürcüstan və Azərbaycan bütün sahələrdə çox uğurla əməkdaşlıq edir.

Bizim siyasi əlaqələrimiz yüksək səviyyədədir, müntəzəm olaraq yüksək səviyyəli görüşlər keçirilir, məsləhətləşmələr aparılır. Biz beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində bir-birimizi daim dəstəkləyirik. Gürcüstan və Azərbaycan bütün beynəlxalq təşkilatlarda ərazi bütövlüyü məsələləri ilə bağlı daim həmrəylik göstərir və bir-birini dəstəkləyir.

Əlbəttə ki, əməkdaşlığımızın böyük hissəsi energetika sektoruna aiddir. Bu gün bu məsələlər də geniş müzakirə olundu. Bildirməliyəm ki, bu əməkdaşlığın böyük tarixi var və biz birgə səylərlə çox önəmli böyük layihələri icra edə bilmişik. Əgər tarixə bir qədər nəzər salsaq görərik ki, hələ 1990-cı illərin sonlarında Bakı-Supsa neft kəmərinin tikintisi böyük hadisə idi. Bu, imkan verdi ki, Xəzər dənizi Qara dənizlə neft kəməri ilə birləşsin. Ondan sonra əlbəttə ki, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərləri tikildi. Bütün bunları, biz, yeni, üç ölkə - Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə birgə səylərlə həyata keçirdik. Bu gün bu layihələr bizim iqtisadi inkişafımızı böyük dərəcədə artırır. Bu marşrut üzrə bu gün Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi uğurla icra edilir. Bu, bölgədə ən böyük infrastruktur layihəsidir. Cənub Qaz Dəhlizinin reallaşmasına az vaxt qalıb. Keçən il bu layihənin icrası ilə bağlı çox önəmli il olmuşdur. Keçən il Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılış mərasimi olmuşdur və onun əsas hissəsini təşkil edən TANAP layihə-

si də istifadəyə verilmişdir. Artıq TANAP xətti ilə qazın nəqli təmin edilir. Bu layihələr ölkələrimiz üçün, bölgə üçün böyük əhəmiyyət daşıyır, geniş mənada əməkdaşlığı dərinləşdirir. Əgər layihələrin əvvəlində üç ölkə əməkdaşlıq edirdisə, bu gün bu ölkələrin sayı böyük dərəcədə genişlənir və yeni tərəfdaşlar bu layihələrə cəlb edilir.

Biz bu gün, eyni zamanda, nəqliyyat sahəsində əməkdaşlığa böyük diqqət göstəririk və bu da danışıqların mövzusu olub. Bu layihələr də ölkələrimizə çox böyük fayda gətirir. İlyarım bundan əvvəl Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılışı nəticəsində indi ölkələrimizin ərazisindən keçən yüklərin həcmi artır və artacaqdır. Biz hələ bu layihənin icrasının birinci mərhələsindəyik, ancaq artıq bunun faydasını görürük və artan yükləşmələr deməyə əsas verir ki, biz düzgün yoldayıq. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun açılışından sonra Azərbaycan öz qonşuları ilə, Xəzər şərqi hissəsində yerləşən ölkələrlə çox fəal danışıqlar aparmışdır, razılığa gəlinmişdir. Əminəm ki, bu razılıq əsasında indi yükdaşıma böyük dərəcədə artacaqdır. Bu, bizim ümumi layihemizdir. Bu yeni dəhliz imkan verəcək ki, qitələr birləşsin. Yenə də burada Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə -

ənənəvi üçtərəfli əməkdaşlıq formatı əsas rol oynamışdır, indi isə əməkdaşlıq edən ölkələrin sayı artır.

Əlbəttə ki, bu gün bütün başqa məsələlərlə, o cümlədən humanitar, mədəniyyət, təhsil və turizm sahələrində əməkdaşlıqla bağlı geniş fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycanda yaşayan gürcülər və Gürcüstanda yaşayan azərbaycanlılar əlaqələrimizin inkişafı üçün çox önəmli rol oynayırlar. Gürcüstan və Azərbaycan çoxmillətli, çoxkonfessiyalı ölkələrdir. Bu, bizim böyük sərvətimizdir. Ölkələrimizdə yaşayan bütün xalqların nümayəndələri özlərini çox rahat hiss edirlər. Bu, ölkələrimizin bugünkü və gələcək inkişafı üçün çox önəmli amildir.

Şadam ki, xanım Prezident Azərbaycanın şimal-qərb bölgəsinə səfər edəcək, orada yerli vətəndaşlarla görüşəcək, o cümlədən gürcü əsilli vətəndaşlarla. Bu, əlbəttə ki, onlar üçün də çox mühüm hadisə olacaq. Əminəm ki, orada yaşayan digər xalqların nümayəndələri də buna çox sevinəcəklər. Eyni zamanda, ölkəmizin gözəl guşəsi ilə tanışlıq əminəm ki, Sizdə xoş təəsürat yaradacaqdır.

Bir sözle, deyə bilərəm ki, bizim bütün sahələr üzrə əməkdaşlığımızın çox böyük perspektivləri, ən

əsas isə güclü siyasi iradə var. Gürcüstan və Azərbaycan bundan sonra da bir-birini dəstəkləyəcək. Biz reallaşan layihələri bundan sonra da inkişaf etdirəcəyik və yeni layihələr haqqında düşünəcəyik. Əminəm ki, xalqlarımızın, dövlətlərimizin çox gözəl gələcəyi var. Bugünkü rəsmi səfər bizim əlaqələrimiz üçün çox böyük əhəmiyyət daşıyır.

Bir daha, hörmətli xanım Prezident, Sizi səmimiyyətlə salamlayıram. Sağ olun.

* * *

Sonra Gürcüstan Prezidenti Salome Zurabişvili bəyanatla çıxış etdi.

**PREZİDENT SALOME
ZURABİŞVİLİNİN BƏYANATI**

- Təşəkkür edirəm, cənab Prezident.

Sizin bütün fikirlərinizlə razıyam. Sizin fikirləriniz mənə çox yaxındır. Biz həqiqətən hər bir sahə üzrə fikir mübadiləsi apardıq. Biz bir yerdə tarixi yol keçmişik. Biz coğrafi cəhətdən də yaxın qonşularıq və tarix də bizi birləşdirir. Son əsrlər ərzində birlikdə uğurlu yollar keçdik, faciələrdən keçdik. Bilirik ki, dövlət quruculuğu nə deməkdir, nə tələb edir. Bütün bunlar bizi birləşdirir. Çünki biz bütün faciələri birlik-

də yaşadığımız və yenə də irəliləyişə, inkişafa, mədəniyyət sahəsində tərəqqiyə nail ola bildik. Hər bir məsələdə çox yaxınlıq və dostluq hiss edirik.

Biz ötən əsrin sonu və bu əsrin əvvəlində birlikdə energetika sahəsində həqiqətən çox irimiqyaslı layihələr həyata keçirdik. Biz bütün dünyaya göstərdik ki, bu region mərkəzi regiondur, bu dəhliz sabit dəhlizdir və bu regiona böyük investisiyalar qoymaq olar. İndi qarşımızda duran əsas məqsəd daha böyükmiqyaslı layihələri gündəmə gətirməkdir.

Nəqliyyat dəhlizi çox vacibdir və həqiqətən bizim əməkdaşlığımızın təməl daşdır. Nəqliyyat bugünkü dünyada çox potensialı sahədir. Nəqliyyat sahəsi dünya üçün çox əhəmiyyətlidir. Asiyanın, Çinin və Avropanın birləşdirilməsi çox mühüm məsələdir və biz bu yolla gedirik. Bu, ən qısa yoldur, lakin biz hələ bu yolun imkanlarını tam inkişaf etdirməmişik və bu, bizdən asılıdır. Siz Azərbaycan tərəfindən hansı işlərin görüldüyü barədə məlumat verdiniz. Siz Xəzər dənizi ilə bağlı əldə olunmuş razılaşmaları qeyd ediniz. Bu dənizdə nəqliyyat tam inkişaf etdirilməlidir. Avropa İttifaqının dəstəyi ilə biz Qara dənizdəki imkanlar üzərində işləyirik. Rumıniya, Bolqarıstan və Gürcüstan limanları arasında əlaqələri və logistikanı Avropa İttifaqının dəstəyi ilə inkişaf etdirmək istəyirik. Biz bu istiqamətdə də ümumi investisiyalar cəlb etməyə hazırıq. Biz Azərbaycanla birlikdə bu imkanlardan sona qədər istifadə etməliyik. Bizim Çinlə, eyni zamanda, Avropa İttifaqı ilə azad ticarət sazişimiz var.

Cənab Prezidenti Batumi konfransına dəvət etdim. Bu, bizim tərəfdaşlığımızın və Avropa İttifaqının 10 illiyi konfransı olacaq. Yəqin ki, nəqliyyat məsələsi burada əsas mövzu olacaq və biz birgə baxışlarımızı nümayiş etdirə bilərik. Cənab Prezident təklif etdi ki, bizim nümayəndələrimiz Çində də təqdimat keçirə bilərlər. Bunlar bugünkü potensialımızın reallığa çevrilməsi və perspektivlərimiz üçün çox vacibdir. Əminəm ki, bu, nəinki perspektivdir, bu, bizim sabahımız üçün əhəmiyyətlidir.

Lakin əlaqələrimiz bununla məhdudlaşmır. Biz insan əlaqələrinə, mədəniyyətə, təhsilə böyük əhəmiyyət veririk və bu sahələr inkişaf etdirilməlidir. Bu sahələrdə əlaqələr hələ tam lazımi səviyyədə deyildir. Hər iki tərəf bu məsələlərdə öz səylərini daha da fəallaşdırmalıdır. Biz istərdik ki, insani münasibətlər hər iki tərəfdən daha da fəallaşsın. Bu, bizim qərarlardan asılı olacaq. Biz istəyirik ki, Gürcüstanda Azərbaycan mədəniyyət günləri keçirilsin və Batumida artıq planlaşdırılıb. Biz buna mütləq forma verməliyik və müxtəlif sahələrdəki əlaqələrimiz mədəniyyət sahəsində də fəallaşmalıdır.

Biz Gürcüstanın tolerantlığını UNESCO-nun qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil etmək istərdik. Lakin bu, Qafqazda bizim ümumi dəyərimizdir. Biz buna Qafqaz xarakteri verə bilirik və bu, regionumuzdan dünyaya çox mühüm mesaj olacaq. Dünyanın bu dəyərlərə ehtiyacı var.

Bu gün turizmin inkişafı haqqında da fikir mübadiləsi apardıq. Turizm sahəsi də inkişaf etdirilməlidir. Bu məkan turistlər üçün tam açıq olmalıdır. Biz dostluğumuza əsaslanaraq belə qərara gəldik ki, delimitasiya komissiyasına öz işlərini yerilənmək və bu çalışmaları sona çatdırmaq üçün tapşırıq verək. Sərhəd də bizi birləşdirən amildir. Ümid edirəm ki, bu məsələ bizim dostluq əlaqələrimiz əsasında həll olunacaqdır.

Bütün bu sahələrdə əməkdaşlığa və bu səmimi qəbula görə cənab Prezidentə təşəkkür edirəm. İnanıram ki, bu, başlanğıcdır, yeni, daha sıx əlaqələrimizin başlanğıcıdır. Mən bu arzu və bu ümidlə çıxışıma bitirmək istərdim. Sağ olun.

⇒ Davamı 5-ci səhifədə

Prezident İlham Əliyev: Azərbaycan ilə Gürcüstan arasındakı siyasi, iqtisadi və humanitar əlaqələr ən yüksək səviyyədədir

GÜRCÜSTANIN PREZİDENTİ SALOME ZURABIŞVİLİNİN AZƏRBAYCANA RƏSMİ SƏFƏRİ

⇒ Əvvəli 4-cü səhifədə

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Gürcüstan Prezidenti Salome Zurabişvili ilə görüşüb

Fevralın 27-də Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Gürcüstan Prezidenti Salome Zurabişvili ilə görüşüb.

Gürcüstan Prezidenti Salome Zurabişvili Azərbaycanı görməkdən məmnunluğunu bildiren Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva bu səfərin dost ölkələrimiz arasında münasibətlərin daha da genişlənməsinə töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

Azərbaycana səfərindən şad olduğunu deyən Prezident Salome Zurabişvili burada keçirilən görüşlərin əlaqələrimizin inkişafı baxımından əhəmiyyətini qeyd etdi.

Görüşdə ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələr üzrə əməkdaşlığın perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Ali qonağın şərəfinə

Fevralın 27-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Gürcüstanın Prezidenti xanım Salome Zurabişvilinin şərəfinə rəsmi ziyafət verilib.

Dövlət başçıları rəsmi ziyafətdə çıxış etdilər.

Gürcüstan Prezidentini salamlayan Azərbaycan Prezidenti

İlham Əliyev çıxış edərək dedi:

- Hörmətli xanım Prezident.

Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, xanım Prezident, Sizi və rəhbərlik etdiyiniz Gürcüstan nümayəndə heyətini Azərbaycanda bir daha səmimiyyətlə salamlayıv və "Xoş gəlmisiniz!" deyirəm.

Azərbaycan və Gürcüstan xalqları əsrlər boyu dostluq və mehriban qonşuluq şəraitində yaşamışlar. Müstəqillik qazandıqdan sonra ölkələrimiz arasındakı münasibətlər xalqlarımızın iradəsinə uyğun olaraq strateji tərəfdaşlıq xarakteri almışdır. Azərbaycan ilə Gürcüstan ara-

sındakı siyasi, iqtisadi və humanitar əlaqələr ən yüksək səviyyədədir. Gürcüstanın Prezidenti vəzifəsinə seçildikdən sonra xanım Salome Zurabişvilinin xarici ölkələrə ilk səfərləri sırasında Azərbaycana rəsmi səfəri ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin yüksək səviyyədə olduğunu bir daha nümayiş etdirir.

Ölkələrimiz arasında ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiyini bildiren Prezident İlham Əliyev iqtisadi sahədə də yaxşı nailiyyətlərimizin olduğunu vurğulayaraq dedi:

- Azərbaycan Gürcüstanın əsas ticarət tərəfdaşlarından və Gürcüstanda əsas investorlardan biridir. Azərbaycan şirkətləri

Gürcüstan büdcəsinə ən çox vergi ödəyən şirkətlər sırasındadır. Birgə həyata keçirdiyimiz irimiqyaslı enerji layihələri - Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Supsa neft kəmərləri, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri enerji resurslarımızın nəqlinin şaxələndirilməsi və bunun üçün müasir infrastrukturun yaradılması baxımından çox əhəmiyyətli hadisələrdir. Bu gün icra etdiyimiz irimiqyaslı transmilli Cənub Qaz Dəhlizi layihəsi ölkələrimiz üçün böyük əhəmiyyət daşıyır. Hazırda uğurla icra edilən bu layihənin dörd elementindən üçü - "Şahdəniz-2", Cənubi Qafqaz Kəməri və TANAP layihələri başa çatdırılmışdır. Əlbəttə ki, enerji əməkdaşlığı layihələri digər sahələrdəki əlaqələrimizdə də çox mühüm rol oynayır.

Mən xüsusilə nəqliyyat sahəsindəki əməkdaşlığımızı qeyd etmək istədim. 2017-ci ildə açılışını etdiyimiz Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu tarixi əhəmiyyətə malikdir. Qitələri birləşdirən bu dəmir yolu Azərbaycanın və Gürcüstanın tranzit potensialını böyük dərəcədə genişləndirir. Bu gün artıq Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ilə göndərilən yüklərin həcmində artım hiss olunmaqdadır.

Ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlarda da sıx əməkdaşlıq etdiklərini bildiren Prezident İlham Əliyev Azərbaycan ilə Gürcüstanın hər zaman bir-birinin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini də

dəstəklədiklərini vurğulayaraq dedi:

- Ermənistanın Azərbaycana qarşı davam edən təcavüzü, ölkəmizin Dağlıq Qarabağ regionunun və ətraf yeddi rayonunun hərbi işğal altında saxlanması regional sülh və təhlükəsizliyə ciddi təhdidir. Münafişə ilə bağlı BMT Təhlükəsizlik Şurası və Baş Məclisi, Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, ATƏT, NATO, Avropa Şurası və digər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qəbul edilmiş çoxsaylı qətnamə və qərarlarda Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə, münafişənin məhz bu prinsiplər əsasında həllinə qəti dəstək ifadə olunmuşdur. Keçən

il Azərbaycan və Avropa İttifaqı arasında paraflanmış "Tərəfdaşlıq Prioritetləri" sənədində də Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi və sərhədlərinin toxunulmazlığı dəstəklənmişdir.

Prezident İlham Əliyev ölkələrimiz arasında sıx əməkdaşlığın bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyini bildirərək dedi:

- Bu gün ölkələrimiz arasında ikitərəfli əməkdaşlığın inkişafı üçün digər sahələrdə də - turizm, kənd təsərrüfatı, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları, elm, təhsil, mədəniyyət sahələrində də yaxşı imkanlar və perspektivlər mövcuddur.

Hörmətli xanım Prezident, Sizi Azərbaycanda bir daha salamlayıram, Sizə cənaşığı, işlərinizdə uğurlar, ölkənizə və xalqınıza əmin-amanlıq və firavanlıq arzulayıram.

* * *

Gürcüstan Prezidenti xanım Salome Zurabişvili çıxış edərək dedi:

- Cənab Prezident.

Hörmətli qonaqlar.

İcazə verin, səmimi qəbulunuz və qonaqpərvərliyiğiniz üçün Sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Sizin bu cür qəbulunuz bizim millətlərə xas olan qonaqpərvərliyin sübutudur. Bu, Qafqaz mədəniyyətinin əlaməti və dəyişməz ənənəsidir.

Bugünkü səfər bir daha Gürcüstan ilə Azərbaycan arasında mövcud olan mehriban qonşuluq və dostluq münasibətlərini nümayiş etdirir.

Azərbaycanın böyük tarixi şəxsiyyətini - Əli bəy Hüseynzadəni xatırlamaq istədim. O, Azərbaycanın "Türkləşmə, islamlaşma və avropalaşma" adlı dirçəliş programının müəllifidir.

Biz gürcülər üçün isə belə qəhrəman İlya Çavçavadzedir. O, "Vətən, dil, din" kəlamını bizim milli şüarımıza çevirərək avropalaşma ideyasını təbliğ edirdi.

Gürcülər və azərbaycanlılar azadlığa və dövlət quruculuğuna gədən yolu birlikdə keçiblər. Bu yol bu gün artıq bizim ümumi

məqsədlərimizi müəyyən edir.

Gürcüstan Prezidenti Salome Zurabişvili hazırda müstəqil ölkələrimizin qarşıda duran vəzifələrin həlli üçün ardıcıl iş gördüklərini vurğulayaraq dedi:

- Münafişələr və ərazi bütövlüyünün pozulması hər iki ölkənin faciəsidir. Bu gün biz öz suverenliyimizin və ərazi bütövlüyümüzün tanınması və bərpası üçün BMT-dən UNESCO-ya qədər beynəlxalq təşkilatlarda birlikdə mübarizə aparırıq. Bu faciələrə baxmayaraq, biz müasir dövlətlər qurmağa, iqtisadiyyatı inkişaf etdirməyə və böyük layihələri icra etməyə nail olduq.

⇒ **Davamı 6-cı səhifədə**

Prezident İlham Əliyev: Azərbaycan ilə Gürcüstan arasındakı siyasi, iqtisadi və humanitar əlaqələr ən yüksək səviyyədədir

GÜRCÜSTANIN PREZİDENTİ SALOME ZURABIŞVİLİNİN AZƏRBAYCANA RƏSMİ SƏFƏRİ

⇒ Əvvəlki 5-ci səhifədə

Gürcüstan Prezidenti hazırda Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin böyük regional layihələrin uğurla reallaşdırılması üçün birgə səylərini davam etdirdiklərini bildirərək dedi:

- Bizim ölkələrimiz Asiya və Avropanı, Çini və Qərbi, Xəzər dənizini və Qara dənizi bir-birinə birləşdirən yollar üzərində yerləşirlər. Bu nəqliyyat dəhlizlərinə maraq gündən-günə artmaqdadır. Bu yolların maksimal dərəcədə yüklənməsi və lazımı dərəcədə əhəmiyyət kəsb etməsi üçün bizim regionda sabitliyin və sülhün qorunub saxlanılması olduqca vacib məsələdir. Hamımıza daha çox investisiya, tərəfdaş, turist, bazarlar lazımdır, bütün bunların hamısı isə bizim sabitliyimizdən asılıdır.

Prezident Salome Zurbishvili Azərbaycan ilə Gürcüstanın mədəniyyət sahəsində də uğurlu əməkdaşlıq etdiklərini vurğuladı. Ölkələrimizin sənaye sahəsində də sıx əməkdaşlıq etdiklərini bildirdən Gürcüstan Prezidenti dedi:

- Unutmayaq ki, neft sənayesinin tarixi bizim regionun əmin-amanlıq tarixidir. Onu yeni üslubda oxumaq və dünya üçün təqdim etmək millətlərimizə ancaq xeyir gətirəcək və yalnız münaqişələr prizmasında görünən regionumuz haqqında səhv təsəvvürləri dəyişəcəkdir.

Mədəniyyət və iqtisadiyyat sahələrində çoxlu layihələr mövcuddur, onlar ölkələrimizi, xalqlarımızı, gənclərimizi daha yaxın edə bilər.

Prezident Salome Zurbishvili ölkələrimizin paytaxtları arasında da fəal mübadilələr aparıldığını qeyd edərək bildirdi:

- Sizin ölkənizin ənənəvi əl işləri sənətkarlarını, rəssamları, bəstəkarları, yazıçıları tanımaq, aktual məsələlər haqqında forumlar keçirmək lazımdır. Məsələn, ətraf mühitin qorunması.

Çünki Qafqazın bioloji cəhətdən şaxələnmiş flora və faunasını qorumaq məhz bizim öhdəmizə düşür. Bunun üçün həm beynəlxalq təşkilatlarda, həm dünya konfranslarında fəal olmalıyıq. Gənclərin bu istiqamətdə məsuliyyətini artırmaq, yeni yanaşmaları tətbiq etmək çox səmərəli birləşdirici amilə çevrilə bilər.

Gürcüstan Prezidenti bildirdi ki, ölkələrimizdə yaşayan etnik

lərin və sivilizasiyaların ən maraqlı yol kəsişməsində yerləşən regionumuzda sülhün və sabitliyin möhkəmlənməsi əsas şərtidir. Dünya qarşısında onun nadirliyini qorumaq bizim borcumuzdur.

Gürcüstan Prezidenti Salome Zurbishvili ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

Azərbaycanda rəsmi səfərdə olan Gürcüstan Prezidenti xanım

gürcülər və azərbaycanlılar bizi daha da yaxın edirlər. Prezident Salome Zurbishvili ölkələrimizin bundan sonra da qarşıda duran vəzifələrin həlli üçün səylərini birləşdirməsinin vacibliyini vurğulayaraq dedi:

- Arzu edirəm ki, birgə səylərimizlə, böyük və yaxud kiçik qonşularımızın müsbət yanaşmaları ilə ölkələrimizin ərazi bütövlüyünə nail olaq. Mədəniyyət-

Salome Zurbishvili fevralın 27-də Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın ümummilli lideri, müasir müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsinə ehtiramla yad edib, məzarı önünə əklil qoyub.

Gürcüstan dövlətinin başçısı görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsinə anıb, məzarı üzərinə tər güllər düzüb.

Şəhidlərin xatirəsinə ehtiram

Gürcüstan Prezidenti xanım Salome Zurbishvili fevralın 27-də Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib.

Burada ali qonağın şərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Prezident Salome Zurbishvili Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsinə yad etdi, "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə əklil qoydu.

Müdafie Nazirliyinin əlahiddə nümunəvi orkestrinin ifasında Gürcüstanın və Azərbaycanın dövlət himnləri səsləndi.

Azərbaycan paytaxtının mənzərəsini maraqla seyr edən Gürcüstan Prezidentinə Şəhidlər xiyabanının tarixi və Bakıda görülən abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verildi.

sadi sahədə əməkdaşlığın perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Gürcüstan Prezidenti Salome Zurbishvili AZƏRTAC-a və AZTV-yə məxsusi müsahibə verib

Azərbaycan Respublikasının rəsmi səfərdə olan Gürcüstan Prezidenti Salome Zurbishvili fevralın 27-də Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinə (AZƏRTAC-a) və Azərbaycan Televiziyasına məxsusi müsahibə verib.

-Xanım Zurbishvili, ilk növbədə, Sizin minnətdarlığımızı ifadə etmək istəyirik. Bilirik ki, iş qrafikiniz gərgindir və bir daha təşəkkür edirik. İlk növbədə, ikitərəfli münasibətlərdən başlamaq istədik. Siz Cənubi Qafqaz regionunun iki dost dövləti olan Azərbaycan və Gürcüstan arasındakı hazırkı ikitərəfli münasibətləri necə dəyərləndirirsiniz?

-Mükəmməl, mükəmməl, mükəmməl. Münasibətlərimiz tarixən mükəmməl olub. Çünki biz bu regionda olan və oxşar tarixi yaşayan iki ölkəyik. Eyni çətinliklərlə üzləşmişik, bir-birimizlə problemimiz olmadan eyni iğtişəşləri və bəzən eyni faciələri yaşamışıq. Əksinə, bu çətin, lakin maraqlı vaxtlarda bir-birimizə dəstək olaraq bir-birimizdən güc

almışıq. Münasibətlərimiz ona görə mükəmməldir ki, yaxın tariximiz çox maraqlı olub və bu müddətdə biz bütün region üçün mühüm olan, lakin, eyni zamanda, regionla məhdudlaşmayan bir sıra layihələrə imza atmışıq.

Energetika sahəsi əməkdaşlığımızda mühüm yer tutur. Bu, çox uğurlu əməkdaşlıq olub. Heç kəs buna inanmadığı halda, biz Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac boru kəmərinə və digər layihələri reallaşdırmağa bildik. Bu, böyük bir uğur hekayəsidir. Artıq bu layihənin tərəfimizdən tamamlanması əməkdaşlığımızın bitdiyi anlamına gəlmir. Münasibətlərimiz həm də ona görə mükəmməldir ki, biz bu gün iki ölkə arasında yeni perspektivləri də müzakirə edirik. Bu perspektivlər iki ölkə sərhədlərindən kənara da çıxır. Çünki biz elə bir regionda yerləşirik ki, bir çox nəqliyyat və ticarət xətləri buradan keçir. Regionda yeni mühüm bir layihəni ərəşəyə gətirmək üçün bizim mövqelərimiz üst-üstə düşür. Mən həm Xəzər dənizini, həm Qara dənizi, həm də Şərqi və Qərbi əhatə edən daha geniş coğrafiyanı nəzərdə tuturam. Bu, çox çətin, amma ümidverici bir layihədir. Düşünürəm ki, məhsuldar və dost münasibətlərimiz bizə bu kimi iddialı layihələrin öhdəsindən gəlmək imkanı verəcək. Hər iki ölkə çox iddialıdır.

⇒ **Davamı 7-ci səhifədə**

Prezident İlham Əliyev:

Azərbaycan ilə Gürcüstan arasındakı siyasi, iqtisadi və humanitar əlaqələr ən yüksək səviyyədədir

GÜRCÜSTANIN PREZİDENTİ SALOME ZURABIŞVİLİNİN AZƏRBAYCANA RƏSMİ SƏFƏRİ

➔ Əvvəli 6-cı səhifədə

-Azərbaycan və Gürcüstan müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarda və regional formatlarda fəal əməkdaşlıq edir. İki ölkə arasındakı siyasi əlaqələrin indiki səviyyəsi beynəlxalq müstəvidə mövqələrimizin dəstəklənməsində hansı rolunu oynayır?

-Biz beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində daim bir-birimizə dəstək olmuşuq, işğal edilmiş ərazilərlə, ərazi suverenliyi və bütövlüyü ilə bağlı qarşılıqlı mövqələrimizi dəstəkləmişik. Bir daha deyim ki, bu, bizim ortaq faciəmizdir. Lakin, eyni zamanda, ümid edirik ki, bir gün biz öz ərazi bütövlüyümüzü bərpa edə biləcəyik. Bu, bizim əhəlimiz üçün, işğal olunmuş ərazilərin sərhədlərinin hər iki tərəfində yaşayan insanlar üçün çox ağır bir prosesdir. Lakin, bu, eyni zamanda, bizim ölkələr üçün çağırışdır. Biz çağırışı adladıq, ona müqavimət göstərdik və bütün bunlara baxmayaraq, bir-birimizə dəstək olmaqla iqtisadiyyatlarımızın inkişafına nail ola bildik, güclü və müstəqil dövlət qura bildik. Hər kəsin bu hadisələrin ölkələrimizə mənfi təsir göstərdiyini düşündüyü bir halda, biz uğurlu transformasiyanı apara bilmişik. Bu, bizim nəzarət etmədiyimiz uğur deyil. Bizim ərazi bütövlüyümüz məsələsi həmişə böyük problem olaraq qalmaqdadır. Lakin, eyni zamanda, bizim dövlətlərimiz bütün planlaşdırdıqlarına nail ola bilmişdir. Bir daha qeyd edərim ki, biz bütün beynəlxalq təşkilatlarda bir-birimizi dəstəkləməyə davam edəcəyik. Lakin biz daha çoxunu edə bilərik. Biz nəinki bu iddiaları qarşılıqlı şəkildə dəstəkləyə bilərik, eyni zamanda, bu beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində qarşılıqlı şəkildə müsbət məsələləri də müdafiə edə bilərik. Bu məsələlərdən biri ətraf mühitin mühafizəsidir. Hər iki dövlət Qafqazın bir region kimi təqdim etdiyi sərvətləri qoruyur. Bu regionun florası və faunası bütün dünya üçün mühüm

əhəmiyyət kəsb edir. Bu regionda biomüxtəlifliyin qorunması çox vacibdir. Hesab edirəm ki, beynəlxalq konfranslarda üzərimizə götürə biləcəyimiz bəzi mövqeləri paylaşmaqla biz daha çox iş görə bilərik və bu baxımdan eyni mövqeləri müdafiə etmək üçün daha güclü olmalıyıq.

-Cənubi Qafqaz regionu həll olunmamış münaqişələrdən əziyyət çəkir. Azərbaycan və Gürcüstan bir-birinin ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir. Münaqişələrin beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində tənzimlənməsi üçün indiki imkanları necə qiymətləndirirsiniz?

-Bugünkü perspektivlərin necə olması bizim əsas problemimizdir. Düşünürəm ki, bu gün sizin perspektivləriniz bizimkindən daha yaxşıdır. Çünki sizin irəliləyiş əldə edə bilməyiniz üçün bəzi əlamətlər var. Gürcüstanın Qafqazda hər iki ölkə ilə münasibətləri var. Əgər Gürcüstan rol oynaya bilsə biz hər zaman yardım etməyə hazırıq, çünki regionumuzda sülh bizim hamımız üçün olduqca vacibdir. Siz, həmçinin bilirsiniz ki, Gürcüstanda Gürcüstan vətəndaşları kimi yaşayan hər iki ölkədən olan insanlar var. Sülhün olması bizim üçün çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Biz hər zaman öz ərazimizdə bu xalqlar arasında sülhün saxlanılmasına müvəffəq olmuşuq. Hər zaman heç bir münaqişənin ölkəyə daxil olmamasına müvəffəq olmuşuq. Düşünürəm ki, bu, Gürcüstan üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. İrəliləyişi görmək və ona yardım etmək Gürcüstan üçün çox vacibdir. Bizim tərəfdəki münaqişəyə, işğal olunmuş ərazilərə gəlincə, orada hələ ki, işğal siyasətinə yenidən nəzər salmaq və ya getdikcə çox ağırlaşan bu siyasəti yumşaltmaq istiqamətində heç bir əlamət nümayiş etdirməyən güclü bir ölkə var. Biz hər gün insanlarla birgə sərhədlərin çəkildiyini görürük. Bu, çox mürəkkəb bir vəziyyətdir. Bizim əlimizdə çox

imkan yoxdur, çünki diplomatik əlaqələrimiz mövcud deyil. Ona görə də, biz daha çox tərəfdaşlığımıza, Qərb tərəfdaşlığımıza arxalanırıq ki, bu məsələni rusların diqqətinə çatdırsınlar və onları öz öhdəliklərinə əməl etməyə çağırınsınlar. Eyni ilə Azərbaycan da Rusiyaya belə bir mesaj verə bilər ki, qonşuları ilə sülh və qarşılıqlı hörmət münasibətlərinin olması Rusiyanın özü üçün daha yaxşı olar. Bütün region, bəlkə də Rusiya daha yaxşı yaşayır.

-Xanım Prezident, Azərbaycan və Gürcüstan Cənubi Qafqaz və Xəzər hövzəsi regionunda həyata keçirilən bir çox layihələrdə yaxından iştirak edir. Siz ölkələrimizin energetika və nəqliyyat sahələrində həyata keçirilən birgə layihələrdə iştirakını və həmin layihələrin perspektivlərini necə görürsünüz?

-Düşünürəm ki, qeyd etdiyim kimi perspektivlər mükəmməldir. Hazırda bu layihələrə bizim kənar qonşularımızın böyük marağı var. Bunlardan biri Avropa İttifaqıdır. İyulda Batumidə mühüm konfrans keçirəcəyik. Burada əsas diqqət Qara dənizin hər iki tərəfində böyük inkişafın imkanlarından biri kimi nəqliyyat məsələlərinə yönələcək. Bu mənada Xəzər dənizinin bir hissəsi çox mühümdür. Çünki biz nəqliyyat bərdə danışırsaq, bu o deməkdir ki, biz bütün dəhlizləri - orta dəhlizi və Qara dəniz boyunca dəhlizləri birləşdirməliyik. Düşünürəm ki, bu, XX əsrdəki Bakı-Tbilisi-Ceyhanın XXI əsrdəki ekvivalentidir. Hər ikisi inqilab və çox böyük inkişafdır. Düşünürəm

var. Sizcə, qeyri-enerji sahəsində prioritetlərimiz hansılar olmalıdır və bu məsələdə iki tərəfli əməkdaşlığın gələcəyini necə görürsünüz?

-İkitərəfli əməkdaşlıq üçün imkanlar çox genişdir və hələ də kəşf etmədiyimiz sahələr çoxdur. Biz diqqəti əsasən enerji sahəsinə cəmləmişik. Lakin düşünürəm, mədəniyyət də bizim kimliyimizin, Qafqaz kimliyinin əsas tərkib hissəsidir. Hesab edirəm, cəmiyyətlər və mədəniyyətlər arasında mübadilə sahəsində hələ arzuolunan səviyyəyə çatmamışıq. Bu il biz Batumidə "Azərbaycan günləri" keçirməyi planlaşdırırıq. Bu, çox vacib tədbir olacaq. Tədbiri Tbilisidə də keçirməyi nəzərdə tuturuq. Bu məsələləri biz Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva ilə müzakirə etmişik. O, mənim təklif etdiyim bəzi təşəbbüsləri, o cümlədən mədəniyyətlərarası mübadilələrlə bağlı təşəbbüsləri çox böyük maraqla qarşıladı. Həmçinin UNESCO kimi təşkilatlar çərçivəsində Qafqazın təmsilçiləri olaraq birgə təşəbbüslərimiz olsa, fəaliyyətimizi daha səmərəli təşkil edə bilərik. Hətta Ermənistanı da buraya əlavə edə bilərik. Çünki mədəniyyət elə bir sahədir ki, orada hər şey mümkündür. Mədəni kimliyimizi birgə inkişaf etdirməklə bağlı maraqlı perspektivlər də çoxdur. Turizm isə xalqlararası əlaqəni gücləndirməyin digər bir vasitəsidir. Bilirsiniz ki, Gürcüstanda turizmle bağlı güclü inkişaf olub. Biz müxtəlif vasitələrlə bu inkişafı qonşu ölkələrlə bölüşə və beləliklə, Qafqazı bütün gözəlliklərin vəhdətdə olduğu bir yerə çevirə bilərik.

-Ölkələrimiz arasında humanitar sahədə əlaqələrin daha da yüksək səviyyəyə çatdırılması üçün hər hansı layihələrin həyata keçirilməsi planlaşdırılırmı?

-Bu, elə mənim dediyim məsələdir. Birbaşa mədəni mübadilələr çox vacibdir. Hər iki tərəf xalqlararası anlaşmanı gücləndirmək istiqamətində sərgilər, konsertlər və müxtəlif mədəni tədbirlər təşkil etməlidir. Biz, həmçinin tələbə mübadiləsi istiqamətində çox çalışmalıyıq, çünki bu sahədə istənilən səviyyəyə çatmamışıq. Biz kiçik bir regionda yaşayırıq. Uzun müddətdir ki, biz çox yaxın qonşularıq və dövlətlərimiz arasında dostluq münasibətləri mövcuddur. Təbii ki, cəmiyyətlərimiz arasında da bu münasibətlərin inkişafına çalışmalıyıq.

Gürcüstan Prezidenti:

Regionda ilk səfərimi Azərbaycana etdiyimə görə çox şadam

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin sədri Oqtay Əsədov fevralın 27-də ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan Gürcüstan Prezidenti xanım Salome Zurabişvili ilə görüşüb.

Ölkələrimiz arasında münasibətlərdən danışan Oqtay Əsədov Azərbaycan-Gürcüstan əlaqələrinin çox qədim tarixə malik olduğunu deyib. Parlamentin sədri bildirib ki, əsrlər boyu ölkələrimiz və xalqlarımız arasında mehriban qonşuluq münasibətləri olub. Bu münasibətlər o dərəcədə inkişaf edib ki, müstəqilliyimizi bərpa edəndən sonra əlaqələrimiz strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə çatıb.

Prezident Salome Zurabişvili-nin bu səfərinin ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə töhfə verəcəyini vurğulayan Oqtay Əsədov Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin iştirakı ilə reallaşdırılan enerji və nəqliyyat layihələrinin əhəmiyyətindən danışdı.

Ölkələrimiz arasında iqtisadi əməkdaşlığın inkişaf etdiyini deyən Milli Məclisin sədri deyib ki, 2018-ci ildə ticarət dövriyyəmi 580 milyon dollar olub. Biz şadıq ki, Azərbaycan Gürcüstanın ən böyük investorlarından biridir. Biz çoxlu sayda biznes forumlar keçirmişik ki, bunların da iqtisadiyyatımızın inkişafına böyük töhfələri var.

Oqtay Əsədov əlavə edib ki, Azərbaycan-Gürcüstan parlamentlərarası əlaqələri də yüksək səviyyədədir. Hər iki parlamentdə dostluq qrupları fəaliyyət göstərir. Sədr vurğulayıb ki, hər iki ölkə bir-birinin ərazi bütövlüyünü dəstəkləyir.

Gürcüstan Prezidenti Salome Zurabişvili Prezident kimi regionda ilk səfərinə məhz Azərbaycana etdiyinə görə şad olduğunu deyib. Dövlət başçısı bildirib ki, Gürcüstan ilə Azərbaycanın dostluğunun qədim tarixi var. Əsrlər boyu mövcud olan dostluq əlaqələrimiz indi də davam edir. 2018-ci ildə ölkələrimiz müstəqilliyinin 100 ilyiyini qeyd etdi. Ancaq bu yüz ildə xalq-

larımız çoxlu faciələr də yaşayıb. Dost ölkələrimiz müstəqilliyini yenidən bərpa edərək onu daha da möhkəmləndirib. İndi bizim güclü ölkələrimiz var.

Gürcüstan Prezidenti bildirib ki, parlamentlər səviyyəsində əlaqələrin daha da dərinləşməsi dövlətlərarası münasibətlərin inkişafına müsbət təsirini göstərir.

Prezident Salome Zurabişvili Azərbaycanın təşəbbüsü və liderliyi, Gürcüstanın fəal iştirakı ilə reallaşan enerji layihələrinin əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıb. Qeyd edib ki, hər iki ölkənin əlverişli coğrafi mövqeyi nəzərdə tutulan proqramların həyata keçməsi üçün önəmli amillərdən biridir.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər də müzakirə olunub.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti uşaqların səhhəti ilə maraqlandı

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva B.Ə.Eyvazov adına Elmi-Tədqiqat Hematologiya və Transfuziologiya İnstitutunda olub.

loji şöbə, uşaq hematologiyası, reanimasiya və intensiv terapiya, konsultativ poliklinika, klinik-diaqnostik laboratoriya və talassemianın profilaktikası şöbələri daxildir. İnstitutun elm hissəsində bu sahənin aktual problemlərinə həsr olunan tədqiqatlar aparılır. Elmi araşdırmaların nəticələri nüfuzlu yerli və xarici jurnal

"İki sahil" AZƏRTAC-a istinadən xəbər verir ki, Leyla Əliyevaya müəssisə barədə məlumat verildi. Bildirildi ki, 1944-cü ildən fəaliyyət göstərən institut hazırda üç hissədən ibarətdir: klinika, mərkəzi qan bankı və elm bölməsi. Klinikanın tərkibinə böyükler üçün iki hemato-

nallarda nəşr edilir. 2017-ci ildə Dövlət Proqramı çərçivəsində institutda yeni immunohistoloji müayinələrin aparılması üçün laboratoriya da yaradılıb. Burada immunohistokimyəvi müayinələrin köməyi ilə qanın bədxassəli xəstəliklərinin tam

diferensial diaqnostikası, hədəf terapiyanın monitorinqi və xəstəliyin proqnozu müəyyən edilir. Artıq leykozların diaqnostikası və müalicəsi məqsədilə xəstələrin digər ölkələrə getməsinə ehtiyac qalmır.

Leyla Əliyeva institutun mərkəzi qan bankında da oldu. Bank do-

nor qanının tədarükü, işlənilməsi, yoxlanılması və paylanması ilə məşğul olur. Mərkəzi qan bankının respublikada 8 bölməsi fəaliyyət göstərir. Burada nikaha daxil olan şəxslər talassemiyalara görə müayinədən keçirilir.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti burada müalicə alan uşaqlarla görüşdü, onlarla söhbət etdi.

Leyla Əliyeva uşaqların səhhəti, müalicəsi zamanı istifadə edilən üsullar ilə maraqlandı.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti tibb ocağında müalicə alan uşaqların tezliklə sağalmalarını arzuladı. Qan xidməti üzrə Dövlət Proqramının yerinə yetirilməsi nəticəsində hazırda müalicə müəssisələrinin təhlükəsiz və keyfiyyətli qan və qan komponentləri ilə təmin edilməsi məsələsi həll edilib. Donorluğun təbliği sahəsində müasir üsullardan istifadə edilməsi ildən-ildən donorların sayının və tədarük edilən qan və onun komponentlərinin miqdarının artmasına gətirib çıxarıb. Hazırda respublika üzrə donorların sayı 90 min 490 nəfərdir.

Leyla Əliyeva uşaqlarla birgə Xocalı soyqırımına həsr olunan bədii kompozisiya izlədi

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva Suraxanı rayonundakı 2 saylı uşaq evində olub.

"İki sahil" AZƏRTAC-a istinadən xəbər verir ki, əvvəlcə Leyla Əliyeva uşaq evinin yeni idman meydançasında yaradılan şəraitlə tanış oldu.

İdman meydançası Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və Çinin Azərbaycandakı səfirliyinin dəstəyi ilə inşa edilib. Burada müxtəlif idman qurğuları quraşdırılıb, azyaşlılar üçün futbol və

basketbol meydançası yenidən yaradılıb. Həyətyanı sahə abadlaşdırılıb.

Sonra Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti

Leyla Əliyeva uşaq evinin sakinləri ilə görüşdü, onlarla söhbət etdi.

Leyla Əliyeva Xocalı soyqırımına həsr olunan bədii kompozisiyanı izlədi.

dii kompozisiyanı izlədi.

Tədbirdə iştirak edən Çinin Azərbaycandakı səfiri Vey Cinhua ölkəsində və Azərbaycanda uşaqlara, xüsusən aztəminatlı və xüsusi qayğıya ehtiyacı olanlara yüksək diqqət göstərdiklərini bildirdi.

"Uşaqlar ölkənin gələcəyi, millətin ümidləridir. Biz 2 saylı uşaq evində yaradılan yüksək şəraitə, təhsil avadanlığına və güclü müəllim heyətinə görə ürək-dən şadıq. Buradakı uşaqlar bütün lazımı vasitələrlə, böyük qayğı ilə əhatə ediliblər. Bu uşaqlar ata-anaları ilə bir yerdə olmasalar da, yenə xoşbəxtlər. Çünki

onlar hər cür qayğı ilə əhatə olunublar", - deyən diplomat diqqətə çatdırıb ki, bu, Prezident İlham Əliyevin, birinci xanım Mehriban Əliyevanın uşaqların sağlam və savadlı böyüməsinə göstərdiyi diqqətin təzahürüdür.

Səfir uşaqlara xoşbəxt həyat, güclü və sağlam böyüyərək qabiliyyətli şəxslər

kimi yetişməyi, gələcəkdə onların da Çin-Azərbaycan dostluğuna töhfə vermələrini arzulayıb.

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva və digər qonaqlar uşaq evinin sakinlərinin Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümünə həsr etdikləri rəsm əsərlərinin sərgisi ilə də tanış oldular. Uşaqlar öz əsər-

ləri barədə məlumat verdilər.

Qeyd edək ki, uşaq evlərinin sakinlərinin qayğılarını, burada onlar üçün yaradılmış şəraiti daim diqqət mərkəzində saxlayan Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə 2 saylı uşaq evi üçün 2016-cı ildə Zirə qəsəbəsində "Dəlğa" yay düşərgəsi də inşa olunub.

Uzunmüddətli uğur hekayəsi

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısında geniş beynəlxalq əməkdaşlıq formatının nümunəsi olan bu layihəni belə dəyərləndirib

2015-ci ildən ənənəvi keçirilən Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin toplantısı müxtəlif əməkdaşlıq formatlarının təşəbbüskarı kimi çıxış edən Azərbaycanın enerji sektorunda əldə etdiyi uğurları təqdimatında əhəmiyyətli rol oynayır. Azərbaycanın iştirakçısı və təşəbbüsçüsü olduğu layihələrin ölkəmizə qazandırdığı uğurlar, investisiya axınının sürətləndirilməsinə açdığı yol göz qabağındadır.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Cənub Qaz Dəhlizi ümumi maraqları əks etdirən layihədir, 1994-cü ildə təməli qoyulan enerji strategiyasının tərkib hissəsidir.

Təhlillər bu realığı ortaya qoyur ki, dövlətimizin enerji siyasəti əməkdaşlığa və milli maraqlarımıza əsaslanır. Gerçəkləşdirdiyi layihələrlə dövlətlər, xalqlar arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin möhkəmlənməsinə davamlı töhfələr verən Azərbaycan, eyni zamanda, iqtisadi qüdrətini, maliyyə imkanlarını artırmaqla dünya miqyasında aparıcı mövqeyini möhkəmləndirir. Dövlətimizin başçısı bu inamı ifadə edir ki, gələcəkdə iqtisadiyyatın daha da şaxələndirilməsi, iqtisadi islahatların davam etdirilməsi ölkəmizin davamlı inkişafı üçün əlavə imkanlar yaradacaq və Azərbaycan qarşıdakı illərdə daha da güclü olacaq.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Cənub Qaz Dəhlizi Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin beşinci toplantısında "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasından ötən dövr ərzində neft-qaz sektorunda əldə olunan uğurlardan geniş bəhs edərək bildirmişdir: "Bizim enerji sahəsinin xronologiyasına nəzər salsaq görərik ki, tədricən məqsədimizə çatmışıq. Məqsəd enerji resurslarının nəqlinin şaxələndirilməsi və bunun üçün müasir infrastrukturun yaradılması idi. Bu baxımdan 1990-cı illərin sonlarında Xəzər və Qara dənizləri birləşdirən Bakı-Supsa neft kəmərinin istifadəyə verilməsi enerji resurslarının nəqli və şaxələndirilməsi üçün vacib məsələ idi."

2006 və 2007-ci illərdə çoxlarına əfsanə kimi görünən BTC və BTÖ neft-qaz kəmərlərinin realığa çevrilməsi Azərbaycanı regional əməkdaşlığın aparıcı qüvvəsinə çevirdi. Cənab İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, bu nəhəng layihə sayəsində şirkətlər daha çox sərmayə qoymaq və daha çox neft çıxarmaq imkanı əldə etdi. Azərbaycan neft ehtiyatlarının nəqli baxımından vacib tranzit ölkə kimi regionda rolunu artırır. Məhz bu

uğurlara söykənərək, Cənub Qaz Dəhlizini görülməli işlərin zirvəsi kimi dəyərləndirir. "2012-ci ildə Azərbaycan və Türkiyə TANAP layihəsi ilə bağlı müqavilə imzaladı və bu, Cənub Qaz Dəhlizinin başlanğıc nöqtəsi idi. Bir il sonra, 2013-cü ildə "Şahdəniz-2" layihəsi üzrə sərmayə qərarı qəbul edildi və elə həmin ildə Trans-Adriatik boru kəməri TANAP-ın davamı olaraq seçildi. Bütün bunlar onu nümayiş etdirir ki, biz tərəfdaşlarımızla sıx əməkdaşlıq edirik. Biz vahid komanda şəklində çalışmışımız nəticəsində uğurdan bəhs edə bilərik."

Ötən ilin enerji sektorunda əldə olunan uğurlar sırasında xüsusi yer tutan Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılışı, TANAP-ın istifadəyə verilməsi sözlərin birləşdirilməsi fonunda hədəflərə yüksək səviyyədə nail olmağa, əməkdaşlığın coğrafiyasının genişləndirilməsinə

bir daha işıq saldı. 2020-ci ildə istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulan TAP-ın hazırlığının 87 faiz səviyyəsində olduğunu qeyd edən cənab İlham Əliyev ötən il bu rəqəmin 67 faiz olduğunu önə çəkərək bildirmişdir ki, bir ildə biz böyük irəliləyişə nail olmuşuq.

Cənub Qaz Dəhlizi enerji şaxələndirilməsi layihəsidir. Enerji resurslarının şaxələndirilməsi istehsalçı, istehlakçı və tranzit ölkələr üçün çox vacibdir. Ölkə Prezidenti İlham Əliyev çıxışında bu məqamı xüsusi qeyd etmişdir ki, maraqların balansı bu layihənin uğurunu şərtləndirir: "Çünki biz bir-birimizin ehtiyac və narahatlıqlarını anlamağa çalışırıq. Çalışmışıq ki, bir-birimizi dəstəkləyək, zənnimcə, bu işdə uğurlu olmuşuq və belə toplantıların əhəmiyyəti olduqca böyükdür."

Hər bir tədbir əhatə etdiyi məsələnin müzakirəsi baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb

edir. Regional əməkdaşlığın coğrafiyasını genişləndirərək çoxtərəfli əməkdaşlığa xüsusi önəm verən Azərbaycan bu kimi toplantıların keçirilməsinə nail olmaqla təsdiqləyir ki, müxtəlif formatda əməkdaşlıqların qurulmasına və inkişafına nail olmaq mümkündür. Əsas olan məqsəd və bu məqsədə çatmaq üçün sözlərin birləşdirilməsi, təşəbbüslərin dəstəklənməsi və ümumi mövqenin ortaya qoyulmasıdır. Cənab İlham Əliyev bu uğuru belə dəyərləndirmişdir: "... çox geniş beynəlxalq əməkdaşlıq formatını yarıda bilməmişik. Maliyyə qurumları, şirkətlər və ölkələrin bir amalı var. Biz bu layihənin reallaşdırılmasına inanırıq və hesab edirik ki, hər birimiz üçün bu, uzunmüddətli uğur hekayəsi olacaqdır."

Azərbaycan gerçəkləşdirdiyi layihələrlə investisiya cəlb ediliyini də qorumaqdadır. Təbii ki, bunu şərtləndirən əsas amil

lەر sabitlik, əlverişli investisiya mühitinin mövcudluğu, eyni zamanda, Azərbaycanın təkmil sosial-iqtisadi islahatlar əsasında iqtisadi qüdrətini artırmaqla maliyyə imkanlarını genişləndirməsidir. Son 15 ildə ölkə iqtisadiyyatına 250 milyard dollardan artıq sərmayə qoyulub. Bu sərmayələrin təxminən yarısı xarici investisiyalardır. Bu da ondan irəli gəlir ki, xarici investorlar qoyduqları sərmayələrin təhlükəsizliyinə tam əmindirlər. Sərmayələrin cəlb olunmasında təbliğat işinin lazımı səviyyədə qurulması vacib amil kimi önə çəkir. "Əlbəttə ki, Azərbaycanın uğurlu enerji inkişafı bizə özümüzü dünyaya etibarlı ölkə, etibarlı tərəfdaş, xarici investisiyaları 100 faiz qoruyan ölkə kimi təqdim etməyə imkan verib. Bizim enerji şirkətləri ilə bütün müqavilələrimiz parlament tərəfindən ratifikasiya olunur və qüvvəyə minir. Bu səbəbdən də investorlar 100 faiz əmin olurlar ki, bu müqavilələrdə bir söz belə dəyişdirilməyəcək. Bu, etimad yaradır. Bu, həmçinin bizə digər sektorlara milyardlarla investisiya cəlb etməyə imkan verir" söyləyən cənab İlham Əliyev bir əsas məqamı da qeyd etmişdir ki, investisiyaların həcmnin artırılması iqtisadiyyatımızı şaxələndirməyə, islahatları uğurla həyata keçirməyə, yaxşı biznes mühiti yaratmağa imkan verir. Azərbaycan bu gün 10 islahatçı ölkədən biridir.

Əvvəldə də qeyd etdiyimiz kimi, Azərbaycanın enerji siyasətinin uğurları, öz növbəsində, ölkəmizə diqqət və marağı artırır, yeni əməkdaşlıq formatlarının yaranmasına, Anlaşma Memorandumlarının imzalanmasına yol açır. Ötən il dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Belçikaya səfəri zamanı Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında "Tərəfdaşlığın prioritetləri" adlı sənəd imzalanmışdır ki, burada əksini tapan əsas müdələrdən biri Cənub Qaz Dəhlizinin rəsmi açılışından sonra ölkəmizin dünyanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında rolunun daha da artmasıdır. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev hər bir çıxışında "Əməkdaşlığımızın vacib elementi, əlbəttə ki, sözlərimizin əlaqələndirilməsidir" fikri ilə bu günün əsas çağırışlarından birini diqqətə çatdırmış olur. Gerçəkləşdirilən layihələr investisiya axınının sürətləndirir, növbəti layihənin gündəmə gətirilməsini şərtləndirir. Cənab İlham Əliyev bildirir: "Azərbaycana xarici sərmayə daha da böyük həcmdə gətiriləcəkdir. Çünki xarici sərmayələr cəlb etmək üçün hüquqi baza, şəffaf iqtisadi və maliyyə sistemi olmalıdır və qanunun aliliyi təmin edilməlidir. Əgər biz başqa ölkələrin təcrübəsinə baxsaq, görərik ki, sürətli inkişaf yoluna qədəm qoymuş ölkələr bu yolla gediblər və beləliklə, öz ölkələrini xarici sərmayə üçün çox cəlbədar ölkələrə çevirə biliblər. Bu gün istənilən ölkə xarici sərmayəni cəlb etməyə çalışır, hətta böyük maliyyə resurslarına malik olan ölkələr. Çünki bu, əlavə vəsaitdir, maliyyə resursudur, həm də əlavə imkanların yaradılmasıdır və biz də bu yolla getməliyik."

Yeganə Əliyeva,
"iki sahil"

Səudiyyəli nazir:

Neft istehsalının azaldılması üzrə saziş ilin ikinci yarısını da əhatə edə bilər

OPEC və qeyri-OPEC üzrə neft hasilatının azaldılmasına dair saziş bu ilin ikinci yarısını da əhatə edə bilər.

Bu barədə Səudiyyə Ərəbistanının energetika, sənaye və təbii sərvətlər naziri Xəlid Əbdüləziz Al Fəlih deyib. O bildirib ki, ABŞ-ın neft ehtiyatları əlavə tədarüklə çoxalır, bu təchizat ar-

tımının azaldılması Səudiyyə Ərəbistanının bazarı balanslaşdırmaq cəhdlərinin əsas tərkib hissəsidir: "Neft tələbatı ilin ikinci yarısında artacaq, çünki bazar OPEC+ üzrə hasilatın azaldılmasına reaksiya verdi. Bazarı boş buraxmağın dağıdıcı təsirləri olacaq. Bu, volatilliyə də səbəb olacaq. OPEC+ ölkələri mövcud kvotaları dəyişdirməyəcək şəkildə bağlı deyillər. Səudiyyə Ərəbistanı martda neft hasilatını daha çox azaltmağı planlaşdırır. Neft istehsalının azaldılmasına dair saziş isə ilin ikinci yarısını da əhatə edə bilər".

Xatırladaq ki, ötən ilin dekabrında OPEC və OPEC+ üzrə neft hasilatının gündəlik 1,2 milyon barrel azaldılması ilə bağlı razılıq əldə olunub. Bu ilin yanvar ayından qüvvədə olan və 6 ayı əhatə edən bu qərar üzrə Azərbaycan gündəlik hasilatını 20 min barrel azaltmaqla bağlı öhdəlik götürüb.

Qeyd edək ki, martın 17-18-də Bakıda OPEC və qeyri-OPEC ölkələrinin Müstəqil Texniki Komissiyasının (JTC) 27-ci iclası və Nazirlərin Birgə Monitoring Komitəsinin (JMMC) 13-cü iclası keçiriləcək.

edilməklə belə hallara qarşı prinsipliliyin artırılmasının vacibliyi nəzərə çatdırılıb.

2019-cu ildə 100-dən çox hakim, o cümlədən Ali Məhkəmənin 22, apellyasiya məhkəmələrinin 38, birinci instansiya məhkəmələrinin isə 42 hakiminin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinin nəzərdə tutulduğu qeyd edilərək, tələbkərliliyin, xüsusilə məhkəmə sədrlərinin məsuliyyət hissəsinin artırılması üzrə konkret tapşırıqlar verilib. Bildirilib ki, ötən il vətəndaşlarda haqlı narazılıq doğuran pozuntulara görə Şura tərəfindən 14 hakimin fəaliyyəti qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada qeyri-məqbul qiymətləndirilməklə səlahiyyətlərinə xitam verilib, habelə 4

Ali Məclisdə görüş

Fevralın 27-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vəlif Talıbov İran İslam Respublikasının Maku Azad Ticarət və Sənaye Zonasının icraçı direktoru Qulamrza Süleymanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ali Məclisin Sədri qonaqları Naxçıvanda görməkdən məmnunluğunu ifadə edib, yeni vəzifəsində Qulamrza Süleymaniyə uğurlar arzulayıb. Ali Məclisin Sədri ölkə prezidentləri arasındakı xoş münasibətin Azərbaycan-İran əlaqələrinin inkişafında mühüm amil olduğunu bildirib. Naxçıvan Muxtar Respublikası ilə İranın Qərbi və Şərqi Azərbaycan vilayətləri arasındakı iqtisadi və mədəni əlaqələrdən bəhs edən Ali Məclisin Sədri gömrük-keçid məntəqələrinin fəaliyyətini və gediş-gəlişin artmasını əməkdaşlığın nəticəsi kimi dəyərləndirib.

Ali Məclisin Sədri muxtar respublikanın iş adamlarının Maku Azad Ticarət və Sənaye Zonası ilə əlaqələrindən danışaraq və səfərin əhəmiyyətini vurğulayıb.

Qulamrza Süleymani İranın Azad Ticarət, Sənaye və Xüsusi İqtisadi Zonalar üzrə rəhbəri Morteza Bankin və Qərbi Azərbaycan Vilayətinin valisi Məhəmməd Mehdi Şəhriyarinin salamlarını Ali Məclisin Sədrinə çatdırıb. Maku Azad Ticarət və Sənaye Zonasının fəaliyyətindən danışan Qulamrza Süleymani ikitərəfli əlaqələrə və Naxçıvan Muxtar Respublikasının inkişafına diqqət cəkib, əməkdaşlığın perspektivlərini qeyd edib.

Ali Məclisin Sədri İranın Azad Ticarət, Sənaye və Xüsusi İqtisadi Zonalar üzrə rəhbərinin və Qərbi Azərbaycan Vilayətinin valisinin salamlarına görə təşəkkür edib, onun da salamlarını Morteza Banka və Məhəmməd Mehdi Şəhriyariyə çatdırmağı xahiş edib.

İran İslam Respublikasının Naxçıvandakı Baş konsulu Mənsur Ayrom görüşdə iştirak edib.

Türkiyəli alpinistlər Haçadağda Xocalı qurbanlarının xatirəsini anıblar

Türkiyənin 13 nəfərdən ibarət alpinistlər qrupu Xocalı soyqırımını anmaq üçün Naxçıvan Muxtar Respublikasında olublar. Onlar Naxçıvanın məşhurluq simvolu sayılan Haçadağın zirvəsinə qalxaraq, Xocalı soyqırımının qurbanlarının xatirəsini yad ediblər.

AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosuna müsahibəsində qrupun rəhbəri, "İskəndər İqdir Ağrı Dağı Dağçılıq və Ekstremal idman növləri klubu"nın direktoru Umud Sönməz bu yürüşü Xocalı faciəsinin dünyaya çatdırılması məqsədilə təşkil etdiklərini bildirib: "Biz dost yox, qardaş ölkəlik. Sevinciniz sevincimiz, kədəriniz kədərimizdir. Bu faciə bizi sarsıdıb. Bu məqsədlə biz 1992-ci il fevralın 26-da Xocalıda baş verən soyqırımını anmaq üçün Türkiyənin müxtəlif bölgələrində yaşayan və fəaliyyət göstərən 13 peşəkar alpinistlə Haçadağa çıxmağı qərarlaşdırdıq".

Umud Sönməz qeyd edib ki, bu, onların Haçadağa sayca 3-cü yürüşüdür.

Mustafa Şentop: Azərbaycanın problemləri Türkiyənin problemidir

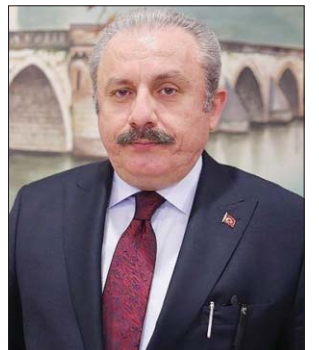
Türkiyə Böyük Məclisinin sədri Mustafa Şentop Xocalı soyqırımı ilə bağlı başsağlığı verib, səmimi hisslərlə Azərbaycan xalqına olan ehtiramını və həmrəyliyi ifadə edib.

"İki sahil" AZƏRTAC-a istinadən xəbər verir ki, bu barədə parlament sədri Mustafa Şentopun açıqlaması Türkiyə Böyük Məclisinin rəsmi saytında yayılıb.

Açıqlamada deyilir: "İnsanlığ tarixinin ən böyük qətləmlərindən biri 27 il bundan əvvəl Dağlıq Qarabağın Xocalı şəhərində həyata keçirilib. Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasəti yürüdən erməni silahlı birləşmələri Dağlıq Qarabağ ilə birlikdə, Azərbaycan torpaqlarının beşdəbirini işğal edib, bir milyondan çox Azərbaycan türkünə yaşadıqları torpaqlardan qaçqın vəziyyətinə salıb.

1992-ci il fevralın 26-da Dağlıq Qarabağın Xocalı şəhərinə hücum edən erməni silahlı birləşmələri tərəfindən həyata keçirilən qətləmin nəticəsində 106-sı qadın, 63-ü uşaq olmaqla, 613 nəfər günahsız azərbaycanlı qətlə yetirilib. Bu hadisədə 487 azərbaycanlı ağır yaralanıb, 1275 nəfər əsir götürülüb, 150 nəfərdən hələ də xəbər yoxdur. Beynəlxalq təşkilatlar insanlıq tarixinə qarşı ləkə kimi düşən bu qətləmi törədənəri cəzalandırmalıdır.

Azərbaycanın problemləri Türkiyənin problemidir. Yaşadıqları kədəri bölüşürük. Türkiyə olaraq hər zaman Azərbaycan ilə həmrəylik içində olmağa davam edəcəyimizin bilinməsinə istəyirəm. Bu acı hadisənin ildönümündə Xocalı qətləmini bir daha xatırlayıb, bu hadisədə həyatını itirən azərbaycanlı qardaşlarımıza Allahdan rəhmət diləyirəm. Bununla da beynəlxalq ictimaiyyəti Xocalı soyqırımına və onun acı nəticələrinə qarşı həssas olmağa dəvət edirəm".

Məhkəmə-Hüquq Şurasının növbəti iclası keçirilib

Məhkəmə-Hüquq Şurasının növbəti iclası keçirilib. İclasda məhkəmə fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi üzrə ötən il görülmüş işlər və qarşıda duran vəzifələr müzakirə edilib.

Şuranın sədri, ədliyyə naziri Fikrət Məmmədov ötən il dahi öndər Heydər Əliyevin dövlət inkişafı kursunun Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla inkişaf etdirildiyini, Azərbaycanda sabitliyin və hərtərəfli tərəqqinin təmin olunduğunu, dövlətimizin iqtisadi potensialının yüksəldiyini, o cümlədən Dünya Bankının "Doing Business 2019" hesabatında 32 pillə irəliləyərək dünyada 25-ci yer tutduğunu və ən islahatçı 10 dövlət sırasında olduğunu diqqətə çatdırıb.

Qeyd olunub ki, ötən il məhkəmə fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi, ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması və işin keyfiyyətinin yüksəldilməsi üzrə ardıcıl tədbirlər görüldü.

Dövlətimizin başçısının tapşırığı ilə yaradılmış "Elektron məhkəmə" informasiya sisteminin tətbiqi məqsədilə qanunvericiliyə edilmiş dəyişikliklər elektron sənəd dövriyyəsinin təmin edilməsinə, o cümlədən iddia ərizələrinin onlayn verilməsinə, məhkəmə rüsumlarının elektron ödənilməsinə, iş üzrə məlumat və qərarların alınmasının elektron həyata keçirilməsinə, məhkəmə iclaslarının audio-video yazılışının aparılmasına şərait yaradıb. Bu məqsədlə ölkə üzrə mövcud olan 111 məhkəmədən 60 faizi müasir İKT ilə təchiz edilib, bu sahədə işin tam yekunlaşması üzrə tədbirlər görülür.

Prezident İlham Əliyevin qanunvericilik təşəbbüsü ilə cəza siyasətinin humanistləşdirilməsi, o cümlədən bəzi əməllərin dekriminallaşdırılması ilə əlaqədar məhkəmələr tərəfindən 6 minə yaxın məhkum haqqında sənədlərə baxılaraq təmin edilib. 4200-dən çox şəxs cəzadan azad olunub, yaxud cəza müddətləri azaldılıb. Həbsdə alternativ cəzaların tətbiqinin genişləndirilməsi məqsədilə elektron qolbaqların tətbiqinə başlanılıb və artıq 900-dən çox məhkuma elektron qolbaq tətbiq edilib.

Hakimlərin tədrisinin əhəmiyyəti nəzərə alınaraq Ədliyyə Akademiyası ilə birgə təşkil olunan təlimlərdə bütün hakim korpusu əhatə olunub, Avropa Konvensiyasının tətbiqi və presedent hüququ ilə bağlı məhkəmənin hakimi və təcrübəli ekspertlərin iştirakı ilə videokonfrans vasitəsilə distant təlimlərə başlanılıb.

Müasir məhkəmə infrastrukturunun yaradılması məqsədilə 2018-ci ildə Dünya Bankı ilə birgə layihələr çərçivəsində və dövlət büdcəsi hesabına Bakı şəhərinin Binəqədi və Zaqatala rayon məhkəmələri üçün yeni, müasir İKT-lərlə təchiz olunmuş məhkəmə binaları inşa edilərək istifadəyə verilib. Sumqayıt Məhkəmə Kompleksinin, Bakı şəhərinin Suraxanı, habelə Masallı rayon məhkəmələri üçün hazırda yeni inzibati binaların inşası aparılır.

Binəqədi rayon məhkəməsinin yeni binasının ölkə Prezidenti tərəfindən açılışının həyata keçirilməsi məhkəmə hakimiyyətinə diqqət və dövlət qayğısının təzahürü olub.

Ədalət mühakiməsinin səmərəliliyinin artırılması üzrə müntəzəm işləmə təşkilatlarımız nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən təqdir edilib.

Eyni zamanda, səlahiyyət müddəti başa çatmış 80-dən çox hakimin fəaliyyəti ətraflı və prinsipli təhlillər aparılaraq qiymətləndirilib, 16 nəfəri apellyasiya məhkəmələrinə irəli çəkilib, 61 nəfəri yenidən müxtəlif hakim vəzifəsinə təyin edilib. Yuxarı instansiya məhkəmələrində olan 30 vakansiya zəruri keyfiyyətlərə malik hakimlərlə tam komplektləşdirilib və apellyasiya məhkəmələrinin sədr müavini və kollegiya sədrləri təyin olunub.

Bununla yanaşı məhkəmələrin iş yükü üzrə ətraflı təhlillər aparılaraq ehtiyatda olan 50 hakim ştatı birinci instansiya məhkəmələri üzrə tam paylanılıb. Hakimlərin obyektiv seçimi nəticəsində 800-dən çox namizəddən 108 nəfər hüquqşünas çoxmərhələli imtahanları, bir il müddətində davam edən təlimləri və məhkəmələrdə, o cümlədən Türkiyədə və Avropa Məhkəməsində staj keçməni uğurla başa vuraraq dövlət başçısı tərəfindən müxtəlif birinci instansiya məhkəmələrinin hakimi vəzifələrinə təyin olunub. Bununla da bütün hakim korpusunun 70 faizdən çoxunu yeni, müntəzəm qaydalarla seçilmiş hakimlər təşkil edib. Həmçinin nəticədə məhkəmə sisteminə mövcud vakansiyaların tam əksəriyyəti komplektləşib.

Həyata keçirilən qanunvericilik tədbirləri nəticəsində məhkəmələrdə baxılan işlərin sayı 20 faizədən azalıb. Bununla yanaşı, cari ildən əmr icraatları üzrə işlərə məhkəmə-denkənar elektron qaydada baxılması, məhkəmə iclaslarının təyin edilməsi müddətlərinin dəyişdirilməsi və təxirə salınması hallarının qanunla məhdudlaşdırılması, bəzi kateqoriya işlər üzrə sadələşdirilmiş icraatın təsbit olunması iş yükünün daha da azalmasına əsaslı zəmin yaradacaq. Bütün bunlar məhkəmələrdə süründürməçilik hallarının qarşısının alınmasına, işlərə vaxtında və keyfiyyətlə baxılmasına xidmət edəcək.

İclasda qeyd edilib ki, görülmüş tədbirlərə baxmayaraq, məhkəmə fəaliyyətində yol verilən nöqsanlar, xüsusilə korrupsiya, süründürməçilik, vəzifədən sui-istifadə halları tam aradan qaldırılmayıb.

Ölkə başçısının vətəndaşlara qayğılı münasibət göstərilməsi, korrupsiyanın yolverilməzliyi, bütün sahələrdə dürüstlüyün və şəffaflığın təmin edilməsi ilə bağlı tapşırıqlarını qeyd edən Şuranın sədri hakim adına və nüfuzuna xələl gətirən halların qarşısının qətiyyətlə alınması üzrə qarşıda duran vəzifələri vurğulayıb. Yuxarı instansiya məhkəmələrinin diqqəti yol verilən pozuntulara cəlb

Sosial siyasət fəlsəfəsi və insan amili

“Biz bu maliyyə resursunu müxtəlif istiqamətlərə - ehtiyatların artırılmasına, infrastruktur layihələrinin icrasına yönəldə bilərdik. Amma mən qərar verdim ki, əldə edilmiş bu əlavə maliyyə resursları, ilk növbədə, vətəndaşların rifah halının yaxşılaşmasına yönəlməlidir və biz bunu da etdik. Güclü sosial siyasət bizim gündəliyimizdə bundan sonra da ən vacib, ən ümdə məsələlərdən biri olaraq qalacaqdır” söyləyən Prezident İlham Əliyevin son günlərdə vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi naminə imzaladığı Sərəncamlar bir daha təsdiqlədi ki, Azərbaycanın dövlət siyasətinin əsasını insan amilinə diqqət və qayğı təşkil edir.

Şəhid ailələrinin, təqaüddçülərin, aztəminatlı ailələrin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün həyata keçirilən islahatlar minlərlə ailəyə şamil olub. Prezident seçilərkən çətin şəraitdə yaşayan məcburi köçkünlərə “Bir dənə də olsun çadır şəhərciyi qalmamalıdır” vədini verən cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı sayəsində 100-dən çox şəhərcik tikilmiş, şəhid ailələrinə, Qarabağ müharibəsi əlillərinə 6500-dən çox mənzil verilmişdir. Əgər keçən il 5900 köçkün ailəsi üçün mənzillər, evlər tikilmişdirsə, bu il 6 mindən 7 minə qədər köçkün ailəsi yeni mənzillərlə, evlərlə təmin ediləcək. Bölgələrdə və paytaxtımızda, Sumqayıt şəhərində həyata keçiriləcək işlər proqram üzrə davam etdiriləcək.

Bu sahədə də alternativ olmayan siyasəti ilə dünyada güclü, qüdrətli ölkə olduğunu təsdiqləyən ölkəmizdə qarşıdakı illərdə 800 mindən çox qaçqının mənzillə təmin olunması nəzərdə tutulur. Maliyyə vəziyyəti yaxşılaşan respublikamızda büdcəyə daxilolmaların ilk növbədə sosial islahatların həllinə yönəldiləcəyini bildirən dövlət başçımızın son günlərdə imzaladığı sərəncamlar göstərir ki, 2019-cu il sosial inkişaf, əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi baxımından daha fərqli olacaq.

Ötən ilin sonlarında hərbiçilər üçün çoxmənzilli binanın istifadəyə verilməsi, 12 min 200-dən çox şəhid ailəsinə dövlət tərəfindən 11 min manat ödəniş edilməsi və bu istiqamətdə işlərin davam etdirilməsi sosial islahatların

tərkib hissəsidir. Əlavə olaraq şəhid ailələrinə verilən müavinət 242 manatdan 300 manata, sovetlər dövründə Əfqanıstanda aparılan müharibədə həlak olanların ailələrinə verilən müavinətlər 220 manatdan 300 manata çatdırıldı. “Şəhid ailələri üçün bu il 800 mənzil alınıb onlara verəcək. Keçən il 626 mənzil verilmişdir. Yeni iki il ərzində 1400-dən çox mənzil şəhid ailələrinə verəcək. Bu günə qədər mənzil almayan bütün şəhid ailələri əminəm ki, növbəti illər ərzində, yaxın gələcəkdə mənzillərlə təmin ediləcəklər. Onu da bildirməliyəm ki, bu günə qədər 6500-dən çox şəhid ailəsi dövlət tərəfindən mənzillərlə, evlərlə təmin edilmişdir” söyləyən Prezident İlham Əliyevin imzaladığı növbəti Sərəncamla minimum əməkhaqqı 130 manatdan 180 manata qaldırıldı. Amma 600 min insanı əhatə edən bu islahatlar sonuncu da deyil. Gələcəkdə minimum əməkhaqlarının və pensiyaların davamlı artırılması üçün də layihələr hazırlanır.

Son sərəncamlara uyğun olaraq 223 min insana şamil olunacaq minimum pensiyaların məbləği 116 manatdan 160 manata qaldırıldı ki, bu göstəriciyə görə Azərbaycan MDB məkanında ikinci yerdədir.

Bu günlərdə ölkə vətəndaşlarını sevindiren və illərdən bəri gözlənilən şad xəbər vaxtilə tikilmiş və hansısa səbəblərə görə rəsmi olaraq qəbul edilməmiş çoxmənzilli binaların sənədləşməsi ilə bağlı Fərman oldu. “Biz bu məsələyə də son qoyduq. İmzaladığım Fərman əsasında artıq bu məsələ həll olunmuş he-

sab edilməlidir. Yaxın gələcəkdə müvafiq dövlət orqanları bütün sənədləşmə işlərini apararaq məsələnin həllini təmin edəcəklər. Dörd yüz çoxmənzilli binada təxminən 60 minə yaxın ailə yaşayır. O vətəndaşların ailə tərkibləri təqribən toplam 300-400 min arasındadır. Yeni, bu da çox ciddi addım idi. Biz bunu da həll etdik” söyləyən dövlət başçımızın bu addımı sosial-iqtisadi əhəmiyyəti baxımından daha önəmli idi.

Tətbiq olunan sosial islahatların daha bir nümunəsi 100 minə yaxın tələbənin təqaüdüünün artırılması oldu. Bu, artım gənclərə göstərilən daha bir

qayğı idi. Hazırda gündəlikdə aktuallığını qoruyan, vətəndaşları narahat edən problemli kreditlərlə bağlı məsələ dövlət başçımızın diqqət mərkəzindədir. Vətəndaş təklifləri əsasında hazırlanan layihənin tətbiqi ilə bu məsələnin tezliklə həllinin tapılması üçün yaradılan işçi qrupunun işi sona çatmaq üzrədir. Belə ki, xeyli vəsait tələb olunan bu məsələ də vətəndaşların istəyinə uyğun həllini tapacaq. “Ümid edirəm ki, yaxın gələcəkdə bu məsələ də öz həllini tapacaq və Azərbaycan bu məsələnin həlli ilə bağlı da öz liderliyini göstərəcək və çox ciddi nümunə göstərəcək. Çünki biz bilir ki, buna oxşar addımların atılması ilə bağlı bəzi ölkələrdə müvafiq qərarlar qəbul edilmişdir, ancaq onlar icra edilməmişdir. Yeni burada xoş niyyətin olması əsas şərt deyil. Burada, əlbəttə ki, düzgün təhlilin aparılması və vətəndaşlar üçün ən məqbul variantın seçilməsidir” söyləyən cənab İlham Əliyev bu məsələdə də insan amilinə diqqətini real işi ilə təsdiq edəcək.

Dövlət başçımız mətbuata açıqlamasında bildirdi ki, artan iqtisadi imkanlardan istifadə olunmaqla ciddi sosial paket üzərində iş aparılır. Yeni qarşıdakı illərdə minimum əməkhaqqının, minimum pensiyaların, tələbələrə təqaüdlərinin, digər ödənişlərin, sosial müavinətlərin əhəmiyyətli dərəcədə artırılacağı nəzərdə tutulur. Bu islahatlardan, dövlətin qayğısından 2 milyon 200 min nəfərdən çox vətəndaş faydalanacaq.

Xuraman İsmayılqızı,
“iki sahil”

NEFTİN QIYMƏTİ BAHALAŞIB

Dünya birjalarında neftin qiyməti bahalaşır. Londonun ICE (“InterContinental Exchange Futures”) birjasında “Brent” markalı neftin bir barrelinin qiyməti 0,44 dollar artaraq 65,65 dollar, Nyu-Yorkun NYMEX

(“New York Mercantile Exchange”) birjasında “Light” markalı neftin bir barrelinin qiyməti isə 0,49 dollar bahalaşaraq 55,99 dollar təşkil edib.

TAP ALBANİYADA MÜKAFATA LAYİQ GÖRÜLÜB

“Trans-Adriatik” boru kəməri (TAP) layihəsi Albaniyada mükafata layiq görüldü.

Alban tərəfdaşları milli səviyyədə sosial töhfəyə görə TAP-a “Xeyriyyəçilik mükafatı”nı təqdim edib. TAP-ın Albaniya üzrə meneceri Malfor Nuri deyib ki, TAP Albaniyada 200 min nəfərin faydalandığı 30 mühüm layihəyə investisiya qoyub. Sosial sərmayə və ətraf mühitin qorunması layihələri çərçivəsində TAP təkcə Albaniyada 14 milyon avroluq sərmayə yatırır. TAP-ın 2018-ci il üzrə “Xeyriyyəçilik mükafatı”na namizədliyi “Catalyst Balkans Foundation” tərəfindən irəli sürüldü.

NEFT NƏHƏNGLƏRİNİN XALIS MƏNFƏƏTİ 74 FAİZƏDƏK ARTIB

Ötən il dünyanın ən böyük 12 neft şirkətinin xalis mənfəəti ümumilikdə 116,7 milyard dollara çatıb. Ən çox gəlir və xalis mənfəət əldə edən neft şirkəti isə “Royal Dutch Shell” olub.

Keçən il 12 neft şirkəti - “ExxonMobil”, “Chevron”, “ConocoPhillips”, “Halliburton”, “Schlumberger”, “Baker Hughes”, “Royal Dutch Shell”, BP, “Total”, “Eni”, “Rosneft” və “Equinor”un gəliri və xalis mənfəəti əvvəlki ilə müqayisədə böyük artım göstərüb. Belə ki, 2018-ci ildə həmin şirkətlərin gəliri əvvəlki ilə görə 19,5 faiz artaraq 1 trilyon 693 milyard dollar olub. 12 neft nəhəngi 2017-ci ildə 1 trilyon 417 milyard dollar gəlir əldə etmişdi.

Həmin şirkətlərin xalis mənfəəti isə ötən il 73,7 faiz artımla 116,7 milyard dollara olub. 2017-ci ildə isə bu göstərici 67,22 milyard dollara bərabər idi.

Keçən il ən çox xalis mənfəət əldə edən şirkət 23,35 milyard dollar ilə “Royal Dutch Shell” olub, ikinci yerdə 20,84 milyard dollarla “ExxonMobil” və üçüncü sırada isə 14,82 milyard dollarla “Chevron” qərarlaşıb.

2018-ci ildə ən çox xalis gəlir əldə edən şirkət də 388,4 milyard dollarla “Shell” olub. BP-nin gəliri 298,76 milyard dollar, “ExxonMobil” gəliri isə 290 milyard dollar təşkil edib.

Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsi Serov şəhərində də anılıb

Rusiyanın Sverdlovsk vilayətinin Serov şəhərində fəaliyyət göstərən “Azərbaycan” İctimai təşkilatı Xocalı faciəsinin 27-ci ildönümünə həsr olunmuş tədbir keçirib.

Azərbaycanın Yekaterinburq şəhərindəki baş konsulluğundan AZƏRTAC-a bildırıblər ki, tədbirdə baş konsul İlqar İskəndərov, “Azərbaycan” ictimai təşkilatının sədri Mirhəbib Ağalarov, Serov şəhər administrasiyasının rəhbəri Vasili Sizikov, Serov şəhərində nəşr

olunan “Perviy v Serove” jurnalının baş redaktoru Tamara Romanova, Sverdlovsk vilayəti Tibb kollecinin Serov şəhər bölməsinin rəhbəri Valentina Xvostantseva, Serov şəhərinin “Çulpan” Tatar-Başkir mədəniyyət mərkəzinin rəhbəri Rozaliya Sintsova, burada yaşayan həmvətənlərimiz və KİV təmsilçiləri iştirak ediblər.

Əvvəlcə Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbirdə çıxış edən baş konsul İ.İskəndərov Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin qanlı səhifələrindən, Xocalıda törədilmiş soyqırımından və erməni cəlladları tərəfindən Azərbaycanın işğal olunmuş şəhər və kəndlərdə törədilmiş vəhşiliklərdən ətraflı bəhs edib.

M.Ağalarov və digər həmvətənlərimiz tədbirdə çıxış edərək Xocalı soyqırımının yalnız Azərbaycan xalqına qarşı deyil, bütövlükdə bəşəriyyətə qarşı yönəlmiş böyük hərbi cinayət olduğunu bildirib, dünya ölkələrini Xocalı faciəsinin soyqırımı kimi tanımağa çağırıblər.

Tədbirin sonunda Azərbaycan diasporunun gənc nümayəndələri Xocalı soyqırımına həsr olunmuş şeirlər səsləndiriblər.

Xocalı faciəsinə həsr olunmuş sənədli film nümayiş etdirilib.

“Müasir çağırışlar: dini durum və vəzifələr”

Fevralın 27-də Hacıqabulda Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQİDK) və Hacıqabul Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə “Müasir çağırışlar: dini durum və vəzifələr” mövzusunda regional konfrans işə başlayıb.

İki gün davam edəcək konfransda Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi və Hacıqabul Rayon İcra Hakimiyyətinin rəhbər işçiləri, Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin nümayəndələri, yerli hüquq mühafizə orqanlarının rəhbərləri, ictimaiyyət fəalları, həmçinin dini icma sədriləri, din xadimləri və ilahiyatçılar iştirak edirlər.

Konfransda ölkəmizdə dini durum, multikultural dəyərlərin qorunması, eyni zamanda, tolerantlıq mühitinin, milli mənəvi dəyərlərə bağlılığın gücləndirilməsi barədə müzakirələr aparılıb.

Hacıqabul Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhməd Muxtarov çıxış edərək, son illər ölkəmizin bütün bölgələrində olduğu

kimi, Hacıqabulda da dini maarifləndirmə və milli mənəvi dəyərlərin təbliği istiqamətində görülən işlərdən danışdı. Bildirib ki, Azərbaycanda ulu öndər Heydər Əliyevin siyasəti nəticəsində xalqımızın adət-ənənələrinə, dininə dövlət səviyyəsində qayğı göstərilməyə başlanılıb, etiqad azadlığı bərqərar olub. Ölkəmizin dinlərarası dialoq və əməkdaşlıq sahəsindəki təcrübəsi dünyada uğurlu bir model kimi yüksək qiymətləndirilir. Ə.Muxtarov Hacıqabulda dini durumun sabit oldu-

ğunu və bu istiqamətdə məqsədyönlü tədbirlərin həyata keçirildiyini diqqətə çatdırıb.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı isə Azərbaycanda dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi, dini durum və sabitliyə nail olunması istiqamətində görülən işlərdən danışaraq, konfessiyalar arasında dözümlülük mühitinin dövlət səviyyəsində qorunub saxlanılmasının Ümummilli Liderin adı ilə bağlı olduğunu bildirib. Vurğulayıb ki, Ulu Öndərin

dövlət-din münasibətləri sahəsindəki nümunəvi siyasəti onun layiqli siyasi varisi Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla reallaşdırılır. Azərbaycandakı dini dözümlülük və tolerantlıq dinə münasibətdə dövlət siyasəti kimi səciyyələndirilir.

Mübariz Qurbanlı gənc nəslin milli ruhda tərbiyə edilməsinin vacibliyinə də toxunub. O, bu sahədə dövrün tələblərinə uyğun islahatların aparılmasının, savadlı milli kadrların hazırlanmasının və milli mənəvi dəyərlərimiz

zın təbliği və təşviq edilməsinin dini durumun və sabitliyin tənzimlənməsi işinə müsbət nəticələr verəcəyini qeyd edib.

Dinin siyasiləşdirilməsi cəhdləri barədə də danışan Dövlət Komitəsinin sədri dünyanın bir çox ölkələrində din amilindən istifadənin vətəndaş müharibələrinə, terror hadisələrinə, eyni dinə etiqad edən insanlar arasında qarşılıqlı nifrətə gətirib çıxardığını deyib. O, DQİDK-nın milli maraqlarımıza zidd olan yad dini ideologiyaların yayılmasının, eləcə də dini təəssübkeşliyin dini təkəbbürə, sonra fanatizm və ekstremizmə çevrilməsinin qarşısının alınmasında qabaqalıcı amil kimi mütəmadi olaraq maarifləndirmə tədbirləri təşkil etdiyini vurğulayıb.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin bölgə qazısı Hüsni Həsənov gənclərin dini və mənəvi-əxlaqi dəyərlərimizə yad olan radikal təriqətlərin təsirindən qorunmasında din xadimlərinin üzərinə mühüm vəzifə düşdüyünü qeyd edib. Həmçinin dini radikalizmlə mübarizədə maarifçilik işinin təşkilinə xüsusi önəm verilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Regional konfrans işini fevralın 28-də “Dini radikalizmlə mübarizə və maarifləndirmə” mövzusunda panellə davam etdirəcək.

Bəhruz Quliyev: Azərbaycan Prezidenti hər zaman vətəndaşlarımızın yanında olduğunu nümayiş etdirir

pert Bəhruz Quliyev deyib.

O bildirib ki, əsas ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan uğurlu sosial siyasət 2003-cü ildən Prezident İlham Əliyevin təmsalında növbəti mərhələyə qədəm qoyub. Burada da vətəndaş amili, onun sosial rifah halının yaxşılaşdırılması öndə duran məsələlərdəndir. Bu illər ərzində ölkəmizdə inkişafı stimullaşdıran sosial paketin həyata keçirilməsi və onun tərkib hissəsi olaraq əhəlinin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması istiqamətində kompleks yanaşma dövlətin artıq hər bir ailənin, vətəndaşın xidmətində dayandığını göstərir. Qısa zaman ərzində minimum əməkdaşlarının, pensiyaların, tələbələrin təqaüdünün artırılmasında, digər ödənişlərin verilməsində mühüm qərarlar qəbul edildi və konkret addımlar atıldı. Uzun illər vətəndaşları narahat edən vaxtilə tikilmiş və müəyyən səbəblərə görə rəsmi olaraq qəbul edilməmiş çoxmənzilli binaların sənədləşməsi məsələsi də ölkə Prezidentinin imzaladığı Fərmanla həllini tapdı. Prezident İlham Əliyev tərəfindən vətəndaşların sosial müdafiəsi ilə bağlı atılan inqilabi addımlar bu sahədə mühüm dəyişikliklərə səbəb olub. Ölkə başçısının “Əhəlinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında” Sərəncamı, bununla yanaşı, ötən gün iqtisadi və sosial məsələlərlə bağlı keçirilən müşavirədə həm iqtisadi, sosial islahatların qiymətləndirilməsi, həm növbəti dövrdə həyata keçiriləcək islahatlarla bağlı prioritetlərin və istiqamətlərin müəyyənləşdirilməsi, xüsusilə də problemlə kreditlərin həlli sahəsində verilən anons ölkəmizdə əhəlinin sosial müdafiəsi istiqamətində aparılan siyasətin miqyasının daha da genişləndiyini göstərdi.

Ekspert qeyd edib ki, 2019-cu ildə sosial-iqtisadi sahənin keyfiyyətcə yeni mərhələyə keçidində inqilabi dəyişikliklərə nail olan lider amili də var: “Hesab edirəm ki, bütün məsələlərin həlli tək səərəncamlardan deyil, eləcə də liderin şəxsi iradəsindən də asılıdır. Ölkəmizdə vətəndaşların sosial müdafiəsi istiqamətində inqilabi dəyişikliklər və yeni mərhələyə qədəm qoymaq göstərir ki, Azərbaycan Prezidenti vətəndaşının yanında və hər zaman milli maraqlarımızdan çıxış edir. Ölkə başçısı həttə həyata keçirdiyi xarici siyasətdə belə milli maraqlara söykənərək, milli maraqlarımızın diktə etdiyi formada fəaliyyətini davam etdirir. Bütün bunlar göstərir ki, lider təkəcə daxili, iqtisadi, mədəni, sosial siyasətdə deyil, eyni zamanda, həyata keçirdiyi xarici siyasətdə də dövlətini, vətəndaşını, milli maraqları üstün tutur”.

Mübariz Qurbanlı Hacıqabulda vətəndaşlarla görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırıq və tövsiyələrinə əsasən, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşları qəbul edir, onların müraciət və təkliflərinin, ərizə və şikayətlərinin həlli üçün operativ tədbirlər görürlər.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı fevralın 27-də Hacıqabulda Şirvan şəhər, Hacıqabul, Salyan, Neftçala, Biləsuvar və Cəbrayıl rayonlarının sakinlərini qəbul edib.

Qəbuldan əvvəl Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı və Hacıqabul Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Əhməd Muxtarov ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri düzərək xatirəsini ehtiramla anıblar.

Hacıqabuldakı Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən qəbulda vətəndaşlar əsasən dini icmaların fəaliyyəti, onların dövlət qeydiyyatına alınması, dini maarifləndirmə ilə əlaqədar icmalara vəsaitlərin ayrılması, dini icmaların zəruri dini ədə-

biyyatlarla təmin edilməsi və digər məsələlərlə bağlı müraciət ediblər.

Müraciətlərin bir qismi yerində öz həllini tapıb. Araşdırılmasına ehtiyac olan məsələlərin qanunvericiliyə uyğun, operativ həlli üçün müvafiq tapşırıqlar verilib.

Hikmət Babaoğlu:

Planlı xarakter daşıyan islahatların məqsədi vətəndaşlarımızın sosial rifahını daha da yaxşılaşdırmaqdır

2019-cu ilin əvvəllərindən başlayaraq əhəlinin sosial təminatının gücləndirilməsi, həyat keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində az qala hər gün Azərbaycan Prezidenti tərəfindən imzalanan yeni bir Fərman

və Sərəncamın şahidi oluruq. Əhəlinin aztəminatlı kateqoriyası hesab edilən qaçqın və məcburi köçkünlərin aylıq müavinətlərinin artırılması ilə bağlı yeni bir Sərəncam da imzalandı. Sərəncam əsasən, məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün vahid aylıq müavinətin məbləği 2019-cu il aprel 1-dən 50 faiz artırılır. Bütün bu addımlar Azərbaycan Prezidenti tərəfindən həyata keçirilən kompleks sosial islahatlar paketinin tərkib hissəsi kimi qiymətləndirilməlidir.

“İki sahil” xəbər verir ki, bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı, “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru Hikmət Babaoğlu bildirib.

Deputat qeyd edib ki, əvvəlcədən müəyyənləşdirilmiş və planlı xarakter daşıyan bu islahatların

məqsədi vətəndaşlarımızın sosial rifahının daha da yaxşılaşdırılmasından ibarətdir. Nəinki MDB məkanında, bütövlükdə dünyada çox az dövlət tapıla bilər ki, əhəlinin sosial problemlərinin həllinə bu qədər diqqət göstərsin. Nəzərə almaq lazımdır ki, Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi nəticəsində bizdə sosial qayğıya ehtiyacı olan xüsusi kütləvi təbəqə formalaşıb və onların sayı bir milyona bərabərdir. Bu isə dövlət üçün əlavə maliyyə mənbələri tapmaqla onu sosial sferaya yönəltmək zərurəti formalaşdırır. Azərbaycanda həyata keçirilən uğurlu iqtisadi siyasət hazırda sosial məsələləri həll etmək üçün imkanlar yaradıb və gələcəkdə də bu istiqamətdə fəaliyyətin davamlı olması perspektivlərini müəyyənləşdirib. Bütün bunlar dövlətimizin öz vətəndaşlarına qayğısının təzahürüdür.

Gələcəyə yatırım: müasirlik, dinamik inkişaf, yeni texnologiyaların tətbiqi

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin təhsilin inkişafı ilə bağlı son sərəncamları məhz bu məqsədə xidmət edir

Təhsili millətin gələcəyi kimi dəyərləndirən ulu öndər Heydər Əliyev bildirirdi ki, təhsil həyatımızın ən gərəklisi, mühüm sahəsidir. Ümummilli Liderin bu fikirlərinin davamı olaraq dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bildirir ki, o ölkələr yaxşı inkişaf edir ki, orada təhsil yüksək səviyyədədir.

Ötən il ADA Universitetində keçirilən məzun günündə də bu mühüm məqam xüsusi qeyd edilmişdir ki, uğurlu iqtisadi tərəqqiyə məhz ali təhsil sisteminin beynəlxalq standartlar səviyyəsinə yüksəldilməsi sayəsində nail ola bilərik: "Bundan sonra da çalışmalıyıq ki, Azərbaycanda təhsilin səviyyəsi daha da qalxsın. Təhsilin səviyyəsi dünyanın ən yüksək standartlarına cavab versin. Əgər biz buna nail ola bilsək, - mən inanıram ki, buna nail olacağıq, - onda ölkəmizin uzunmüddətli, dayanıqlı inkişafı təmin ediləcəkdir." Yeni texnologiyaların tətbiqi şəraitində qarşıya əsas hədəf kimi qoyulan iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliyi artırılmasına yüksək səviyyədə nail olmaq mümkündür.

Təhsilin inkişafında məktəblərin rolu önə çəkilərək yenilərinin tikilməsi, yaxud əsaslı təmir olunması, maddi-texniki bazalarının daha da möhkəmləndirilməsi, kompüterləşdirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılır. Məlumdur ki, Heydər Əliyev Fondunun "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsi çərçivəsində 2 mindən artıq məktəb tikilib və ya yenidən təmir olunaraq istifadəyə verilib. Bu günümüzün əsas tələbi budur: "Hər şagirdə bir kompüter." Məqsəd budur ki, təhsilə ayrılan xərclərdən səmərəli istifadə olunsun, gənc nəslin dünyada gedən proseslərə uyğun, eyni zamanda, milli dəyərlərə əsaslanaraq inkişafı təmin edilsin. Dövlətimizin gənclərinin malik olduğu imkanlardan maksimum istifadə istiqamətində atdığı addımların davamlılığı qəbul olunan və uğurla icra edilən Dövlət proqramlarından da aydın görünür. "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyasına əsasən hazırlanan və dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 15 sentyabr 2017-ci il tarixli Sərəncamı ilə təsdiqlənən "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proqramının icrasında da gənclərin intellektual inkişafı və elmi fəaliyyətlərinin stimullaşdırılması, informasiya texnologiyaları sahəsində bilik və bacarıqlarının artırılması, beynəlxalq əlaqələrinin inkişaf etdirilməsi əsas yer tutur. Müasir dövrün sosial-siyasi realitələrinin, dünyanın yeni çağırışlarının intellektual gənclik qarşısında qoyduğu mühüm vəzifələr əsas tutularaq ötən ilin sonunda Gənc alimlərin I qurultayı keçirildi. İntellektual gəncliyin innovativ potensialının üzə çıxarılması, onların təhsil və məşğulluq məsələlərinə diqqətin artırılması, ölkəmizdə və xaricdə yaşayan gənc alimlərin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi istiqamətində işin gücləndirilməsi əsas hədəf kimi irəli sürüldü. Bütün bu addımlar ümumilikdə yenilikçi, müasir düşüncəyə malik olan gənclərin yeni texnologiyaların öyrənilməsinə və tətbiqinə marağının artırılması, ən əsası kadr hazırlığını iqtisadi inkişafın səviyyəsi ilə uyğunlaşdırmağa xidmət edir.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 16 noyabr 2018-ci il tarixli "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin rəqabətliyi artırılması üzrə Dövlət Proqramı"nın, həmçinin 23 noyabr 2018-ci il tarixli "Azərbaycan Respublikasında dövlət qulluğunun inkişafına dair 2019-2025-ci illər üçün Strategiya"nın təsdiqlənməsi haqqında sərəncamları uğurlu iqtisadi tərəqqinin kadr hazırlığının beynəlxalq standartlar səviyyəsinə uyğunlaşdırılmasından asılı olduğunu bir daha təsdiqləyir. Ali təhsil sisteminin rəqabətliyi artırılması öz növbəsində beynəlxalq əlaqələrin inkişafını, dünya təhsil sistemində inteqrasiyanın sürətləndirilməsini bir tələb kimi ortaya qoyur. Təcrübə mübadiləsinin genişləndirilməsinin qarşıya qoyulan məqsədlərə lazimi səviyyədə nail olmağa böyük stimulaşdırıcı təsir göstərir. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin gənclərin xarici ölkələrdə təhsili ilə bağlı Dövlət Proqramının uğurlu icrası da bu kimi məqsədlərə xidmət edir. Artıq bu Proqramın icrası müddətində 5 min tələbənin xarici ölkələrdə təhsilini təmin edilmişdir. Onlar təhsillərini başa vuraraq, Vətənə qayıtmaqla əldə etdikləri təcrübələr əsasında ölkəmizin daha da inkişafına, tərəqqisinə öz töhfələrini verirlər.

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin son "Ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə", "Doktorantura, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrə təqaüdlərin verilməsi haqqında" Sərəncamları, həmçinin "Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüdüünün təsis edilməsi haqqında" Fərmanı da təhsilin inkişafına yönələn addımların davamlılığını göstəricisidir. Bu sərəncamlar ümumilikdə 110 min tələbəni ərhatə edəcək. Tələbələr

üçün sevincdirici xəbərlərdən biri də budur ki, ödənişli təhsil alan tələbələr də təqaüd almaq imkanını əldə edəcəklər. Təhsil ekspertləri bu mühüm məqamı xüsusi qeyd edirlər ki, təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi tələbələr arasında rəqabət mühitinin yaradılmasına bilavasitə təsir edəcək. Çünki əvvəllər ödənişli əsaslarla təhsil alan tələbələr təqaüd almaq imkanlarına malik deyildilər. Artıq məlum sənədlər akademik göstəriciləri yüksək olan, amma ödənişli əsaslarla təhsil alan tələbələrə də təqaüd almaq sevincini yaşadacaq.

Təhsil sahəsində ən yüksək nəticələr əldə etmiş tələbələrə dövlət qayğısını gücləndirmək məqsədilə imzalanmış Fərmana əsasən Prezident təqaüdüünün həcmi 185 manatdan 210 manata artırılır. Tələbələr üçün sevincdirici xəbərlərdən biri də 2019-cu ilin büdcə müzakirələri zamanı dövlət sifarişli yerlərin artırılması barədə qərarın qəbul olunmasıdır. Növbəti tədris ilindən təqaüd yerlərinin 12324-dən 20500-ə çatdırılması nəzərdə tutulub. Bu da öz növbəsində dövlət sifarişli yerlərin 42 faizə çatdırılması deməkdir. Magistratura yerlərinin 25 faiz artırılması barədə qəbul olunan qərar da xoş xəbərlər sırasındandır. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev bu addımların davamlı olacağını bildirir.

Bir sözlə, Prezident kimi fəaliyyətə başladığı gündən "Nəft kapitalını insan kapitalına çevirək" təsisini irəli sürən və bu istiqamətdə mühüm addımlar atan dövlətimizin başçısı İlham Əliyev hər zaman bildirir ki, hər bir ölkənin inkişafında təhsil, bilik, yeni texnologiyalar əsas yer tutur. Məhz İKT sektorunda əldə olunan uğurlara söykənərək, bu fikri böyük əminliklə qeyd edirik ki, Azərbaycan bu gün dünyada təkcə neft-qaz ehtiyatlarına malik ölkə deyil, həmçinin yüksək səviyyəli elmi potensiala malik və informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiq olunduğu innovasiyalar ölkəsi kimi tanınır. Ümumilikdə qeyd etsək, davamlı inkişaf təkmilləşməni, yeniləşməni, bir sözlə, millət gələcəyi kimi dəyərləndirilən təhsilin dünya təhsil sisteminə inteqrasiyasını bir tələb kimi ortaya qoyur.

Yeganə Əliyeva,
"iki sahil"

Hesabat-seçki yığıncağı keçirilib

YAP Nəsimi rayon Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi (AAYDA) ərazi ilk partiya təşkilatı Gənclər Birliyinin hesabat-seçki yığıncağı keçirilib. Tədbir iştirakçıları öncə müasir Azərbaycanın banisi, ümummilli lider Heydər Əliyevin büstü önünə gül dəstələri qoyaraq, xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

AAYDA-nın İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov bildirib ki, 1993-cü ilin yayında xalqın tələbi ilə hakimiyyətə gələn Ümummilli Lider qısa müddət ərzində vəziyyəti sabitləşdirdi, bu da imkan verdi ki, ölkəmiz inkişaf yoluna qədəm qoysun və o ildən bu günədək Azərbaycan yalnız və yalnız inkişaf yolu ilə gedir. S.Məmmədov ümummilli lider Heydər Əliyevin inkişaf strategiyasını uğurla davam etdirən ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bütün sahələrlə yanaşı, yol infrastrukturunun sistemli və hərtərəfli inkişafına xüsusi diqqət göstərildiyini qeyd edərək, ölkənin regionlarında, eləcə də paytaxt Bakıda bu sahədə vəziyyətin kökündən dəyişdiyini, dövlətimizin başçısının sərəncamları ilə ayrılan vəsaitlərin yol infrastrukturunun dinamik inkişafına yol açdığını və bu istiqamətdə həyata keçirilən məqsədyönlü və sistemli tədbirlərin nəticəsi olaraq, avtomobil yollarının tikintisinin, yenidən qurulmasının həcmi ildən-ildən artdığını bildirib.

YAP Nəsimi rayon təşkilatı Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Əvəz Qocayev AAYDA üzrə 3 minə yaxın partiya üzvündən 700-ə yaxın əməkdaşın partiya üzvü olduğunu və təşkilat tərəfindən keçirilən bütün tədbirlərdə ərazi ilk partiya təşkilatı üzvlərinin fəal iştirak etdiyini diqqətə çatdırıb.

Daha sonra ərazi ilk partiya təşkilatı Gənclər Birliyinin İdarə Heyətinin 9 nəfərdən ibarət tərkibi, Birliyin sədri və sədr müavinlərinin seçilməsi səsə qoyulub. Mehman Musayev Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatı AAYDA ərazi ilk partiya təşkilatının Gənclər Birliyinin sədri seçilib.

Daha sonra Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon təşkilatının sədri, Milli Məclisin deputatı Məlahət İbrahimqızı hesabat məruzəsindən cox məmnun qaldığını bildirdi. O, AAYDA-nın Yeni Azərbaycan Partiyası Nəsimi rayon üzrə ən böyük ərazi təşkilatı olduğunu vurğulayaraq qeyd edib ki, bu təşkilat nümunəvi təşkilat olaraq Yeni Azərbaycan Partiyasının inkişafına öz töhfəsini verir.

Orxan Vahidoğlu,
"iki sahil"

Xocalı qurbanlarının xatirəsinə həsr olunan stend

Bakı Slavyan Universitetində (BSU) Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümü ilə əlaqədar silsilə tədbirlər keçirilir. Tədbirlər proqramı çərçivəsində BSU-nun Ölkəşünaslar dərəcəsi tərəfindən 1000 ədəd qara lent hazırlanıb, fevralın 25-də Xocalı soyqırımına həsr olunmuş anım mərasimində iştirakçılara paylanıb. Dərəcəsi sədri, II kurs tələbəsi Aysel Qaybaliyeva bildirib ki, dərək tərəfindən keçirilən bu aksiya BSU rəhbərliyi, müəllim və tələbələr tərəfindən yüksək qiymətləndirilib.

A.Qaybaliyeva Ölkəşünaslar dərəcəsinin məqsədinin Azərbaycanın, o cümlədən BSU-da tədris olunan dünya xalqlarının tarixini gənclərə təbliğ etməkdən ibarət olduğunu deyib. Onun sözlərinə görə, dərək həmin təbliğat ilk növbədə Azərbaycanın tarixinin düzgün mənimsənilməsindən başlayıb. Bu tarixin BSU-da təhsil alan cənəbi tələbələrə öyrədilməsi məqsədilə Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümündə qara lent aksiyası keçirib.

Ölkəşünaslar dərəcəsi tərəfindən tərcümə fakültəsinin tələbələri ilə birgə BSU-nun foyesində Xocalı qurbanlarının xatirəsinə həsr olunan stend hazırlanıb.

Bəxtiyar Əliyev:

Məcburi köçkünlər Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısından çox razıdırlar

Prezident İlham Əliyevin "Məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün vahid aylıq müavinətin artırılması haqqında" sərəncamı məcburi köçkünlərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində növbəti addımdır. **"İki sahil"** xəbər verir ki, bunu **Trend-ə Milli Məclisin deputatı Bəxtiyar Əliyev** deyib.

B.Əliyev bildirib ki, Prezident İlham Əliyev Azərbaycan əhalisinin rifahının yaxşılaşmasına, o cümlədən qaçqın və məcburi köçkünlərə xüsusi diqqət göstərir, davamlı şəkildə bu istiqamətdə müvafiq fərman və sərəncamlar imzalayır: "Bu sərəncam qaçqın və məcburi köçkünlərin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün növbəti bir addımdır. Cənab Prezident bu sərəncamı ilə minlərlə məcburi köçkün ailəsinə böyük sevinc bəxş etdi. Dövlət həmişə qaçqın və məcburi köçkünləri diqqətdə saxlayıb, onların sosial müdafiəsini gücləndirib, eyni zamanda, məcburi köçkünlər müasir tələblərə cavab verən mənzillərlə təmin edilib. Bu il də inzibati binalar, yataqxanalar, yarımqışqı tikililər, məktəblər və sənatoriyalarda yerləşmiş məcburi köçkünlər üçün yeni qəsəbələr salınacaq, binalar tikiləcək və onlar mənzillə təmin ediləcəklər".

Deputat qeyd edib ki, məcburi köçkünlər də Prezident İlham Əliyevin onlara göstərdiyi qayğıdan çox razıdırlar: "Mən məcburi köçkün seçicilərimi qəbul edərkən onlar hər zaman dövlət başçısının siyasətini dəstəklədiklərini və Prezidentin ətrafında sıx birləşdiklərini bildirirlər".

B.Əliyev onu da əlavə edib ki, dövlət başçısı tək məcburi köçkünlərin deyil, əhalinin aztəminatlı təbəqələrinin də həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün kifayət qədər böyük işlər görüb və bu gün inkişaf etmiş, iqtisadiyyatı möhkəmlənmiş Azərbaycan dövləti bu potensiala malikdir: "Bütün bunlar isə cənab Prezidentin böyük zəhmətinin və uğurlu siyasətinin nəticəsidir. Bu işlərin hamısı ölkəmizin öz vəsaiti hesabına, heç bir yerdən yardım almadan həyata keçirilir. Bütün bunlar onu göstərir ki, Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət Azərbaycan vətəndaşının sosial rifahının yüksəldilməsinə və onun təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə yönəlib. Bu siyasət də xalq tərəfindən dəstəklənir".

Vüqar Bayramov:

Bu Sərəncam sosial islahatların bir elementi kimi qiymətləndirilməlidir

Xəbər verildiyi kimi, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün vahid aylıq müavinətlərin artırılması haqqında Sərəncam imzalayıb. Həmin Sərəncama əsasən, məcburi köçkünlərə ödənilən vəsaitin həcmi 50 faiz artırılıb.

Bu Sərəncamın əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirən iqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, 2017-ci il yanvarın 1-dən etibarən məcburi köç-

künlərə və onlara bərabər tutulan şəxslərə vahid aylıq müavinət ödənilir: "Bu vəsait onların kommunal xidmətlərinin xərcinin ödənilməsi məqsədilə dövlət tərəfindən əvəzsiz olaraq verilir. 2017-ci ilin əvvəlində bu rəqəm 36 manat idi. Daha sonra bu rəqəm 2018-ci ildə 40 manata çatdırıldı. Son dəyişikliklərdən sonra isə bu rəqəm 50 faiz artırılaraq 60 manata çatdırılıb. Nəticə etibarilə bu o deməkdir ki, məcburi köçkün ailələrinin hər bir üzvünə kommunal xərclərinin ödənilməsi üçün dövlət tərəfindən 60 manat vəsait ödəniləcək. Bu, o deməkdir ki, ailənin 4 nəfər üzvü varsa, ailə üzvləri dövlət büdcəsindən hər ay 240 manat vəsait əldə etmək imkanı qazanacaqlar. Əvvəl bu rəqəm 160 manat idi. Bu il aprelin 1-dən etibarən 240 manat olacaq. Bu, o deməkdir ki, 4 nəfərlik ailədə son artımlardan sonra ödənilən aylıq müavinətin məbləği 80 manat artırılaraq 160 manatdan 240 manata çatdırılacaq".

V. Bayramovun sözlərinə görə, təbii ki, aylıq müavinətin məbləğinin artırılması məcburi köçkünlərin sosial təminatı baxımından çox vacibdir: "Nəticə etibarilə bu, məcburi köçkün ailələrinə bir dəstək kimi qiymətləndirilməlidir. Xüsusən bu Sərəncam ailə üzvləri çox olan məcburi köçkün ailələrinin dövlət tərəfindən daha çox vəsait əldə etməsinə imkan verəcək. Praktiki olaraq bu, dövlətin məcburi köçkünlərin sosial problemlərinin həllinə əvəzsiz dəstəyidir. Bu kontekstdə son addım Azərbaycanda həyata keçirilən sosial islahatların bir elementi kimi qiymətləndirilməlidir. Bu, praktiki olaraq kifayət qədər həssas qrup hesab edilən məcburi köçkünlərin sosial təminatının daha da yaxşılaşdırılmasına bir dəstək kimi xarakterizə olunur".

✍ **Cavid Əkbərov,**
"İki sahil"

"Maire Tecnimont" şirkəti BANM-də tədqiqat mərkəzi açacaq

Bakı Ali Neft Məktəbində (BANM) İtaliyanın məşhur "Maire Tecnimont" şirkətinin Azərbaycandakı nümayəndəliyi olan "KT-Kinetics Technology" şirkətinin rəhbərliyi ilə görüş keçirilib.

Görüşdə BANM-in rektoru Elmar Qasımov və ali məktəbin Kimya mühəndisliyi kafedrasının əməkdaşları, "KT-Kinetics Technology" şirkətinin Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Nikolo Haylpern, "Maire Tecnimont" şirkətinin Tədqiqat və inkişaf departamentinin rəhbəri Barbara Picutti və Laboratoriya üzrə qrup rəhbəri Marco Bianchi iştirak ediblər.

Qonaqları salamlayan BANM-in rektoru Elmar Qasımov bildirib ki, artıq neçə ildir ki, ali məktəblə İtaliyanın "Maire Tecnimont" şirkəti arasında olan əməkdaşlıq öz bəhrəsini ver-məkdədir. Bu illər ərzində şirkətin Azərbaycan nümayəndəliyi tərəfin-

dən ali məktəbin tələbələri təcrübə inkişaf proqramlarına cəlb edilmiş, məzunlar arasından seçilərək işlə təmin olunmuş, şirkət rəhbərliyi tərəfindən ali məktəbin tələbələrinə təlimlər və master-klasslar keçirilmişdir.

"KT-Kinetics Technology" şirkətinin Azərbaycan nümayəndəliyinin rəhbəri Nikolo Haylpern bildirib ki, özünün də müəllim olaraq çalışdığı BANM ilə əməkdaşlıq "Maire Tecnimont" və onun bir qolu olan "KT-Kinetics Technology" şirkətinin korporativ sosial məsuliyyət proqramının bir hissəsi kimi çox böyük əhəmiyyətə malikdir.

Görüşdə "Maire Tecnimont" şirkətinin Tədqiqat və inkişaf departamentinin rəhbəri Barbara Picutti ali məktəbin Kimya mühəndisliyi kafedrasının professor-müəllim heyəti qarşısında "Tecnimont"da tədqiqat, innovasiya və inkişaf mövzusunda tədqiqat

matla çıxış edib.

Daha sonra tərəflər arasında elmi-tədqiqat və inkişaf sahəsində əməkdaşlığın istiqamətləri müzakirə edilib. Bildirilib ki, "Maire Tecnimont" şirkəti tərəfindən ali məktəbə təhsil, tədqiqat və istehsalat proseslərini öyrənmək üçün müasir laboratoriya və rilməsi Kimya mühəndisliyi kafedrasının bu sahədə olan ehtiyaclarının qismən ödənilməsinə və tələbələrin bu sahədə inkişafına öz töhfəsini vermiş olacaq.

Qeyd edək ki, yaxın zamanda "Maire Tecnimont" şirkəti tərəfindən BANM-in Kimya mühəndisliyi kafedrasının laboratoriyaları sırasında daha bir laboratoriyanın - Polimer laboratoriyasının açılışı gözlənilir.

✍ **Zamin Məmmədov,**
"İki sahil"

"Bakcell" və "INNOLAND" yarışma elan edir

"Bakcell" şirkəti, "INNOLAND" Inkubasiya və Akselerasiya Mərkəzi və Waves Platforması Bakı şəhərində keçiriləcək "Blokçeyn integrasiyası üzrə hackathon" yarışması barədə məlumat sessiyası keçirilib.

Tədbir zamanı 8-9 mart

tarixlərində "INNOLAND" mərkəzində keçiriləcək "Blokçeyn integrasiyası üzrə hackathon" yarışmasında iştirak etmək istəyən startapçı və developerlərə yarışma haqqında ətraflı məlumat verilib. Blokçeyn sahəsində Azərbaycanda ilk dəfə keçiriləcək bu hac-

kathon sayəsində yerli startap və developerlər bu texnologiyadan öz layihələrində daha geniş şəkildə istifadənin yollarını öyrənəcəklər. Yarış iştirakçıları blokçeyn ilə token əməliyyatları üzrə mərkəzləşdirilmiş global platforma olan Waves Platformasından istifadə edərək müxtəlif tapşırıqları yerinə yetirəcəklər. Yarışmanın ümumi hədiyyə fondu 500 Waves tokenə bərabərdir. Qeyd edək ki, hal-hazırda 1 Waves tokeni təxminən 2.6 dollara bərabərdir.

Xatırladaq ki, keçən ilin sonunda "Bakcell" şirkəti ilə "INNOLAND" Inkubasiya və Akselerasiya Mərkəzi arasında tərəfdaşlıq müqaviləsi imzalanıb. Bu tərəfdaşlıq Azərbaycanda startap mədəniyyətinin forma-

laşdırılması, bu hərəkatın geniş vüsət alması, innovativ təşəbbüskarlıq ruhunun və startap ekosisteminin inkişaf etdirilməsi, mövcud startapların dəstəklənməsi, ölkəmizdə innovativ təşəbbüslərin mövcud iqtisadi proseslərə tətbiqinə şəraitin yaradılması, müxtəlif kəşf və ixtiraların işlənilməsi və hazırlanmasına maraqlı adamların formalaşdırılması və innovasiyaların inkişafına əsaslanan digər tədbirlərin görülməsi istiqamətində böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Innovasiyalar sahəsində özünü doğrultmuş lider olan "Bakcell" şirkəti dəfələrlə yerli startapların inkişafı, təhsil, elm və texnologiya sahəsində həyata keçirilən layihələrə öz dəstəyini əsirgəmir.

ATƏŞKƏS 29 DƏFƏ POZULUB

Ermenistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 29 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyindən verilən məlumata görə, Ermənistan Respublikası Noyemberyan və İcevan rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Kəmərlı, Qaymaqlı kəndlərində və adsız yüksəkliklərdə, Krasno-

selsk rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonu ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqeləri-miz atəşə tutulub.

Tərtər rayonunun işğal altında olan Göyax, Çiləburt, Ağdam rayonunun Kəngərli, Sarıcalı, Mərzili, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli, Kürdlər kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy və Tərtər rayonları ərazisindəki adsız yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də orduumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Sumqayıt hadisələri ermənilərin xalqımıza qarşı törətdiyi çoxsaylı cinayət və təxribatlardan biridir

Ermənilər tarixin müxtəlif dövrlərində Azərbaycan xalqına qarşı çoxsaylı cinayətlər və təxribatlar törədiblər. 1988-ci il fevralın sonlarında Sumqayıt şəhərində törədilən kütləvi iğtişaşlar da onlardan biri idi. Bu hadisələr ermənilərin və onların havadarlarının Azərbaycan xalqı ilə bağlı dünyada mənfi imic yaratmaq məqsədi güdüdü. Belə ki, fevralın 27-29-da Sumqayıtda cərəyan edən hadisə nəticəsində müxtəlif millətlərdən olan 32 nəfər, o cümlədən 26 erməni həlak olub, 400-dən çox insan yaralanıb, 200-dən çox mənzil talan edilib, 50-dən artıq mədəni-məişət obyektı dağıdılıb, 40-dan çox avtomashın yarsız hala salınıb, şəhərə böyük maddi ziyan vurulub.

Bu faktları AZƏRTAC-ın müxbiri ilə söhbətində Sumqayıt Dövlət Universitetinin prorektoru, professor, hadisə ilə bağlı araşdırmaların, bir neçə kitabın və məqalələrin müəllifi olan Ramazan Məmmədov bildirib.

O deyib: "Sumqayıtın yaşlı və orta nəslinin nümayəndələri 31 il əvvəl şəhərdə erməni millətçilərinin xaricdə yaşayan havadarlarının, "Daşnaksutyun" partiyasının dəstəyi ilə necə qanlı aksiya törətdiyini yaxşı xatırlayırlar. O vaxt ölkədə "yenidənqurma" siyasəti elan edən Mixail Qorbaçovun "islahat"larından biri də millətlərə ədavəti qızıqdırmaq, xaos yaratmaq idi. Dağlıq Qarabağ məsələsi qaldırılan zaman Qorbaçov ermənilə-

rə hər cür kömək göstərəcəyini vəd etmişdi. Şovinist Aqanbekyanın Parisdəki məlum çıxışı hadisələri alovlandıran ilk qıyılıcı oldu.

Sumqayıtda baş verən hadisələrlə bağlı apardığımız araşdırmaların nəticələri professor Həsən Sadiqovla birgə yazdığım "Sumqayıt: milli əsarət, ya milli səxavət?" və Əməkdar jurnalist Eyruz Məmmədovun və mənim həmmüəllifi olduğumuz "Sumqayıt, 1988. Cinayət və cəza" kitablarında əksini tapıb. O dövrdə "Krunk" adlı erməni təşkilatı fəaliyyət göstərirdi. Demək olar ki, bütün qatı millətçilər oraya toplaşmışdılar. Təşkilatın yeganə məqsədi Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətini Azərbaycandan ayıraraq Ermənistanla birləşdirmək idi. Bu məqsədlə ermənilərdən kütləvi şəkildə pullar yığılırdı. Sumqayıt ermənilərinin qarşısında da belə bir tələb qoyulmuşdu.

Təkcə bir ayda Sumqayıt bankından 1 milyon rubla yaxın pul çıxarılmışdı. Sadəcə ermənilər bunu ona görə edirdilər ki, millətçi "Krunk" və "Daşnaksutyun" təşkilatları onlardan məcburi şəkildə ianə qopara bilməsin. Ermənilər faktları qətiyyətlə inkar etməyə çalışsalar da, həqiqət dəyişməz olaraq qalır. Belə ki, müttəhimlər kürsüsünə Eduard Qriqoryan adlı erməni də çıxarılmışdı. O erməni ki, ilk olaraq beş nəfəri qətlə yetirmiş və bununla da insanları kütləvi iğtişaşlara təhrik etmişdi.

Yeri gəlmişkən, araşdırıcılar təkcə insanları öldürməklə kifayətlənmir, hadisələrin miqyasını böyütmək üçün evlərə hücum çəkir, avtomobilləri yandırır, ticarət obyektlərini qarət edirdilər".

Həmin hadisələri xatırlayan professor qeyd edib ki, fevralın 27-də Sumqayıta daxil olan təxribat qrupunun üzvləri əhali arasında ekstremist ruhlu təbliğat aparırdılar: "Şəxsən şahidəm ki, Sumqayıtın mərkəzi meydanında, bazar və universitet ətrafında camaatı başına toplayan meşin gödəkcəli bu naməlum şəxslər özlərini Ermənistandan qovulmuş azərbaycanlılar kimi qələmə verir, ermənilərin onlara necə divan tutduqlarından "yana-yana" danışdırdılar. Qızıqdırıcı, təxribat ruhlu söhbətlər təsirsiz qalmadı. Təhrikçilər şəhərdəki qeyri-

sağlam qüvvələri, xüsusən də gəncləri inandıraraq meydana topladırlar. Mitinglər başlandı və Sumqayıtda yaşayan ermənilərə divan tutmaq çağırışları səsləndi. Şəhərin "başbilənləri" əhalini şayiələrə uymamağa, təmkinli olmağa çağırırsa da, artıq gec idi, düşmən öz işini görmüşdü. Fevralın 28-29-da təhrikçi dəstə şəhərin az yaşlı, emosionala uyğun gənclərinin kortəbii axını ilə faciəli hadisələrə yol açdı və aradan çıxdı. Ondan sonra meşin gödəkcəliləri şəhərdə "gördüm" deyən olmadı".

Ramazan Məmmədov qeyd edib ki, həmin günlər Sumqayıt şəhərinin rəhbərliyi məzuniyyətə göndərilmiş, milis rəisi işdən azad edilmiş, DTK şəhər şöbəsinin rəisi isə başqa işə keçirilmişdi: "Şəhəri sanki bilərəkdən başsız qoymuşdular. Fevralın 28-də Sumqayıtda iğtişaşlar daha geniş miqyas aldı. İtaətsizlik baş alıb gedirdi. Hüquq-mühafizə orqanları iflic vəziyyətdə idi. Bütün bunlar Sumqayıtda baş verən hadisələrə əvvəlcədən ciddi hazırlıq görüldüyündən və nəzarətdə saxlanıldığından xəbər verir. Sübut və dəlillər hadisənin DTK divarları arasında hazırlandığını açıq-aşın göstərir. Respublika Baş prokurorluğunun apardığı istintaqla müəyyən edilib ki, o vaxt Sumqayıt şəhərində yaşayan ermənilərin əksəriyyəti kütləvi iğtişaşların baş verəcəyindən əvvəlcədən xəbərdar olub. Belə ki, aparılan əlavə istintaq zamanı Sumqayıt şəhərində yaşayan 100-dən çox ailənin hadisələrə qədər əmanət kassalarında olan pullarını götürüb, şəhərdən köçüb getdikləri müəyyən edilib. Onların əksəriyyəti imkanlı ailələr idi. Həmin ərəfədə intensiv beynəlxalq telefon əlaqələri də ermənilər tərəfindən yaradılıb. İstintaq onu da müəyyənləşdirib ki, Ermənistanın xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları Bakı və Sumqayıt şəhərlərinə gələrək buradakı mehmanxanalarda yerləşib, ermənilərlə görüşərək gizli söhbətlər aparıblar. Beləliklə, süni yaradılan bu təxribat ocağı bilərəkdən vaxtında söndürülməyib. Bu hadisənin Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın tərkibindən qoparmaq üçün düşünüldüyü artıq təkzibolunmaz faktıdır".

Miting eyforiyası ilə yaşayan antimilləti ünsür

Qvami Məhəbbətoğlu

Radikal müxalifətin nümayəndəsi Əli Kərimli baş verən tarixinin ən qanlı cinayətlərindən olan Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümü günündə bir daha öz xislətini ortaya qoydu. Belə ki, 20 Yanvar - Ümumxalq Hüzün Günündə olduğu kimi, bu dəfə də o, ümumxalq yürüşünün iştirakçılmasına qoşulmadan özünün cızdığı marşrut üzrə 5-10 nəfərlə Xocalı abidəsinə doğru hərəkət etməyə cəhd etdi.

Öz siyasi ambisiyalarının girovuna çevrilən və özünü "ana müxalifətin lideri" kimi təqdim edən AXCP sədri Əli Kərimli bu addımı ilə bir daha sübut etdi ki, onun məqsədi nəyin bahasına olursa olsun ölkədə qarşıdurma yaratmaq və bunun müqabilində ermənipərəst havadarlarından yeni qrantlar əldə etməkdir. Sosial şəbəkələrdə Vətən, millət məfhumlarından istifadə edərək yalan vədlər verən bu siyasi dəlal bir daha göstərdi ki, o, ümummilli məsələləri vecinə almır. Təbii ki, artıq xalq da bu antimilləti ünsürün niyyətini yaxşı dərk edir. Həmin yürüşdə də xalqın öz liderinin - Prezident İlham Əliyevin arxasınca getməsi bu həqiqəti bir daha ortaya qoydu. Xalq bununla kimin arxasınca getdiyini, eləcə də hakimiyyət hərisi olan, daim düşmən dəyirmanına su tökən Əli Kərimlinin iddialarının cəfəngiyyət olduğunu növbəti dəfə ona və havadarlarına anladı. Üstəlik, xalq belə bir mesaj da verdi ki, ümumiyyətlə, əsl müxalifətçilik yolundan azan Əli Kərimli kimi antimilləti ünsürlərə qoşulmaq niyyətində deyil.

Bütün bunlara baxmayaraq, dağıdıcı müxalifətin "başbiləni" Əli Kərimli yenə də mitinq təşkil etmək həvəsinə düşüb. Özü də neçə gündür tribuna kimi istifadə etdiyi sosial şəbəkələrdə car çəkir ki, guya bu addım vətəndaşların sosial rifahının yaxşılaşmasına xidmət edir. Hətta dövlətin uğurlarını öz adına çıxmaq istəyir, özünün müxalifətçilik fəaliyyəti ilə əlaqələndirir. Üstəlik, iddia edir ki, guya bu mitinglərin nəticəsində hökumət hərəkətə keçib.

Halbuki siyasi mübarizə metodunu ancaq anti-Azərbaycan fəaliyyətə görə, aldığı sifarişlər əsasında oynamağı xoşlayan Əli Kərimli anlamaq istəmir ki, bütün bunlar dövlət başçısının əhalinin sosial müdafiəsinin daha da gücləndirilməsi istiqamətində atdığı növbəti addımlardır. Bu diqqət və qayğı əhali tərəfindən böyük razılıqla qarşılanı.

Bu yerdə bir məsələyə də toxunmaq istərdim, dövlətimiz istər daxili, istərsə də daxili siyasətində daha uğurlu addımlar atanda nədənsə Əli Kərimli və onun yaxınları həmişə mitinq xəyalına düşürlər. Bütün bunlar isə o deməkdir ki, Əli Kərimli köhnə vərdişindən əl çəkmir, hələ də mitinq eyforiyası ilə yaşayır. Amma bu antimilləti ünsürün sayıqlamalarından belə qənaətə gəlmək olur ki, onun məqsədi sadəcə mitinq keçirmək deyil. Çünki ölkədə növbəti mitinq heç bir əsas, daha doğrusu, sosial sifariş yoxdur. Digər tərəfdən, indi bütün dünya iqtisadi, siyasi, hərbi böhran içərisində olduğu halda, ölkəmizdə davamlı sabitliyin, iqtisadi inkişafın qorunub saxlanılması, əhalinin həyat səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi istiqamətində əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirilir, sosial layihələr uğurla icra olunur. Bütün bunların müqabilində mitinq, yaxud kütləvi aksiya keçirməyə lüzum varmı?

Bəs niyə görə o, mitinglərə can atır, nə tələb etmək istəyir? Şübhəsiz, onun yenidən mitinq həvəsinə düşməsinin səbəbi ermənipərəst dairələrdən aldığı yeni sifarişlərdir. Digər tərəfdən, yanvarın 19-da baş verənlər göstərdi ki, onun əsl məqsədi mitinq adı altında ölkədə sabitliyi pozmaqdır. Görünür, məhz o, bu niyyətini gerçəkləşdirmək üçün yenə də mitinq məsələsindən yararlanmaq fikrindədir. Anti-Azərbaycan dairələrlə işbirliyində olan Əli Kərimlini isə ancaq bir şey düşündürür: tək ölkədə ictimai-siyasi sabitlik pozulsun, havadarlarının hesabatlar hazırlamaq üçün "faktlar" olsun. Xalq isə avantürist Əli Kərimliyə belə faktlar vermək niyyətindən çox uzaqdır.

XOCALI SOYQIRIMI QURBANLARININ XATİRƏSİ ATIRAUDA YAD OLUNUB

Azərbaycanın Aktau şəhərindəki baş konsulluğunun konsul dairəsinə daxil olan Atrav vilayətində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsinə anım mərasimi təşkil olunub.

Baş konsulluq və Atrav vilayətində fəaliyyət göstərən azərbaycanlıların "Novruz" milli-mədəni cəmiyyəti tərəfindən Qazaxıstan xalqları Milli Assambleyasının Aktau şəhərindəki Dostluq evində təşkil olunan tədbirdə diaspor üzvləri və azərbaycanlı tələbələrə yanaşı, digər xalqların nümayəndələri də iştirak ediblər.

Tədbir keçirilən zalda Xocalı soyqırımını əks etdirən fotosərgi də təşkil olunub.

Əvvəlcə Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Soyqırımı haqqında ətraflı məlumat verilib, Xocalı faciəsinə həsr olunan şeirlər səsləndirilib.

Daha sonra Heydər Əliyev Fondu tərəfindən hazırlanmış "Xocalıya ədalət" sənədli filmi nümayiş etdirilib.

Azərbaycanın Aktau-dakı baş konsulluğunun rəhbəri Elxan Zeynalov çıxış edərək ermənilərin Xocalı şəhərində törətdiyi soyqırımı haqqında danışdı. O, ermənilər tərəfin-

dən törədilmiş cinayətin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində son illərdə Azərbaycan dövləti və xarici ölkələrdə yaşayan soydaşlarımız tərəfindən aparılan işlərdən, Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın rəhbərliyi ilə həyata keçirilən "Xocalıya ədalət!" kampaniyasından bəhs edib.

Diplomat Xocalıya həsr edilən "Fevral ildırımı" adlı videoklip haqqında danışdı, qardaş Qazaxıstan ictimaiyyətinin Azərbaycan tarixinin faciəli səhifələrinə biganə qalmamasını yüksək qiymətləndirib. Bunun nümunəsi olaraq Qazaxıstanda xalq layihəsi əsasında "Fevral ildırımı"

mahnısı yaradıldığını və bu layihənin həyata keçirilməsində məqsədin dünyaya ictimaiyyətinə Xocalıya ədalət çağırışı etmək olduğunu bildirib.

Klipin nümayişindən sonra Atrav vilayətində fəaliyyət göstərən azərbaycanlıların "Novruz" milli-mədəni cəmiyyətinin sədri Eldar Əhmədov çıxış edərək Xocalı faciəsinin insanlığa qarşı törədilmiş və misli görünməmiş bir faciə olduğunu, bu cinayəti törədənlərin tezliklə layiqli cəzalarını alacaqlarını qeyd edib. O, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcəyini əminliyini ifadə edib.

Ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən ölkədə əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində uğurlu siyasət aparılır. Sosial cəhətdən həssas əhali qruplarına dövlətimizin qayğısının mütəmadi şəkildə artırılması, sosial təminat sisteminin daha geniş əhali kateqoriyalarına yönəldilməsi davam etdirilir.

Azərbaycan vətəndaşlarının bütün hüquq və azadlıqlarının qaranlıq olan, hələ ilk dəfə dövlət başçısı seçilərkən "hər bir azərbaycanlının Prezidenti" olacağına söz verən və bu vədinə əməl edən cənab İlham Əliyev əhalinin maddi rifahının yaxşılaşdırılmasına və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə xüsusi əhəmiyyət verir.

Son 15 ildə qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial problemlərinin həlli dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biri olub. Həmin müddətdə qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial şəraitinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı ölkə Prezidenti tərəfindən Fərman və sərəncamlar imzalanıb. Dövlət başçısının müəyyənləşdirdiyi strategiyaya əsasən, ölkəmizdə sosial müdafiəyə ehtiyacı olan vətəndaşların, o cümlədən məcburi köçkünlərin problemləri davamlı şəkildə həll edilir, onların sosial müdafiəsi gücləndirilir. Məcburi köçkünlərin və onlara bərabər tutulan şəxslərin sosial müdafiəsini gücləndirmək, bu

Məcburi köçkünlərə dövlət qayğısının bariz nümunəsi

Prezident İlham Əliyev imzaladığı Sərəncama əsasən, məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün vahid aylıq müavinətin məbləği 2019-cu il aprel 1-dən 50 faiz artırılacaq

kateqoriyadan olan vətəndaşlara dövlət qayğısını artırmaq məqsədilə ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir.

Xəbər verildiyi kimi, fevralın 26-da Prezident İlham Əliyev məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün vahid aylıq müavinətin artırılması haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslər üçün vahid aylıq müavinətin məbləği 2019-cu il aprel 1-dən 50 faiz artırılacaq. Bu artım məcburi köçkünlərə dövlətimizin qayğısının növbəti bariz nümunəsidir.

Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunması

istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlər, qaçqın və məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün görülən işlər bu kateqoriyadan olan soydaşlarımızın hər zaman diqqət və qayğı ilə əhatə olunduğunu göstərir. Qaçqın və məcburi köçkünlərin müvəqqəti yaşayış yerləri və çadırlardan müasir tələblər səviyyəsində inşa edilən qəsəbələrə köçürülməsi dövlətin bu insanlara göstərdiyi diqqətin əyani təzahürüdür.

Qeyd etmək yerinə düşər ki, məcburi köçkünlərin mənzil-məişət problemlərinin həlli də diqqət mərkəzindədir. Dövlətimizin başçısının tapşırığına əsasən, bu il 6-7 min məcburi köç-

kün ailəsinin yeni mənzillə təmin olunması nəzərdə tutulur. Müvəqqəti məskunlaşdıqları bina və tikililər qəzalılıq vəziyyətə düşən, hələ də ağır şəraitdə yaşayan məcburi köçkünlərin ilk növbədə yeni mənzillərə köçürülməsi barədə Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın tapşırığı icra edilir. Məcburi köçkünlər üçün son illər ərzində yüzdən çox şəhərcik və qəsəbə tikilib. Təkcə keçən il 5900 məcburi köçkünü mənzillər, fərdi evlər verilib. Qaçqınların və məcburi köçkünlərin sağlamlıqlarının qorunması, sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, məşğulluğunun artırılması və digər məsələlər Heydər Əliyev Fondunun

həyata keçirdiyi layihələrdə də önəmli yer tutur.

Abşeron rayonunun ərəzində 1000 məcburi köçkün ailəsi üçün salınmış yeni yaşayış kompleksinin istifadəyə verilməsi mərasimi zamanı ölkə Prezidenti İlham Əliyev əhali ilə görüşündə qeyd edib ki, son illərdə məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli işində çox böyük addımlar atılıb: "Üç yüz minə yaxın köçkün yeni mənzillərlə, fərdi evlərlə təmin edilib. Bu məqsədlər üçün dövlət çox böyük vəsait xərcləyib və bu da təbiidir. Çünki mən həmişə demişəm ki, məcburi köçkünlərin problemləri sosial məsələlər arasında ön plandadır."

Bütün bunlar Azərbaycan vətəndaşlarının sosial rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan mühüm addımlardır. Bu günlərdə Prezident İlham Əliyevin yanında iqtisadi və sosial məsələlərlə bağlı keçirilən müşavirədə dövlət başçısı yenidən bu məqama diqqət cəmləndirib ki, bu, əlavə gəlirlərin ilk növbədə vətəndaşların sosial müdafiəsinə yönəldilməsinə imkan yaradır. Prezident İlham Əliyev bu istiqamətdə artıq bir çox ciddi addımlar atıldığını və atılacağını xatırladı. Dövlətimizin başçısı vurğulayıb ki, 2019-cu il sosial inkişaf, əhalinin sosial müdafiəsi baxımından başqa illərdən fərqlənən il olacaq.

Xatırladaq ki, 2017-ci il yanvarın 1-dən etibarən məcburi köçkünlər və onlara bərabər tutulan şəxslərə vahid aylıq müavinət ödənilir və bu vəsait onların kommunal xidmətlərinin xərcinin ödənilməsi məqsədi ilə dövlət tərəfindən əvəzsiz olaraq verilir. 2017-ci ilin əvvəlində bu rəqəm 36 manat idi, daha sonra 2018-ci ildə 40 manata çatdırıldı. Son dəyişikliklərdən sonra isə bu rəqəm 50 faiz artırılaraq 60 manata çatdırılıb. Nəticə etibarilə bu, o deməkdir ki, məcburi köçkün ailələrinin hər bir üzvünə kommunal xərclərin ödənilməsi üçün dövlət tərəfindən 60 manat vəsait ödəniləcək. Əgər ailədə 4 nəfər üzv varsa ailə üzvləri 240 manat dövlət büdcəsindən hər ay vəsait əldə etmək imkanı qazanaçaqlar.

Orxan Vahidoğlu,
"iki sahil"

2003-cü ildən Prezident İlham Əliyevin mükəmməl islahatlar kursu respublikanın iqtisadi potensialının gücləndirilməsində sürətli inkişaf mərhələsinə şərtləndirməklə bərabər, yüksək sosial standartlara malik cəmiyyətin qurulmasına, sosial firavanlığın təminatına doğru mühüm addımların atılmasına zəmin yaradıb. "Bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı, onun qayğıları, rifahı, sağlamlığı və təhlükəsizliyi dayanır", - deyərək bəyan edən Prezident İlham Əliyevin bu tezisindən uğurlu gələcək-ləşdirilməsi üçün qəbul etdiyi qərarlar son 15 ildə iqtisadiyyatın 3,2 dəfə, qeyri-neft sektorunun 2,8 dəfə, sənaye istehsalının 2,6 dəfə, kənd təsərrüfatının 1,7 dəfə qeyri-neft ixracının isə 4,1 dəfə artması ilə nəticələnmişdir.

Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə əhalinin sosial müdafiəsini gücləndirmək məqsədi ilə vətəndaşların təbii qazdan, içməli su və kanalizasiya xidmətlərindən istifadəyə görə əvvəlki illərdə yaranmış borcları (müvafiq olaraq 327 milyon və 294,2 milyon manat) tam silinib, sovet dövründən qalmış əmanətlərə görə 1 milyard manat kompensasiya ödənilib. 15 il ərzində ölkədə 1,9 milyon yeni iş yeri açılıb, məaşlar 5 dəfədən, pensiyalar isə 8 dəfədən çox artırılıb, işsizlik səviyyəsi 5 faizə, yoxsulluq isə 49 faizdən 5,4 faizə endirilib.

Cənab İlham Əliyev prezidentliyi dövründə ölkədə ictimai və sosial xidmətlər sahəsində ciddi institusional

Maddi imkanlar artır, sosial məsələlər öz həllini tapır

islahatlar aparıb. Ölkə başçısının müvafiq Fərman və Sərəncamı ilə 2012-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar Agentliyi təsis edilmiş, dövlət orqanları tərəfindən əhaliyə göstərilən xidmətləri vahid sistemdə birləşdirən "ASAN xidmət" mərkəzləri yaradılıb. Bu mərkəzlər 2013-2018-ci illər ərzində 24 milyona yaxın müraciət daxil olub, xidmətlərin əhali arasında bəyənilmə əmsalı 100 faizə yaxınlaşıb. Dünyada Azərbaycanın brendi kimi tanınmış "ASAN xidmət" modeli artıq başqa ölkələrdə də tətbiq edilir.

Prezident İlham Əliyev 2018-ci ilin avqustunda əhalinin məşğulluğu, əmək və sosial müdafiəsi ilə bağlı çevik və innovativ xidmətlər göstərilməsi üçün Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin nəzdində Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyi (DOST) yaradıb.

Prezident İlham Əliyev şəhid ailələri, müharibə veteranları və əlillərinə daim xüsusi qayğı ilə yanaşır. Son 15 il ərzində şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə dövlət hesabına 5500-dən çox fərdi ev və mənzil, 6 mindən çox minik maşını verilib. Cari ildə həmin kateqoriyadan olan digər vətəndaşların yeni

mənzillərlə təmin olunacağı nəzərdə tutulur. 2003-2018-ci illərdə məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli sahəsində genişmiqyaslı işlər görüldü, ölkədəki bütün çadır düşərgələri, fin tipli qəsəbələr ləğv edilib, yeni salınmış 100-dən artıq qəsəbə və şəhərcikdə 265 min nəfər məskunlaşdırılıb.

Bu günlərdə Prezident İlham Əliyevin yanında iqtisadi və sosial məsələlərlə bağlı keçirilən müşavirədə dövlətimizin başçısı sözügedən istiqamətlərdə işlərin davamlı olacağına əminliyini bildirdi. Qeyd etdi ki, təqribən 2 milyon 200 min əhali dövlətin sosial təşəbbüsləri

ni icrasından böyük dərəcədə faydalanacaq. Bununla bağlı dövlət başçısı Sərəncam imzalayıb. Sərəncam, ümumilikdə, 576,8 min nəfərə yönələn sosial müavinətlərin və Prezidentin aylıq təqaüdlərinin əhəmiyyətli dərəcədə artırılması, eləcə də həmin təqaüdlərin əhatə dairəsinin daha da genişləndirilməsi məqsədinə xidmət edir.

2019-cu il 25 fevral tarixli Sərəncam, eyni zamanda, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü ilə təmin edilənlərin əhatə dairəsinin genişlənməsinə əsas yaradıb. Belə ki, Sərəncamda I qrup əlillərə və ya sağlamlıq imkanları məhdud 18

yaşınadək şəxslərə qulluq üçün əmək pensiyasının siqorta hissəsinə əlavə əvəzinə I qrup əlilliyi olan şəxslərə qulluq edənlərə və sağlamlıq imkanları məhdud 18 yaşınadək uşaqlara qulluq edənlərə 50 manat məbləğində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təqaüdü ilə təsis edilməsi də yer alıb.

Müşavirədəki çıxışında Prezident İlham Əliyev bir çox istiqamətlərdə görülmüş və görülməli işlərə toxunub. Qeyd olunub ki, Əfqanıstan veteranlarının müavinəti də artırılaraq 220 manatdan 300 manata çatdırılıb. "Maddi imkanlarımız artdıqca, ilk növbədə, bu məsələləri həll edirik" deyən dövlət başçısı, həmçinin tələbələr üçün təqaüdlərinin də artırıldığını qeyd edib. Bu artım təqribən 100 minə yaxın tələbəni əhatə edir. Bunun çox ciddi sosial addım olduğunu bildiren ölkə başçısı gələcəkdə artımların davamlı olacağını vurğulayıb. "Həmçinin uzun illər ərzində vətəndaşları narahat edən problemlərdən biri də vaxtilə tikilmiş və hansısa səbəblərə görə rəsmi olaraq qəbul edilməmiş çoxmənzilli mənzillərin sənədləşməsi məsələsi idi. Biz bu məsələyə də son qoyduq. İmzaladığımız Fərman əsasında artıq bu məsələ həll olunmuş hesab edilməlidir. Yaxın gələcəkdə müvafiq dövlət orqanları bütün sənədləşmə işlərini apararaq məsələnin həllini təmin edəcəklər", - deyərək dövlət başçısı bildirib.

Sevinc Azadi,
"iki sahil"

Əliyevşünaslıq elmi məktəbinin yaradıcısı

Bu ilin fevral ayında AMEA-nın həqiqi üzvü, tarix elmləri doktoru, professor, Azərbaycan Respublikasının dövlət mükafatı laureatı, Əməkdar elm xadimi Yaqub Mahmudovun anadan olmasının 80 illiyi geniş qeyd olundu. Bu görkəmli alim, vətənpərvər ziyalı, öz mənalı ömrünün böyük bir hissəsini Azərbaycan milli tarix elminin inkişafına həsr etmiş və bu elmə gətirdiyi yeniliklər sayəsində yüksəlmiş, böyük nüfuz və hörmət qazanmışdır.

Akademik Yaqub Mahmudov ölkəmizdə və onun hüduqlarından kənarda sayılıb-seçilən alimlərdən biri olmaqla, Azərbaycan milli tarix elminə, Vətən tarixşünaslığında, diplomatiya tarixi, itirilmiş torpaqlar, soyırıqları tarixi sahəsində yeni elmi məktəblərin əsasını qoyan tarixçi alim kimi tanınır.

Yaqub Mahmudovun indiyədək ölkəmizdə və xaricdə Azərbaycan tarixinin çox aktual və əhəmiyyətli problemlərinin araşdırılmasına həsr edilmiş minə yaxın əsəri, o cümlədən monoqrafiyaları, kitabları, məqalələri çap olunmuş, nüfuzlu beynəlxalq elmi konfranslarda, simpoziumlarda böyük rəğbətlə qarşılanan çoxsaylı məruzələri dinlənilmişdir.

Görkəmli alimin tarix elminin inkişafı sahəsində göstərdiyi geniş və çoxşaxəli fəaliyyət milli tarixşünaslığın son nailiyyətləri arasında oxucuya təqdim olunur. Bütövlükdə onun çox böyük zəhməti sayəsində ərsəyə gələn əsərləri istər məzmun və mündəricəsi, istərsə də öyrənilən məsələlərin elmi-nəzəri dərinliyi və sanbalı ilə diqqəti cəlb edir və çox böyük elmi-nəzəri və praktiki əhəmiyyət kəsb edir.

Bütün bunlarla yanaşı, xüsusi olaraq vurğulamaq istədim ki, akademik Yaqub Mahmudovun çoxşaxəli elmi fəaliyyətində xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin elmi-nəzəri irsinin öyrənilməsi ilə bağlı tədqiqatlar mühüm yer tutur. Təsədüfi deyildir ki, professor Yaqub Mahmudov Heydər Əliyev irsini araşdıran “Əliyevşünaslıq” elmi məktəbinin yaradıcılarından biri hesab olunur.

Akademik Yaqub Mahmudovun “Azərbaycan tarixində Heydər Əliyev şəxsiyyəti”, “Heydər Əliyev ideyalarının zəfər yürüşü” adlı monumental monoqrafiyalarında və çoxsaylı məqalələrində Ümummilli Liderin zəngin dövlətçilik irsi və ictimai-siyasi fəaliyyəti dərinlən təhlil edilir, bu dəyişən şəxsiyyətin fenomenal cəhət və xüsusiyyətləri çoxsaylı faktlarla ilk dəfə sistemli şəkildə araşdırılaraq geniş ictimaiyyətə təqdim olunmuşdur.

Akademikin “Azərbaycan tarixində Heydər Əliyev şəxsiyyəti” (Bakı: 2002) monoqrafiyası genişmiqyaslı əsaslandırılmış fəaliyyət fonunda görkəmli siyasi və dövlət xadimi Heydər Əliyev dühasının Azərbaycanın tarixi taleyindəki əvəzsiz rolunun işıqlandırılmasına həsr olunmuşdur. Monoqrafiyada Heydər Əliyevin çoxşaxəli fəaliyyəti tutarlı dəlillərlə, məntiqi ardıcılıqla çox parlaq şəkildə təqdim edilmiş-

dir. Əsər Əliyevşünaslıqda mühüm hadisə olmaqla ulu öndər Heydər Əliyevin dövlətimiz və xalqımız qarşısında misilsiz tarixi xidmətlərinin öyrənilməsi və təbliği baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Kitabın dəyərlı cəhətlərindən biri müəllifin Heydər Əliyevin ictimai-siyasi və dövlətçilik fəaliyyətinə bütöv tariximiz fonunda nəzər salmasıdır.

Hörmətli professorumuz Əli Həsənovun kitabına yazdığı “Ön söz”də qeyd edilir ki, “Əməkdar elm xadimi Yaqub Mahmudovun “Azərbaycan tarixində Heydər Əliyev şəxsiyyəti” monoqrafiyası Əliyevşünaslıqda mühüm töhfədir. Cəsarətlə demək olar ki, görkəmli tarixçimizin adı çəkilən əsəri indiyədək Heydər Əliyev barədə yazılmış kitablardan əsaslı surətdə fərqlənir. Alim özündən əvvəlki müəlliflərdən fərqli olaraq, Əliyevşünaslıqda ilk dəfədir ki, dahi şəxsiyyətin həyat yoluna bütün tariximiz fonunda nəzər salır. Əliyev şəxsiyyətinin nurlu əməlləri, həyata keçirdiyi böyük quruculuq işləri, islahatlar, dövlətçilik tarixindəki xilaskarlıq missiyası, diplomatiya tarixində həyata keçirdiyi yeniliklər yurdumuzun və xalqımızın beş minillik tarixi fonunda həqiqətən də daha aydın görünür. Azərbaycanın dahi tarixi simaları arasında Heydər Əliyev şəxsiyyəti daha əzəmətlə ucalır.”

Akademik Yaqub Mahmudovun əsərdə qeyd etdiyi “1969-cu ildə Heydər Əliyevin Azərbaycanın rəhbərliyinə gəlməsi nəticəsində tariximizdə müstəqilliyə doğru böyük dönüş və milli oyanış dövrü başladı”, “Azərbaycanımızı bu günkü müstəqil həyata hələ keçən əsrin 70-80-ci illərinin əvvəllərində məhz Heydər Əliyev şəxsiyyəti hazırlamışdır” fikirlərinin konkret faktlarla əsaslandırılması tarixşünaslığımızda həm məzmun baxımından, həm də dövrləşdirmə baxımından mühüm addım, Əliyevşünaslıq elminə yenilikdir.

Akademik Yaqub Mahmudov əsərin digər bölmələrində ümummilli lider Heydər Əliyevin böyük dövlət xadimi və nüfuzlu siyasətçi kimi Azərbaycanın milli dövlətçiliyinin möhkəmləndirilməsi, inkişaf strategiyasının müəyyənləşdirilməsi, hüquqi dövlət quruculuğu sahəsində atdığı addımları hərtərəfli təhlil edir və yüksək qiymətləndirir. Alim düzgün olaraq tarixşünaslığımızda ilk dəfə olaraq Heydər Əliyevi Azərbaycanda müstəqil dövlətçilik ənənələrinin əsasını qoyan siyasi lider kimi səciyyələndirir.

Akademik Yaqub Mahmudovun “Heydər Əliyev ideyalarının zəfər yürüşü” (Bakı: 2011) adlı monoqrafiyası onun bu istiqamətdə göstərdiyi fəaliyyətinin davamı olaraq Əliyevşünaslıqda son dərəcə qiymətli bir töhfədir. Əsərdə xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin zəngin dövlətçilik irsi və ictimai-siyasi fəaliyyəti, bu böyük şəxsiyyətin müstəqil Azərbaycan dövlətinin qorunması və inkişafı istiqamətində misilsiz xidmətləri tutarlı faktlarla hərtərəfli işıqlandırılır.

Yaqub Mahmudovun bu əsəri həm zaman kəsiyi etibarlı, həm də ictimai həyatın bütün sahələrini əhatə etmək baxımından ona qədər Heydər Əliyev barəsində yazılmış kitablardan əsaslı şəkildə fərqlənir və Əliyevşünaslıq elminə ilk dəfə olaraq Ulu Öndərin təmsalında xalqımızın tarixi və taleyi ilə bağlı böyük problemlər qaldırılır və onlar fəal düşüncə hədəfinə çevrilməklə ətraflı təhlil edilir. Əsəri səciyyələndirən mühüm xüsusiyyət müəllifin göstərilən dövrdə ayrı-ayrı tarixi proseslər və hadisələrə münasibət bildirərkən Ümummilli Liderin konseptual müddəalarını diqqət mərkəzinə çəkməsi və keçmişimizə qiymət verərək həmin məqamların əsas götürülməsidir.

Əsərin çox mühüm elmi əhəmiyyət kəsb edən səciyyəvi cəhətlərindən biri də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasi kursunun müvəffəqiyyət-lə davam etdirilməsi istiqamətində ardıcıl və prinsipial fəaliyyətinin geniş və əhatəli şəkildə əks etdirilməsidir.

Tarixçi alim əsərdə cənab İlham Əliyevin dövlət başçısı kimi fəaliyyəti dövründə dinamiki, sosial-iqtisadi inkişaf yoluna çıxan Azərbaycanın regionun lider dövlətinə çevrilməsi prosesini ardıcıl izləyir, paralel aparılan siyasi və iqtisadi islahatların uğurlu nəticələrini təhlil edir, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət proqramlarının həyata keçirilməsi istiqamətində böyük quruculuq və abadlıq işlərini, milli təəssübkeşlik fəaliyyəti fonunda Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində çoxşaxəli fəaliyyətini, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzunun davamlı olaraq artması və s. məsələləri zəngin faktlar əsasında araşdıraraq oxucuya təqdim edir. Əsər Prezident İlham Əliyevin şəxsiyyətinə dərin hörmət və ehtiram hissi ilə, həm də çox səmimi və anlaşıqlı dildə yazılmışdır. Buna görə də əsər ictimaiyyət tərəfindən çox maraqla qarşılanır.

Ümumiyyətlə, adı çəkilən hər iki əsər akademik Y.Mahmudovun Heydər Əliyevin elmi-nəzəri irsinin öyrənilməsi sahəsində apardığı zəngin tədqiqatların, çap etdiyi çoxsaylı kitab və məqalələrin məntiqi nəticəsi kimi Azərbaycan tarix elminin inkişafına mühüm töhfə olmaqla yanaşı, Əliyevşünaslıqda irəliləyişə doğru mühüm addımdır.

Akademik Y.Mahmudovun Əliyevşünaslıq elmi məktəbinin yaradılması və inkişafında göstərdiyi əsas xidmətlərdən biri də onun bu istiqamətdəki elmi-təşkilati fəaliyyətidir. Qeyd etmək lazımdır ki, Heydər Əliyevin tarixi irsi, dövlətçilik nəzəriyyəsi, inkişaf konsepsiyası haqqında xeyli sayda kitablar, məqalələr yazılma da, onun çoxşaxəli siyasi və dövlətçilik fəaliyyətinin

bütöv sistem halında, akademik tələblər səviyyəsində öyrənilməsinə hələ də böyük ehtiyac hiss olunurdu. Məhz bu ehtiyac nəzərə alınaraq akademik Y.Mahmudovun təşəbbüsü və ciddi səyləri nəticəsində 2009-cu ildə AMEA A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunda Əliyevşünaslıq şöbəsi yaradıldı. Bununla, Ulu Öndərin zəngin elmi nəzəri irsinin öyrənilməsinə start verildi. Y.Mahmudovun bilavasitə təşəbbüsü ilə Tarix İnstitutunun Elmi Şurası Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş ikicildlik fundamental akademik nəşrin hazırlanması və nəşr edilməsi ilə bağlı qərar qəbul etdi. Qısa müddət ərzində Rusiya və respublika arxivlərindən Ulu Öndərin ictimai-siyasi fəaliyyətini əks etdirən sənəd və materialların toplanaraq təsnifatı aparıldı. İkicildliyin yazılması üçün möhkəm mənbə bazası yaradıldı. 2013-cü ildə Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini əks etdirən ikicildlik fundamental monoqrafiya nəşr olundu. Qeyd etmək lazımdır ki, “Heydər Əliyev” ikicildliyi dahi şəxsiyyətin ömür yolunun akademik tələblər səviyyəsində araşdırılması sahəsində ilk uğurlu addım idi. Yeni elmi baxış ifadə edən bu qiymətli tədqiqat əsəri çoxsaylı və zəngin mənbələr əsasında yazılmışdır. Monoqrafiyanın strukturu Heydər Əliyevin siyasi fəaliyyətinin iki ictimai-siyasi dövrdə - sovet dövrü və müstəqillik dövrünə uyğun olaraq müəyyənləşdirilmişdir.

“Heydər Əliyev” monoqrafiyasının I cildində xalqımızın dahi oğlunun uşaqlıq və gənclik illərindən başlayaraq 1987-ci ilə qədər olan dövrdə ictimai-siyasi fəaliyyəti təfərrüatı ilə işıqlandırılmışdır. Əsərdə Heydər Əliyevin hüquq-mühafizə orqanlarında çalışdığı dövr, Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi kimi respublikanın inkişafı və tərəqqisi namində göstərdiyi genişmiqyaslı fəaliyyəti və SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini kimi gərgin əməyi müfəssəl şəkildə işıqlandırılmışdır.

“Heydər Əliyev” monoqrafiyasının II cildi 1987-ci ildən başlayaraq 2003-cü ilədək olan tariximizin ən məsuliyyətli mərhələsində onun fəaliyyətinin işıqlandırılmasına həsr edilmişdir. Burada Heydər Əliyevin Naxçıvan MR-ə rəhbərliyi dövrü, Azərbaycan Respublikasının rəhbəri kimi xalqımız üçün tələyüklü ictimai-siyasi fəaliyyəti ilk mənbələr əsasında təqdim olunmuşdur.

Monoqrafiyada, həmçinin Heydər Əliyev siyasi xəttinin davamçısı kimi cənab İlham Əliyevin prezident kimi fəaliyyətə başladığı ilk günlərdən həyata keçirdiyi qətiyyətli tədbirlər, imzaladığı Fərman və sərəncamlar dərinlən təhlil edilir, ölkəmizin ictimai həyatının bütün sahələrində qazanılmış böyük uğurlar zəngin faktlar kontekstində hərtərəfli işıqlandırılmışdır.

Kitabda Heydər Əliyev Fondunun ötən illər ərzindəki uğurlu fəaliyyətindən, o cümlədən Fondun prezidenti, Azərbaycanın birinci xanımı, Azərbaycan Respublikasının birinci vitse-prezidenti, YUNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın bilavasitə təşəbbüsü ilə görülmə və ölkəmizin hüduqlarından kənarda yüksək qiymətləndirilən işlərdən geniş bəhs edilir.

Ümumiyyətlə, Y.Mahmudovun rəhbərliyi altında tarixçi

alimlərimizin böyük zəhməti, səmərəli axtarırları nəticəsində ərsəyə gətirilmiş “Heydər Əliyev” iki cildlik fundamental tədqiqat əsəri Ulu Öndərin şəxsiyyətinə, onun çoxşaxəli siyasi dövlətçilik fəaliyyətinə layiqli əsər olmaqla Əliyevşünaslığın, bütövlükdə tarix elminin inkişafında mühüm hadisə kimi səciyyələndirilə bilər.

Akademik Yaqub Mahmudovun Əliyevşünaslığın inkişafı sahəsində böyük xidmətlərindən biri də Ümummilli Liderin çoxşaxəli fəaliyyətini ilkin mənbələr əsasında tədqiq etməkdir. Doğrudur, Ulu Öndərin müstəqillik illərində Azərbaycana rəhbərliyi dövründə bütün çıxışları, bəyanatları, müsahibələri, “Müstəqilliyimiz əbədidir” çoxcildliyində nəşr olunmuşdur. Lakin Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi 1969-1982-ci illərə dair arxiv sənədləri, o cümlədən çıxış və məruzələrinin tam mətnləri, imzaladığı qərar və sərəncamlar, məktublar və s. hələ də arxiv fondlarında saxlanılır. Əlbəttə, bu sənədlərin elmi dövriyyəyə daxil edilməsi çox böyük elmi-nəzəri və praktiki əhəmiyyət kəsb edir. Bu mənada, akademik Y.Mahmudovun bilavasitə təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə geniş oxucu kütləsinin istifadəsinə verilən “Heydər Əliyev elmin keşiyində” iki cildlik sənədlər toplusu Heydər Əliyev irsinin arxiv materialları əsasında tərtib olunmuş ilk akademik nəşrdir. Sənədlər toplusunda Azərbaycan xalqının ümummilli lideri, görkəmli dövlət xadimi siyasi strateq, uzaqgörən nəzəriyyəçi Heydər Əliyevin Azərbaycan elminin inkişafı ilə bağlı həyata keçirdiyi siyasət öz əksini tapmışdır.

“Heydər Əliyev elmin keşiyində” sənədlər toplusunun birinci cildində Heydər Əliyev Azərbaycan SSR-ə rəhbərlik etdiyi 1969-1980-ci illərdə respublikada elm sisteminin maddi-texniki bazasının və kadr potensialının inkişaf etdirilməsi strukturunun təkmilləşdirilməsi, elmi-tədqiqat işlərinin genişləndirilməsi və keyfiyyətə yaxşılaşdırılması mövzuların dəqiqləşdirilməsi ilə bağlı dövlət səviyyəsində qəbul edilmiş qərarlar, sərəncamlar, proqramlar daxil edilmişdir. Topluda, həmçinin Heydər Əliyevin həmin dövrdə Azərbaycanda elmin vəziyyəti və perspektivləri, elmi nəticələrin istehsalata tətbiqi və sair məsələlərə dair müxtəlif tədbirlərdə, forumlarda etdiyi çıxışlarda geniş yer verilmişdir.

Sənədlər toplusunun II cildində ümummilli lider Heydər Əliyevin 1993-cü ildə Azərbaycanda siyasi hakimiyyətə gəlişindən sonra elmin inkişafı ilə bağlı imzaladığı Fərman və sərəncamların, müxtəlif konfranslarda söylədiyi nitq-lər, alim və ziyalılarla görüşündə çıxış, müsahibə və söhbətləri əhatəli şəkildə öz əksini tapmışdır.

Topluda yer almış sənədlərin dəyəri Heydər Əliyevin dövlət rəhbəri kimi vəzifələrinə məsuliyyətlə yanaşmasını təsdiq etməkdən daha çox o böyük şəxsiyyətin milli təəssübkeşliyini, şəxsi mərdliyini

və əsl humanizmini ifadə etməsidir.

Ümumiyyətlə, Heydər Əliyevin çoxcəhətli fəaliyyətinin mühüm bir istiqamətini əks etdirən “Heydər Əliyev elmin keşiyində” sənədlər toplusu Heydər Əliyev düşüncəsinin tənənəsi kimi gələcək nəsillərə elmi həyata yanaşmağın nümunələrini verən bir dəyərli məcmuə keyfiyyətindədir.

Akademik Y.Mahmudovun Əliyevşünaslığın inkişafında gərgin elmi və elmi-təşkilatçılıq fəaliyyətinin ən diqqətçəkən nəticələrindən biri də “Azərbaycan Respublikasının tarixi” ikicildlik monoqrafiyasının 2016-cı ildə nəşr olunmasıdır. Monoqrafiyada respublika həyatının bütün sahələri akademik prizmadan yanaşıaraq təhlil edilmiş, nəticədə tarixi reallıqlarla səsləşən çox sanbalı bir əsər ərsəyə gətirmişdir. Əsərin birinci cildi fundamental elmi araşdırma olmaqla müstəqil Azərbaycan tarixində Heydər Əliyev dövrü kimi daxil olmuş 1991-2003-cü illəri əhatə edir. Cildliyin ayrı-ayrı fəsilərində Ulu Öndərin müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurulmasına həsr olunmuş yorulmaz fəaliyyəti geniş və əhatəli şəkildə işıqlandırılır.

“Azərbaycan Respublikası tarixi”nin ikinci cildi Azərbaycanın müstəqillik dövrü tarixinin akademik səviyyədə işıqlandırılmasına ilk təşəbbüs olmaqla, Prezident İlham Əliyevin başçılığı ilə 2003-2010-cu illərdə əldə olunmuş tarixi nailiyyətlər və ölkədə aparılan böyük quruculuq, abadlıq işləri, xarici siyasət sahəsində əldə olunmuş uğurlar, Heydər Əliyev fondunun fəaliyyəti geniş işıqlandırılmışdır. Əsərin bütün fəsilləri Tarix İnstitutunda akademik Y.Mahmudovun rəhbərliyi altında aparılan tədqiqatlar əsasında yazılmışdır.

Görkəmli tarixçi alim Y.Mahmudovun rəhbərliyi altında Əliyevşünaslıq şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən Heydər Əliyev elmi-nəzəri irsinin araşdırılması istiqamətində xeyli işlər görülmüşdür. Keçən müddət ərzində şöbədə beş monoqrafiya və kitab, 300-dən çox məqalə çap etdirilmişdir, bir doktorluq, beş fəlsəfə doktorluğu dissertasiyası hazırlanaraq müvəffəqiyyətlə müdafiə olunmuşdur.

Bu gün Tarix İnstitutunun Əliyevşünaslıq şöbəsində akademik Y.Mahmudovun rəhbərliyi altında Ulu Öndərin elmi-nəzəri irsinin araşdırılması istiqamətində işlər uğurla davam etdirilir. Şöbənin profilinə uyğun olaraq “Heydər Əliyev və Azərbaycanda elmin inkişafı”, “Heydər Əliyev və Azərbaycan SSR-də ictimai-siyasi vəziyyət” adlı fundamental monoqrafiyalar üzərində intensiv tədqiqatlar aparılır.

Qeyd edilənlərdən göründüyü kimi, akademik Y.Mahmudovun rəhbərliyi ilə AMEA A.A.Bakıxanov adına Tarix İnstitutunda Heydər Əliyev irsinin tədqiqat sahəsində mühüm elmi nəticələr əldə edilməsi və gələcəkdə bu uğurları davam etdirmək üçün mühüm baza yaradılmışdır.

Sonda, Əliyevşünaslıq elmi məktəbinin yaradılması sahəsində əvəzsiz xidməti olan çox hörmətli akademik Yaqub Mahmudovu bir daha anadan olmasının 80 illik yubileyi münasibətilə təbrik edirik. Həm ruhu, həm də cismi gənc olan Yaqub müəllimə milli qeyrətlə aşlanmış elmi yaradıcılığında uğurlar, şəxsi həyatında xoşbəxtlik, möhkəm cansağlığı arzulayırıq və inanırıq ki, o, bundan sonra da yeni tədqiqatları ilə Əliyevsevərləri sevindirəcəkdir.

Ədalət Qasımov,
AMEA A.A.Bakıxanov
adına Tarix İnstitutu
Əliyevşünaslıq
şöbəsinin müdiri,
tarix elmləri doktoru

**Abidəni ziyarətə
gülmək, əylənmək,
selfie çəkdirmək
üçün gələnlər...**

Mənsümə Babayeva

Fevralın 26-da Xocalı faciəsinin 27-ci ildönümü ilə bağlı yüz minlərlə insanın iştirakı ilə keçirilən ümumxalq yürüşündə iştirak edən xalqımız bir daha göstərdi ki, Xocalı yaddaşlardan silinməyib, əksinə yeni bir yaddaş kimi hələ də yaşamaqdadır. Bununla da xalq yürüşü Xocalıya ədalət və soyqırım törədicilərinin cəzalandırılmasını tələb etdi.

Sözsüz ki, bu dəfə də başda Əli Kərimli, İsa Qəmbər, Arif Hacılı olmaqla dağdıcı müxalifətin təmsilçiləri Xocalı soyqırımı gününü özlərinin siyasi oyunlarından birinə çevirməyə cəhd etdilər. Hər zaman demokratiyadan dem vuranların budəfəki gülcünc yürüşləri onların məlum simasını yenidən xalqın qarşısına çıxardı. Aydın ki, ümumxalq yürüşləri zamanı təhlükəsizliyin təmin edilməsi üçün müəyyən məhdudiyyətlər, həmçinin sıxlığın yaranmasının qarşısının alınması üçün növbəli ziyarət sistemi tətbiq edilir. Amma bütün bunlara baxmayaraq Əli Kərimli özünü bütün insanlardan üstün hesab etməklə məşinla abidənin yanında enmək, hər kəsi itələyib abidəni ziyarət etmək fikrinə düşmüşdü. Maraqlısı odur ki, necə olur ki, sadə insanlar 2 kilometrlik yolu qət edə bilir, amma Kərimli bunu özünə rəva bilmir. Budur onun şəhidlərimizə olan hörməti?! Hətta 20 Yanvar faciəsi günündə olduğu kimi, bu dəfə də eyni hərəkəti edərək özünü reklam etdirmək sevdasına düşən Əli Kərimli qarışıqlıq yaradıb özü üçün VIP persona fonunu formalaşdırmağa cəhdlər göstərirdi.

Miting sevdası ilə alışıb-yanan, lakin əlində heç bir əsası olmayan Əli Kərimli millilikdən o qədər uzaqlaşmış ki, Xocalı soyqırımı günündə abidə ziyarətini belə canlı yayımla etdirib, özünün varlığını kimlərsə isbatlamaq niyyətinə düşüb. Bu da o anlama gəlir ki, Əli Kərimli nə qədər özünü xalqa canıyanan göstərməyə çalışsa da, fevralın 26-sı günü olan o kütləvilik onu göstərdi ki, Azərbaycan xalqı hər zaman cənab Prezidentin ətrafında möhkəm birləşərək, onun apardığı siyasəti dəstəkləyir. Bu da xalqın Prezidentinə olan güvənini və inamından irəli gələn bir addım kimi dəyərləndirilir. Lakin Əli Kərimli və onun kiçik bir dəstəsinin orada göstərdiyi, sərgilədiyi davranışa gəlincə isə buna sadəcə təəssüf edib keçmək lazımdır.

Maraqlısı odur ki, orada adi bir vətəndaş sadəcə olaraq yaxınlaşıb bir siyasət adamına sual verir və ondan soruşur ki, sənin oğlun hardadır? O müqayisə üçün cənab Prezident İlham Əliyevin oğlu Heydər Əliyevin hərbi xidmətdə olduğunu deyir, amma Əli Kərimlinin oğlunun kefi çəkdiyini göstərir. Yeni sən demokratiyadan, dövlətin qorunmasından, Qarabağ dərdindən danışarsan, amma realılıqda bəs sən oğlun niyə əsgərlikdə deyil?! Kərimlinin buna reaksiyası heç danışılacaq deyil. Çünki Əli Kərimlinin verdiyi reaksiya o qədər aqressiv, uyğunsuz idi ki, adam ifadə etməyə söz tapmayıb. Bu adam faktiki olaraq siyasətçiyyə çevrilə bilməyib. Sadəcə olaraq 1990-cı illərin əvvəllərində xalq hərəkatının işığında kəmfürsətlik edib bir qədər önə çıxmışdı və parlamentdə təmsil olunurdu. Amma normal, sabit və sakit siyasət dövründə bu şəxs özünü təsdiq edə bilmir və bilməyəcək də.

Bu olanlara nəzər yetirsək görürük ki, radikal müxalifət üçün Azərbaycan xalqının hüzn günü, kədərli əhəmiyyətli deyil. Onları düşündürən yeganə məsələ yalnız özlərinin şəxsi maraqlarıdır. Əgər belə olmasaydı, Xocalı soyqırımı günündə abidə ziyarətinə gülərək, əylənərək, selfie çəkdirmək üçün gəlməzdilər...

Sumqayıt hadisələri erməni mediasında: “məzlumların” özlərinin törətdikləri faciəyə ağlamaq şousu

Sumqayıt hadisələrinin növbəti ildönümü ərəfəsində hər zaman tənqibçilik amplitudasında olan işğalçı Ermənistanın mediasında məlum olaylarla bağlı “köhnə tənqiblər”dən ibarət yazılar dərc olunur. Sumqayıtda iğtişaşların səbəbkarları və oradakı qırğının birbaşa iştirakçıları olan ermənilər bu olaylarla bağlı işıq üzünə yazılarda hər zaman olduğu kimi “adımı sənə qoyum...” prinsipi ilə hərəkət etməyə üstünlük veriblər.

Tarixə qısa ekskurs etsək, Sumqayıt hadisələrini ermənilərin özlərinin təşkil etdiklərinin şahidi olarıq. Azərbaycan ərazilərini ələ keçirmək planının tərkib hissəsi kimi erməni ekstremistləri tərəfindən həyata keçirilən Sumqayıt hadisələri adlıqatılan şəhərə yerləşdirilən və Azərbaycan dilini yaxşı bilən ermənilərdən təşkil olunmuş tənqibçi qruplar tərəfindən həyata keçirilib.

Sumqayıt hadisələri 1988-ci il fevralın 19-dan etibarən İrəvanda “Ermənistan türklərdən təmizlənməlidir”, “Ermənistan yalnız ermənilər üçündür!” kimi şüarlarla keçirilən kütləvi mitinglərin məntiqi sonluğu idi. İrəvanda azərbaycanlılara qarşı kütləvi qətlər, qarətlər və deportasiyalar həyata keçirildiyi zaman həm də Sumqayıt faciəsinin planı cızılırdı. Məqsəd isə beynəlxalq aləmə guya azərbaycanlıların İrəvandakı mitinglərin qisasının Sumqayıtda alınması ilə bağlı təhrif edilmiş “siyasi tablo” təqdim etmək idi. Ancaq tarixi əbədlilik saxtalaşdırmaq mümkün deyil, həqiqət gec-tez üzə çıxır. Sumqayıtda qırğınının əsl səbəbkarlarının və qətlərin müəlliflərinin ermənilər olduğu indiyədək ad və soyadlarla arxivlərdə qalmaqdadır.

Sumqayıt hadisələrinin 31-

ci ildönümü ilə bağlı Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan özünün “Twitter” hesabında növbəti sərəmsəlməsini yayımlayıb. Ermənistanın baş naziri 1988-ci il fevralın 27-29-da Sumqayıtda qırğında ölən ermənilərin xatirəsini yad etməyə çağırıb.

“Armeniasputnik”in verdiyi məlumata görə, baş nazir sosial şəbəkədəki sayıqlamasında guya vaxtilə Dağlıq Qarabağdakı dinc aksiyalara cavab olaraq Sumqayıtda ermənilərin öldürülməsini və deportasiya edilməsini qeyd edib. Qeyd edək ki, baş nazir bu sarsaq fikirlərini “Bir daha heç vaxt” həştəqi ilə paylaşmış.

Siyasətdən bixəbər üzdəni-raq baş nazirin tarixi saxtalaşdırmaq cəhdləri, əlbəttə, mümkün deyil. Çünki işğalçı ölkənin rəhbərinin Dağlıq Qarabağdakı “dinc aksiyalar” adlandırdığı mitinglər ermənilərin azərbaycanlılara qarşı kütləvi qırğınları, onların evlərinin, məktəblərin, maddi mədəniyyət abidələrinin, məscidlərin və dini inanc yerlərinin yandırılması, qarət olunması və yerlə-yeksan edilməsi ilə müşayiət olunurdu.

İşğalçı dövlətin rəhbərinə Vəqif Arzumanlı və Nazim Mustafanın həmmüəllifi olduqları

“Tarixin qara səhifələri. Deportasiya. Soyqırım. Qaçqınlıq” kitabından qanlı Sumqayıt faciəsinin araşdırılması zamanı ortaya çıxan tarixi faktları təqdim etmək yerinə düşərdi: “Sumqayıt qırğınları” proqramının iştirakçılarından ən fəalının 1959-cu ildə anadan olmuş Eduard Qriqoryan adında erməninin olması (öldürülən 26 ermənidən 6 nəfəri onun payına düşür), hadisədən 10 gün əvvəl Sumqayıtın bütün əmanət kassalarından ermənilərin öz əmanətlərini kütləvi şəkildə götürmələri, qırğınların videolentə alınması üçün erməni operatorlarının əvvəlcədən hadisələrin planlı şəkildə törədəcəyi yerlərdə özlərinə xəlvəti çəkiliş mövqeyi seçmələri, iki gündən sonra həmin lentlərin montaj edilib bütün dünyanı dolandırılması, “Sumqayıt qurbanları”nın xatirəsini “əbədləşdirmək” üçün əvvəlcədən hazırlanmış abidənin dərhal Xankəndidə qoyulması və bu kimi faktlar sübut edir ki, bütün bunlar erməniləri, eləcə də dünya ictimaiyyətini Azərbaycan xalqına qarşı ayağa qaldırmaq, onun “vəhşi” obrazını yaratmaq məqsədini güdmüşdür. Sumqayıt qırğınlarının fəal təşkilatçılarından erməni Ohanyanın, Samoy-

lov və Pavlovskinin adları isə uzun müddət mətbuatdan gizli saxlanmışdı.”

İşğalçı ölkənin “İragir” saytında da bugünlərdə yayımlanan “Xocalı: hərbi əməliyyatların episentridə” sərəlvəli yazıda da Sumqayıt hadisələri ilə bağlı qondarma fikirlər və sərəmsəlmələr yer alıb. Xocalı soyqırımının birbaşa günahkarlarından olan Ermənistanın sabiq prezidenti Serj Sarkisyanın 2000-ci ildə Tomas de Vaala verdiyi müsahibədən bir hissənin təqdim olunduğu yazıda Azərbaycan xalqına qarşı bəşəri cinayətlər törətmiş adlıqatılan əliqanlı qatilin dolayısı ilə Xocalıda Sumqayıt hadisələrinin qisasının alındığını qeyd etməsi bir daha sübut edir ki, əslində Sumqayıt hadisələri erməni separatizminin tərkib hissəsidir, məqsədli şəkildə erməni quldurları tərəfindən gerçəkləşdirilib.

Ermənistan tərəfinin bu qanlı faciəyə hansı don geyindirməsindən asılı olmayaraq, ermənilərin bu faciədə məsuliyyət daşdığını nə qədər inkar etsələr də, tarix həmişə əsl həqiqəti öz yadlarında saxlayacaq.

Sevinc Abdullayeva,
“iki sahil”

Ermənilərin Nikola etimadı niyə tükənir?

Ermənistan ictimaiyyəti baş nazir Nikol Paşinyanın 10 aylıq hakimiyyəti dövründə sosial-iqtisadi inkişafın olmamasından, əksinə geriləmənin nəzərə alınmasından ciddi şəkildə narazılıqlarını ifadə edirlər. Xüsusilə Ermənistan Dövlət Statistika Komitəsinin açıqladığı son rəqəmlərdə göstərilir ki, ölkənin iqtisadi artımı proqnozlaşdırılanlardan xeyli aşağıdır.

İşğalçı ölkənin mətbuatının yazdığına görə, Ermənistanın dövlət büdcəsinə son daxiləmələrdə iqtisadiyyatın payı çox aşağıdır. Lakin Nikolun ən yaxşı “göstəricisi” son 6 ayda erməni oliqarxlarının taladıqları 50 milyon dollaradək vəsaitin dövlət büdcəsinə qaytarılmasıdır. Bundan başqa, dövlət büdcəsinə təqribən bir neçə milyon dollar xarici yardımlar da daxil olub. Bir sözlə, dövlət büdcəsinin əsas qaynağı olan iqtisadi artımın payı çox aşağıdır. Bu da onu göstərir ki, Nikol Paşinyanın iqtisadi proqramları yoxdur və onun çıxışlarında, siyasi fəaliyyətində inqilab eyniyyəti, populizm hələ də davam edir.

Bundan başqa, ermənilərə hələ də inqilabçı ruhunda olduğunu göstərmək və ölkəsinin iqtisadi geriliyini ört-basdır etmək üçün Nikol Paşinyan martın 1-də 2008-ci il 1 mart hadisələrinə

görə paytaxtda izdihamlı miting keçirməyi planlaşdırır.

Xatırladaq ki, Robert Koçaryan 2008-ci il prezident seçkilərindən sonra İrəvanda keçirilən etiraz aksiyasının zorakılıqla dağıdılmasına əmr verməklə 10 nəfərin ölümünə səbəb olmuşdur. Bu gün o həmin hadisəyə görə həbsdədir və eks prezidentə qarşı ciddi ittihamlar irəli sürülüb.

Nikolun 10 ay əvvəl ölkəsinə xeyli sərmayə yatırılacağı barədəki vədləri də reallaşmayıb. Əksinə bir neçə iri sərmayədar Ermənistanı tərk edib ki, bunların arasında xaricilər də var. Hətta “Jamanak” saytı yazır ki, artıq Nikol üçün populizm abhəvası, inqilabi eyniyyəti dövrü başa çatıb və xalq ondan iqtisadi dirçəliş tələb edir.

Bu arada Nikol Paşinyana müxalif siyasi qüvvələr də fəallaşıblar. Xüsusilə Serj Sarkisya-

nın və Robert Koçaryanın tərəfdarları siyasi revanşa hazırlanırlar. Onların tərəfdarları ötən həftə Ermənistanın bezi qəsəbələrində miting və yürüş keçirərək Nikola etimad göstərmədiklərini bildiriblər.

Erməni mətbuatının iddiasına görə, Nikol Paşinyanın fəaliyyətində hələlik müsbət bir məqam görünür. Ona görə ki,

Ermənistanın hazırkı rəhbərliyi siyasi qabiliyyətsizliyinə görə əvvəlkilərdən qətiyyətlə fərqlənir. Əksinə, ölkəsinin iqtisadi iflasının qarşısını ala bilməyən Paşinyan belə bir görüntü yaratmağa çalışır ki, onun dövründə Ermənistanın geosiyasi mövqeləri möhkəmlənib.

Nikolun rəqibləri xüsusilə göstərməyə çalışırlar ki, Ermənistan daha Rusiyyəyönlü deyil və ölkəsinin forpostluqdan çıxarmaq üçün yeni planlar üzərində çalışır. Hətta ermənilərin böyük əksəriyyətinin də antirusiya mövqeyi sərgiləməsini özünün qətiyyətli siyasəti kimi təbliğ edir.

Bu arada belə bir məlumat var ki, Moskvadakı erməni lobbisi Ermənistanın keçmiş baş naziri Karen Karapetyanı hakimiyyətə gətirmək üçün hərəkətə keçib. Hətta Karenin həm Moskvada, həm də İrəvanda gizli görüşlərinin keçirildiyi barədə məlumatlar da var. Təbii ki, hadisələrin belə gedişi göstərir ki, yaxın gələcəkdə Ermənistanda yenə də ara qarışıcaq və ciddi siyasi münakaşə baş verəcək.

Elçin Zaman,
“iki sahil”

Həvva Məmmədova:

Xocalı şahidlərinin vasitəsilə ermənilərin iç üzünü açıb dünya ictimaiyyətinə çatdırmalıyıq

İkisahil.TV-nin "Bizimlə həmsöhbət" verilişində tarix elmləri doktoru Həvva Məmmədova erməni şovinist-millətçiləri tərəfindən azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilən etnik təmizləmə və soyqırımı siyasəti haqqında suallarımızı cavablandırı

-Həvva xanım, XX əsrin ən qanlı qətlamlarından olan Xocalı soyqırımından 27 il ötdü. Necə bilirsiniz, qanlı qətlamdan qaçmaq mümkün idi, Xocalı soyqırımı baş verməyə bilərdimi?

- Əslində, Xocalı faciəsinə gedən yol XX əsrdən başlasa da, ancaq faciənin kökləri daha əvvələ gedir. I Rus-İran müharibəsi, II Rus-İran müharibəsi və bu müharibənin nəticəsi olaraq ermənilərin İrəvana, Yelizavetpol quberniyasına, o cümlədən Dağlıq Qarabağa köçürülməsi, ən gözəl, münbit torpaqlarda onların yerləşdirildiyi vaxtdan millətimizin faciəsi başlamışdır.

Keçilən yola nəzər saldıqda bir sıra məqamları yada salmaq yerinə düşərdi. Belə ki, Xocalı faciəsinə gedən yolun başlanğıcı 1990-cı ilin qanlı 20 Yanvar faciəsi, 1991-ci il noyabrın 20-də Qarakənd üzərində vertalyotun vurulması və nəticədə Azərbaycanın hökumət və dövlət adamlarının faciəli şəkildə həlak olması, 1991-ci ilin oktyabrında tarixdə ikinci dəfə müstəqilliyinə nail olmuş Azərbaycan xalqının müstəqilliyinin itirilməsi təhlükəsi, 1992-ci il yanvarın 28-də da yeganə hava yolu olan Ağdam aeroportundan Şuşaya ucan vertalyotun vurulması və nəticədə 40 nəfər azərbaycanlının həlak olması... Bütün bunlar Azərbaycanın tarixi müstəqilliyinə qarşı yönəldilmiş bir soyqırımı iddiası idi.

- Xocalıda soyqırımı həyata keçirənlərin bir neçəsi bu gün ermənilərin özləri tərəfindən digər cinayət əməllərinə görə məsuliyyətə cəlb olunublar. Amma çox istərdik ki, onların korrupsiya və digər cinayət əməllərinin üzərinə Xocalıda və Dağlıq Qarabağda həyata keçirdikləri cinayət işləri də əlavə olunsun...

- Xocalı faciəsindən 27 il keçməsinə baxmayaraq faciə zamanı əli qocaların, körpələrin, qız-gəlinlərin qanına batmış Ermənistanın eks-prezidentləri R.Koçaryan, S.Sarkisyan, eks müdafiə naziri S.Ohanyan beynəlxalq məhkəmənin hökmü ilə hələ də cəzalandırılmayıblar. Onlar hərbi canidirlər. Təəssüf ki, himayədarlarının köməyi ilə onlar hələ də öz layiqli cəzalarını almayıblar, Azərbaycan xalqına qarşı etdikləri cinayətlərin ədalət mühakiməsindən yayına biliblər. Gün gələcək, həmin canilər Azərbaycan xalqına, o cümlədən xocalılılara qarşı törətdikləri qanlı cinayətlərə, soyqır

rımlarına görə cavab verəcəklər. Bunlar mütəq olacaq və bu istiqamətdə Azərbaycan dövləti tərəfindən ardıcıl işlər görülmür...

- Bir çox əcnəbi jurnalistlər və yazarlar erməni vəhşiliklərinin şahidi olsalar da hələ də ikili siyasət hökm sürür...

- Bir çox əcnəbi jurnalistlər və yazarlar bu qanlı hadisənin şahidi olublar. Onların bir neçəsi ilə şəxsən tanış olmuşam. Onların etiraflarını Xocalı ilə bağlı hazırladığım kitaba daxil etmişəm. Əcnəbi jurnalistlər Rəbet Arekilov, Jani Buyunetti, Tomas Qolds, Yuri Romanov, Tomas Deval bu qanlı faciəni belə təsvir edirdilər: "Bizi Xocalıya dəvət etmişdilər. Ancaq biz bilmirdik ki, burada nə baş verir. Hamımız bu faktın qarşısında aciz qalmışdıq. İnsan insana nə qədər nifrət edə bilər ki, bu böyüklükdə qəddarlığa yol verə bilsin. Jurnalistlər qeyd edir ki, baş vermiş qanlı hadisədən sonra Xocalıda küçələrə səpələnmiş meyitləri gördük. Bizə deyirdilər ki, heç nədən çəkinməyin meyitlərin üzərindən keçin. Çox vahiməli mənzərə idi. Külək meyitlərin paltarlarını tərptədikcə qorxunc mənzərə yaranırdı. Soruşdum ki, bəs meyitlərin aqibətləri necə olacaq? Çünki bir azdan bu meyitlərdə cürümə yaranacaqdı. Dedilər ki, siz narahat olmayın, çəkilişdən sonra o meyitlər yığılıb tonqalda yandırılacaq. Bildirdim ki, axı onların içərisində yəralı vəziyyətdə sağ olanları var. Ancaq vecələrinə almadılar. Altı-yeddi yaşlarında bir qızcıqaz sakit-sakit can verirdi, ona yaxınlaşanda gözələrinin siqaretlə yandırılmış olduğunu gördüm. Bir az keçdikdən sonra yandırılmış tonqalda qalaqlanmış meyitlərin üzərinə bu qızcağızı da tulladılar. Hələ sağ vəziyyətdə idi. İmdad diləyirdi. Bu hadisədən sonra uzun müddət özümə gələ bilmədim. Çəkdiyim qısa-

metrajlı film əllərimi yandırdı. Səhər oyandım ki, bütün saçlarım ağarıb. Rəbet Arekilov da etiraf etdi ki, biz o gündən Ermənistanı nifrət etdik...Çünki ermənilərin Qarabağda əliyalın, dinc, əhaliyə qarşı apardığı bu soyqırımı hadisəsinin heç bir müdafiə olunması tərəfi yoxdur."

- Qeyd etdiniz ki, yazdığınız kitabla əlaqədar mütəmadi olaraq xocalılılarla görüşürsünüz. Bu insanlar elə ağır sarsıdıcı hadisələrə şahidlik ediblər ki, onlarla görüşmək, söhbət etmək böyük ürək tələb edir...

- Elədir... Xocalı əsirliyindən gələn insanlarla görüşmək böyük ürək tələb edir. Çünki elə ağır, sarsıdıcı hadisələrə şahidlik ediblər ki, özləri də dözə bilmirlər. Ancaq bu insanların vasitəsilə ermənilərin iç üzünü açıb dünya ictimaiyyətinə çatdırmalıyıq. Kitabda biri-birindən ağırly həyat hekayələri var.

Bu gün hər bir ziyalının üzərinə böyük bir məsuliyyət düşür. Biz bu insanların faciəsini dünyaya çatdırmaqda dövlətimizə, bu işdə xocalılıların haqq səsinin dünyaya çatdırılmasında xüsusi olaraq böyük əməyi olan Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevaya dəstək olmalıyıq.

- Xocalı soyqırımının tanınması istiqamətində aparılan işləri qənaətbəxş hesab edirsinizmi?

- Xocalı soyqırımına siyasi qiyməti ulu öndər Heydər Əliyev verdi. 1994-cü ildə sağ qalan, o müdhiş gecənin fəlakətindən qurtaran insanlarla görüşdü. Onların dərдинə şərik oldu. Onların bütün problemlərinin həllini dövlət üzərinə götürdü.

Hər il 26 fevral gününü Milli Matəm Günü elan etdi. Dünya dövlətlərinə müraciət etdi. Ulu öndər Heydər Əliyev ikinci dəfə hakimiyyətə qayıdıqından sonra azərbaycanlıların XX əsrdə soyqırımı, deportasiyaya məruz qalması ilə bağlı fərmanlar verdi. Bu fərmanlarda bir daha göstərilirdi ki, xalqımızın başına gələn müsibətləri unutmaq olmaz.

Hər il Xocalı faciəsi dünyanın 100-ə yaxın ölkəsində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva, Fondun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyeva tərəfindən yüksək təşkilatçılıqla həyata keçirilir.

Leyla xanım Əliyeva "Xocalıya ədalət" beynəlxalq kampaniyasını uğurla davam etdirir. Nəticədə okeanın o tayında, Avropada və bir sıra ölkələrdə Xocalı faciəsini soyqırımı kimi tanıyan dövlətlərin sayı getdikcə artır.

✍ **Şəmsiyyə Əliqızı,**
✍ **Şəfiqə Dadaşova,**
"İki sahil"

BP-nin LAYİHƏSİ HASİLAT ARTIMINA SƏBƏB OLUB

BP şirkətinin Trinidad və Tobaqo qolunun "Angelin" ofşor yatağını istismar etməsi uzun müddət davam edən azalmadan sonra bu ölkənin hasilatının stabiləşməsinə səbəb ola bilər. Ölkənin hökumət rəsmiləri bu fikirdədir.

Xatırladaq ki, çərşənbə axşamı BP şirkəti "Angelin" yatağında qaz kəşfinə imza atıb. Bu layihənin Trinidad və Tobaqonun gündəlik qaz hasilatı gücünün 600 milyon kubfutu ötməsinə səbəb olacağı gözlənilir.

Layihə üzrə yeni platforma qurulub və dörd yeni quyu qazılıb. "Trinidad və Tobaqodakı kəşf bizə hasilat hədəflərimizə çatmağa kömək olacaq. Növbəti on il ərzində burada bir neçə iri layihəyə 8 milyard dollardan artıq vəsait yatırmağı düşünürük", - deyər "BPTT"-nin regional direktoru Klair Fitzpatrik bildirib.

Qeyd edək ki, sözügedən ölkənin neft və qaz hasilatının yarısını BP-nin Trinidad və Tobaqo qolu həyata keçirir.

ZƏİF NƏTİCƏ

Norveçin aparıcı "Lundin Norway AS" (Lundin Norway) neft şirkəti Barens dənizinin cənubunda yerləşən "Pointer" və "Setter" qumdaşlarını hədəfə alan 7121/1-2 S kəşfiyyat quyusunda qazma işlərini tamamlayıb.

"Pointer" qumdaşlarında kiçik həcmli neft təzahürləri aşkar olunsa da, quyu boş çıxıb. Sözügedən 7121/1-2 S quyusu "Snøhvit" qaz yatağının 20 kilometr şimalında yerləşir və Aşağı Təbaşir yaşlı "Pointer" və "Setter" qumdaşlarını hədəfə alıb. Quyu "Leiv Eirikson" adlı yarım dalmalı qazma qurğusu vasitəsilə qazılıb.

"İki sahil" "youroilandgasnews.com" saytına istinadən xəbər verir ki, quyuda sınaq zamanı istənilən nəticə əldə olunmadığından quyu sementlənərək tərk olunub.

Qeyd edək ki, "Lundin Norway" PL767 hasilat yatağının operatoru olmaqla yanaşı, 50% payın sahibidir. Birgə müəssisə şərikləri "INPEX" 40% , "DNO" isə yataqda 10% paya sahibdir.

SƏUDİYYƏ ƏRƏBİSTANININ TƏBİİ QAZ EHTİYATI ARTIR

Səudiyyə Ərəbistanı 2030-cu ilə qədər günə 3 milyard kubfut təbii qaz ixracına nail ola və dünyanın başlıca qaz təminatçılarından birinə çevrilə bilər. Ölkənin "Saudi Aramco" dövlət enerji şirkətinin baş icraçı direktoru Amin Nasser belə deyib. O qeyd edib ki, şirkət daha çox yeni rezervlər aşkar etmək və enerji istehsalında xam neftdən istifadəni azaltmaq niyyətindədir.

"Qaz ehtiyatlarımız çoxalır. Rəqəmlər sabit qalır, çünki qaz axtarışlarını dayandırmırıq. Yaxın gələcəkdə gündəlik qaz hasilatımız 3 milyard kubfutu keçə bilər", - deyər şirkətin direktoru bildirib.

Səudiyyə Ərəbistanının dövlət enerji şirkəti qaz sektorunun əsaslı genişləndirilməsinə növbəti onillikdə 150 milyard dollar vəsait ayırmağı planlaşdırır. "Saudi Aramco" enerji istehsalında 70% qazdan istifadəni nəzərdə tutur. Artıq qalan qaz ixrac ediləcək", - deyər Amin Nasser vurğulayıb.

"Saudi Aramco"-nun ötən ay açıqladığı məlumata görə, 2017-ci ildə müstəqil audit şirkətlərindən birinin hesablamalarına əsasən, şirkətin ümumi təbii qaz ehtiyatı 319,5 trilyon kubfut həcmindədir.

Lakin BP şirkətinin son illik statistik göstəricilərində Səudiyyə Ərəbistanının qaz ehtiyatı bir qədər az, 283,8 trilyon kubfut təşkil edir və dünya üzrə Rusiya, İran, Qətər, Türkmənistan və ABŞ-dan sonra altıncı yerdə olduğu qeyd edilir.

Azərbaycan niyə xarici investorlar üçün cəlbəedici ölkədir?

Bu gün ölkəmiz “Biznesə başlama” indikatoru üzrə dünyada 5-ci, postsovet ölkələri arasında isə 1-ci yerdədir

Ölkə iqtisadiyyatının inkişafına ciddi şəkildə təkan verən amillərdən biri də şəffaf investisiya mühitinin yaradılması, eyni zamanda, rəqabət mühitinin sağlamlaşdırılmasıdır. Bu amildən səmərəli istifadə edən ölkələr bu gün iqtisadi göstəricilərinə görə, dünyanın ən inkişaf etmiş ölkələri sırasındadır.

Azərbaycan dövləti də son 15 ildə investisiya mühitinin sağlamlaşdırılması istiqamətində ciddi islahatlar aparmış, müasir iqtisadi inkişaf texnologiyaları tətbiq etmişdir. Məhz bunun nəticəsidir ki, ötən 15 ildə ölkə iqtisadiyyatına 230 miyard dollardan çox sərmayə yatırılmışdır.

Qeyd edək ki, ölkəmizə investisiya yatırılması prosesinin sürətlənməsinin başlıca səbəbi bu sahənin inkişafı üçün ədalətli hüquqi bazanın yaradılması olmuşdur. Xüsusilə sahibkarlığın inkişafına əlverişli biznes mühitinin yaradılması, sahibkarlıq subyektlərinin dövlət orqanlarında qeydiyyatı alınması proseslərinin asanlaşdırılması məqsədilə “Bir pəncərə” sistemi tətbiq edilərək ölkəmizdə biznesə başlama prosedurları 15-dən 2-yə və bu-

nun üçün sərf olunan vaxt 30 gündən 2 günə endirilmişdir.

Məhz “Doing Business 2017” hesabatına görə 2009-2016-cı illərdə Azərbaycanda aparılmış 27 islahatdan 7-si qeydiyyat sahəsi ilə, 5-i vergitutma sahəsi ilə bağlı olmuşdur. “Biznesə başlama”

indikatorunda Azərbaycan üçün müəyyən edilmiş “Etalon Qanunvericiliyə Yaxınlıq” indeksi 97,75 faiz təşkil etmişdir ki, bu da ölkəmizin dünyada kifayət qədər yüksək standartlara uyğun olduğunu göstərir. Bu gün ölkəmiz “Biznesə başlama” indikatoru üzrə dün-

yada 5-ci, postsovet ölkələri arasında isə 1-ci yerdədir.

Həmçinin fərdi sahibkarların vergi orqanlarına gəlmədən real vaxt (onlayn) rejimində qeydiyyatı alınması sistemi işlək vəziyyətdədir. O cümlədən sərmayə yatırılana vergilərdə 129 güzəşt

və azadolma mövcuddur.

Belə ki, sənaye və texnologiya parklarına investisiya qoyuluşlarının stimullaşdırılması məqsədi ilə hazırda sənaye, yaxud texnologiyalar parklarında hüquqi şəxslər və hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirən fiziki şəxslər 7 il müddətinə mənfəət, əmlak, torpaq və əlavə dəyər vergilərinə, eyni zamanda, bəzi gömrük rüsumlarından azaddırlar.

Bu gün Azərbaycan 53 dövlətlə iqlat vergitutmanın aradan qaldırılması haqqında ikitərəfli müqavilələr imzalamışdır.

Digər önəmli məsələ isə ölkəmizdə xarici investisiyaların qorunması məqsədilə “Xarici investisiyanın qorunması haqqında” qanunun mövcudluğudur. Qanuna əsasən, xarici investorların hüquqlarının ciddi şəkildə müdafiəsi təmin edilir. Bu gün xarici və yerli sahibkarın investisiyasına hər hansı təhlükə mövcud deyildir.

Eyni zamanda, ölkədə biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində son dövrlərdə görülmüş önəmli işlərin sırasında qeyri-qanuni yoxlamaların dayandırılması da var. Məhz bu və digər çox önəmli islahatlara və yenilənmiş hüquqi bazaya əsasən, ölkəmizə sərmayə qoyanların sayı artmaqdadır.

İqtisadiyyat Nazirliyinin KİV üçün açıqlamasında bildirilir ki, son 3 ildə xarici investorların ölkəmizə yatırım etməsi faktları 2 dəfə artıb. Onlar ictimai-siyasi sabitliyin bərqərar olduğu və sahibkarları hər növ qanunsuzluqlardan qoruyan qanunlara güvənərək Azərbaycanda qazanmağa və ölkəmizə fayda verməyə çalışırlar.

Elçin Zaman,
“iki sahil”

QAZ HASILATI ARTIRILACAQ

Rusiyanın “Qazprom” enerji şirkəti 2035-ci ildən hasilatı 80-115 milyard kubmetrə qədər artıracaq. Şirkətin idarə heyətinin üz-

vü Oleq Aksyutin yeni regionlarda aparılan istismar layihələrinin nəticəsində hasilat artımının reallaşacağını xüsusi vurğulayıb.

Şirkətin rəhbəri Aleksey Miller daha əvvəl bildirmişdi ki, “Qazprom” qaz hasilatını 5,4% yüksəldərək 497,6 milyard kubmetrə, qaz ixracını 3,4% yüksəldərək 201 milyard kubmetrə çatdıracaq.

“Qazprom” şirkəti ötən il Avropa bazarında da payını artıraraq, 36,7%-ə çatdırıb.

SIZMA MÜŞAHİDƏ OLUNUB

Braziliyanın “Petroleo Brasileiro SA” neft şirkətinin operatoru olduğu platformada neft sızması müşahidə olunub.

Şirkət hazırda platformada tədqiqat işlərinə başlayıb və sızmanın səbəbi araşdırılır.

Qeyd edək ki, sızma bazar günü müşahidə olunub və 188 kubmetr neft sızaraq P-58 sayılı platformanı çirkləndirib.

“iki sahil” “reuters.com” saytına istinadən xəbər verir ki, sözügedən platforma Espirito Santo sahilindən 80 kilometr uzaqda, Campos hövzəsində yerləşir.

Telefonlarınızın batareyasını qorumaq üçün bunları edin

Mobil telefon həyatımızda çox önəmli yer tutaraq yaşayışımız üçün əsas element olub. Telefonların daim işləməsi üçün batareya və enerji hər zaman saz vəziyyətdə olmalıdır. Telefonlarımızın hər zaman işlək vəziyyətdə yanımızda olmasını istəyirsinizsə o zaman onların əsas detalları olan batareyalar haqqında da kifayət qədər məlumatlı olmaq lazımdır. Maraqlı faktları sizə təqdim edirik:

Telefon enerji yığarkən onunla oynamaq olmaz

Texnologiya və şirkətlər öz fəaliyyət prinsiplərinin müasir dövrün inkişaf səviyyəsinə uyğun qururlar. İstehsal olunan telefonlar konkret test mərhələlərindən keçərək, satışa çıxarılır. Təbii ki, əgər siz saxta adapterlərdən, USB-lərdən istifadə edirsinizsə, o zaman siz təkcə telefon enerji yığarkən deyil, həm də adi hallarda təhlükə altındasınız. Baş verə biləcək hər hansı bir partlayış sizi təəccübləndirməsin.

Telefonu bütün gecə enerjide saxlamaq zərərli

Batareyanın ömrü azalır, həm də yanğın baş verə bilər. Xüsusilə valideynlər dəfələrlə övladlarına xəbərdarlıq edirlər. Müasir smartfonlar özləri batareyanın dolmasını müəyyən edəcək funksiyaya malikdirlər. Batareya tam dolursa, bu zaman avtomatik olaraq gələn enerjiyi dayandırır. Nəticədə, batareya zərər görməmiş olur. Mütəxəssislər batareyanı 40-80 faiz həcmində saxlamağı məsləhət görürlər. Bu batareya üçün də faydalıdır.

Telefonu enerjiyə taxmazdan əvvəl batareyanın tam boşalmasını gözləyin

Bu xəbərdarlıq litium-iyon batareyalar üçün keçərlidir deyil və çox köhnə batareyalarda bundan istifadə olunurdu. Həmin məsləhət günümüzdə qədər gəlib çatıb.

Yeni telefon alarkən onu ilk gün 24 saat enerjide saxlayın

Bu məsləhət sırf nikel xarakterli batareyalar üçün keçərlidir. 24 saat əslində çox böyük rəqəmdir. Köhnə batareyaları belə 16 saat enerjide saxlamaq kifayət edərdi. Ən yaxşısı isə ilk 2-3 günü davamlı olaraq istifadə etmək və enerji ilə qidalandırmaq məsləhət görüldü. Lakin müasir batareyalarda bu rəqəm 6 saatdır. İstehsalçı fərqi ilə bu rəqəm daha aşağılara düşür. Texnologiyanın inkişafı artıq bir neçə saat və dəqiqəyə tam dolmaq bacarığına sahib batareyaların istehsalına gətirib çıxarıb.

Orijinal olmayan adapter və usb bağlayıcılarından istifadə etməyin

Əslində isə saxta, lisenziyasız məhsullar istisna olmaqla telefonunuzu başqa model telefonların adapterləri rahatlıqla enerji ilə təmin edə bilərsiniz. Bu zaman sırf telefonun öz adapterinin üstünlüyü ondadır ki, məhz həmin adapterlə daha qısa zamanda sürətlə batareyanı enerji ilə təmin etmək mümkündür. Yeni yuxarıda qeyd olunur ki, telefonu yalnız və yalnız

öz adapteri ilə enerjiyə qoşun. Lakin qeyd edək ki, siz başqa model telefonların adapterlərindən istifadə etsəniz belə problemlə üzləşməyəcəksiniz, yəqin ki, istifadə etdiyiniz məhsul saxta olmasın. O zaman heç bir problem yaşamayacaq.

USB vasitəsilə telefona enerji ötürmək batareyanın ömrünü azaldır

Təbii ki, qeyd olunan fikir də yanlışdır. USB ilə batareyanın enerji ilə qidalanması zamanı yeganə fərqli olan məqam USB daha aşağı amper istifadə etdiyi üçün batareya gec dolur. Yeni telefonunuzu kompüter vasitəsilə rahatlıqla enerji ilə təmin edə bilərsiniz. Bunun batareyanıza ziyanı yox, xeyri olar.

Batareyanın yüksək temperaturda qızması zərərli

Müasir litium-iyon batareyaların qızması əslində normal haldır. Ən sağlam istifadə batareyanı otaq temperaturunda saxlamaq və kəskin temperatur dəyişikliyinə icazə verməməkdir. Çox zaman enerji doldurulmasında olarkən yorğandöşək arasında istifadə zamanı da telefonların arxası çox qızır. Bu zaman telefonu açıq yerdə, toxunmadan, söndürüb enerji yığmasını təmin etmək lazımdır.

Yaqut Ağashəhqi,
“iki sahil”

NEFT TARİXİMİZ...

AZƏRBAYCAN NEFT SƏNAYESİ XIX ƏSRİN II YARISI - XX ƏSRİN ƏVVƏLLƏRİNDƏ (1872-1920-ci illər)

İltizam sisteminin ləğvi və Azərbaycan neft sənayesi 1873-1913-cü illərdə

⇒ Əvvəli ötən saylarda

Neft yataqlarında olan sərvət, ucuz işçi qüvvəsi və təbii ki, sənayeçilərə neft işindən gələn böyük mənfəət, Rusiyanın, o cümlədən Azərbaycan neft sənayesinə xarici valyutanın axınına tezləşdirirdi. Bakı rayonunun hüduqlarında xaricilərin neft işinə buraxılması barədə məsələ üzrə Xüsusi müşavirənin 1 may 1880-ci il tarixli qərarı buna imkan verdi.

XIX əsrin 80-90-cı illərində Azərbaycan neft sənayesinin iri müəssisələrin səhmdar cəmiyyətlərə çevrilməsi ilə müşahidə olunan inhisarlaşması başlanır.

Neft sənayesinin coşqun inkişafının Bakıya cəlb etdiyi sərmayədarlardan biri də məşhur Rotşildlər ailəsidir. Bu bankirlər ailəsi, xüsusilə onun Fransadakı qolu neft sənayesinin yüksəlişi dövründə uzun müddət Bakı ilə qarşılıqlı surətdə faydalı olan tarixi əlaqə saxlamışdır. 1883-cü ildə Parisdən Bakıya Rotşildin səlahiyyətli nümayəndəsi gəlir və maliyyə-kredit əməliyyatlarının aparılmasına və neftin satışına başlayır. Rotşildlər Bunkenin və Palaşkovskinin başladığı Bakı-Batım dəmir yolunun tikintisinin başa çatdırılmasına borc pul verdilər. Nəticədə, 1883-cü ildə Bakı-Batım dəmir yolu istismara verildi. Avropa ölkələrinə neftin və neft məhsullarının ixracı üçün bu dəmir yolu böyük əhəmiyyət kəsb edirdi. Əvvəllər Osmanlı imperatorluğunun tərkibində olan, 1878-ci ildən isə Rusiya imperiyasının tərkibinə daxil edilmiş, kiçik bir yaşayış məntəqəsi olan Batım isə Bakı neftinin hesabına tez bir zamanda sürətlə inkişaf edərək dünyanın ən iri limanlarından birinə çevrildi. Batım limanından ixrac olunan məhsulların 85-90%-ni neft və neft məhsulları təşkil edirdi. Belə ki, 1901-ci ildə Batım limanından 74,4 mln. pud, 1902-ci ildə isə 78,3 mln. pud neft və neft məhsulları ixrac edilmişdi. 1883-cü ildə Rotşildlər "Xəzər-Qara dəniz neft-sənaye və ticarət" şirkətini təsis etdilər. Tezliklə rus neft sahibkarı Peşkovskinin mədənləri, zavodları və başqa müəssisələri bu cəmiyyətin mülkiyyətinə çevrildi. Yeni yaranmış cəmiyyətin planları çox uzaqlara yönəlmişdi: neft hasilatı, onun emalı və xüsusən ixracı. Nobel və fransızlaşmış yəhudi Rotşild kiçik sahibkarları özlərindən asılı etmək üçün əllərindən gələni edirdilər. Belə ki, "Xəzər-Qara dəniz Səhmdar Cəmiyyəti" mədən şirkətlərinin sahibkarlarına iki milyon rubl avans verərək pul tələsi qurdular və uzun illər özələrindən asılı etdilər. Onlar öz neftlərini cəmiyyətə sərff edən qiymətlərlə bu əcnəbi sahibkara satmağa məcbur olmuşdular. Rotşild eyni zamanda öz cəmiyyətinin ticarət müəssisəsini - "Mazut" şirkətini yaratmışdı. Zavod sahibkarları öz məhsullarını yalnız "Mazut"a satmalı idilər. Bu "İltifat" sonra çoxlarını müflisləşdirdi.

Qeyd etmək lazımdır ki, 1890-cı ildə Bakı neftinin ixracının 42%-i Rotşildlərin bankının nəzarəti altında idi. Beləliklə, Rotşildlər Bakıda Nobel qardaşlarından sonra ikinci neft qrupu səviyyəsi-

nə yüksəldilər. Lakin Bakıdan neftin daşınmasındakı çətinliklər ilbəl artırıldı. Rotşildlər Bakı neftinin Asiya bazarlarına çıxarılmasına üstünlük verirdilər və onlar bu problemi məşhur "Şell" ("Shell") şirkətinin banisi Markus Samuelkiçik ilə tanış olduqdan sonra həll etdilər. Bu tanışlıq nəticəsində nəinki Bakı neftinin Süveyş kanalı ilə müasir tipli tankerlərlə Şərqi Asiyaya daşınmasını həll edən, eləcə də dünya bazarında kerosin ticarəti üzərində inhisar mövqə tutan Rokfellerin və "Standard Oil" şirkətinin dəmir nəzarətini zəiflədən cəsarətli plan hazırlayaraq həyata keçirdilər.

1884-cü ildə London Neft İttifaqının katibi Boverton Redvud Abşeronu gəldi və sonra "Kimya Sənayesi Cəmiyyəti"nin iclasında Rusiyada neft işinin vəziyyəti haqqında ətraflı məruzə ilə çıxış etdi. Bu səfərdən sonra o belə nəticəyə gəlir ki, Bakının neft mənbələri o qədər zəngindir ki, "ruslar bütün dünyanı ağ neftlə (kerosinlə) təmin etmək və yağla yağlamaq gücündədirlər".

Böyük Britaniyada nəşr olunan "Engineering" elmi jurnalında (1885-ci il) Bakıda neft işinin uğurları haqqında, onun 1864-cü ildən vəziyyətinin təhlil olunduğu geniş məqalə çap edilmişdi və burada belə bir fərziyyə irəli sürülmüşdü ki, Rusiya 2-3 il ərzində Şimali Avropa bazarları üzərində nəzarəti ələ keçirə bilər, yaxın gələcəkdə isə, hələ Uzaq Şərq və Hindistan haqqında deməsək, Qara dəniz və Aralıq dənizi sahillərində yerləşən ölkələrdə amerikalılar üçün böyük rəqib olacaqdır.

Beləliklə, dünya neft bazarında ABŞ-ın neft imperiyasına çevrilmiş Rokfellerin məşhur "Standard Oil" şirkəti ilə rəqabət apara biləcək yeni bir neft mərkəzi yaranırdı. Neft işi tarixinin tədqiqatçıları Kristofer Tügendhet və Adrian Hamilton özlərinin "Neft. Ən böyük biznes" ("Oil. The biggest business") kitabında bunu belə qiymətləndirirlər: "Dünya neft sənayesində "Standard Oil"-un hökmranlığına ilk təhlükə Rusiya tərəfindən baş verdi. Bakı və Qafqazda neft yüz illər boyu yer səthinə sızır və Zərdüşün davamçıların müqəddəs əbədi alovları üçün yanacaq kimi istifadə olunurdu... Lakin çar rejimi üçün neft yataqlarının kommersiya əhəmiyyəti yalnız 1883-cü ildə, bu bölgəyə özəl kəşfiyyat aparaları buraxmaq haqqındakı qərardan sonra aydın oldu. Bu imkandan nəinki ruslar, həmçinin əcnəbilər də istifadə edirdilər. İlk pionerlərin-neft kəşfiyyatçıların arasında İsveçli üç qardaş da vardı: Lüdvik, Robert və Alfred Nobellər".

İki dövlətin rəqabətinin nəticələri haqqında tanınmış jurnalist Çarlz Marvin də eyni nəticəyə gəlir və 1886-cı ildə özünün "Rus neftinin gələcək axını" kitabında yazırdı: "Amerika gec-tez öz birinciliyini Rusiyaya verməlidir". Sonra o qeyd edirdi: "Rus neft işi elə cəlbədidir ki, İngiltərə ona barmaqarası baxa bilməz" və sonra Ç. Marvin Bakı neft işinə daha dərinən nüfuz etmək üçün Bakı-Batım boru xəminin inşasından istifadə etməyi məsləhət görürdü.

Neft Sənayeçiləri Şurasının iclaslarında məşhur alim və sahibkarlar - D.Mendeleyev, K.Lisenko, H.Z.Tağıyev, V.Raqozin, M.Nağıyev, Ş.Əsədullayev dəfələrlə çıxış edərək neft istehsalına baxışlarını bölüşmüşlər. Bu, iri şirkətlərin və inhisarların əlində güclü silah idi. Bakı neft toplanları və neft hasilatı sahəsində çoxsaylı ideyaların generatoru oldu, həm Bakıdakı, həm də ümumən Rusiya imperiyasındakı neft sahibkarlarının texniki cəhətdən maarifləndirilməsində (RİTC BŞ - i kimi) mühüm rol oynadı. Neft Sənayeçiləri Şurasına vəfatına qədər (1884-1888-ci illər) 4 il ərzində Lüdvik Nobel rəhbərlik etmişdi.

1886-cı il mayın13-də D.Mendeleyev sonuncu dəfə Bakıya gəlir və may ayının 19-da RİTC BŞ-nin iclasında çıxış edir. Onun məruzəsi Bakı neft sənayesinin sonrakı inkişafı üzrə tədbirlərə həsr olunmuşdu. May ayının 21-də isə alim bakılı dağ-mədən mühəndisi Semyon Kvitkoya məktubunda Balaxanı və Sabunçu mədənlərindəki quyularda neftin səviyyəsinin izlənməsi üsullarını ətraflı şərh edir. Özünün "1886-cı ildə Bakıda neft işi" adlı kitabında D.Mendeleyev 60-80-ci illərdə neft sahibkarları Vasili Kokorev və Lüdvik Nobelin xahişi ilə apardığı tədqiqatları yekunlaşdırır. Yeri gəlmişkən, elə alimin məsləhəti ilə Nobel qardaşları öz şirkətlərinin ştat cədvəlinə "neftçi-geoloq" vəzifəsi daxil edirlər.

1888-ci ilin 31 oktyabrında D.Mendeleyev London Kimya-texnoloji cəmiyyətinin prezidenti

Lüdvik Monda və Britaniya birliyi (assosiasiya) şöbəsinin sədri V.İ.Andersona Qafqaz neft sənayesinin inkişafının perspektivləri barədə məktub yazır və orada Bakıda neft ehtiyatlarının tükəndiyi barədə gəzən sayıqları təkrar edir. Alim bəzi məqamlara xüsusilə diqqət yetirirdi: "...tükənmə barədə yayılan sayıqların bir hissəsi, Pensilvaniyada yaxşı öyrənilmiş, neft tükənməsi təzahürünü tamamilə bilməməyə əsaslanır, digər hissəsi isə öz məqsədləri üçün sayıqlar yayın fitnə-fəsad oyununa əsaslanır".

Mədənlərdəki qazma işləri ilə neft bazarında olan rəqabət arasında çox sıx əlaqə var idi. Belə ki, neft məhsullarının təhvil alınması üçün yaxşı şərait yaradıldıqda, bu mədən işlərinin canlanmasına, yeni qazma üçün nəzərdə tutulmuş quyuların sayının artmasına, istismara verilmək üçün hazırlanan digər quyuların qazılmasının stimullandırılmasına səbəb olurdu. Aşağıdakı rəqəmlər də bunu təsdiq edir: 1889-cu ildə 6,5 min , 1894-cü ildə - 12,8 min və 1899-cu ildə - 81,8 min sajen həcmində qazma işləri aparılmışdı. Dağ-mədən departamentinin məlumatına görə, 1891-ci ildə "Branobel" cəmiyyətinin sərəncamında 60 desyatin , Bakı Neft Cəmiyyətinin - 51 desyatin, "Xəzər-Qaradəniz cəmiyyətinin" - 36 desyatin, "Xəzər yoldaşlıq" cəmiyyətinin - 17 desyatin neftli torpağı var idi.

1890-cı illərdə Rusiya iqtisadiyyatında sənayeləşmə prosesinin inkişafı, maliyyə naziri S.Vitenin iqtisadiyyatı canlandırmaq üçün apardığı islahatlar neft hasi-

latının genişlənməsinə də böyük təsir göstərdi. Ölkənin iqtisadi inkişafı, pul vahidi-rubulun kursunun sabitləşməsi öz növbəsində xarici sərmayədarları və iş adamlarını Bakı neft işinə cəlb etdi. Bu dövrdə Transsibir dəmiryol xəttinin çəkilməsi isə neft və neft məhsullarını imperiyanın ən ucaq yerlərinə çatdırmağa imkan verdi.

XIX əsrin 80-90-cı illərində Bakı neft rayonunun neftçixarma sənayesi ümumi neft hasilatına görə ABŞ - ın neft sənayesinə çatdı və onu ötdü, əsrin sonunda isə dünyada birinci yere çıxdı. 1891-ci ildə dünyada hasil olunmuş bütün neftin yarısını Bakı nefti təşkil edirdi. 10 il ərzində neft hasilatı üzrə birincilik ABŞ-dan Azərbaycana keçdi. 1882-ci ildən 1900-cü ilədək Azərbaycanda neft hasilatı 12 dəfə artdı - 50 mln. puddan 600,3 mln. puda çatdı. 1885-ci ildə Azərbaycanda 115 mln. pud, ABŞ-da isə 169 mln. pud, 1890-cı ildə uyğun olaraq 240,4 və 355 mln. pud neft hasil olunduğu halda, 1895-ci ildə bu həcm 426 və 400 mln. pud olmuşdu. XIX əsrin sonundan başlayaraq Rusiya neft hasilatının 95%, dünya neft hasilatının isə 56%-i Bakının öhdəsinə düşürdü.

Neft hasilatında yüksəliş istismarda olan quyuların sayının artması, qazma texnikasının keyfiyyətə təkmilləşməsi, neftli torpaqların işlənmə sahələrinin genişlənməsi, fəhlələrin sayının artması və əmək məhsuldarlığının yüksəlməsi, neftçixarmaya əlavə kapital cəlb olunması, istehsalın enerji təchizatının yaxşılaşdırılması, yeni sənaye müəssisələrinin yaranması, mədənlərdə neftin saxlanması sisteminin yaradılması və digər səbəblər hesabına baş verdi.

Neft hasilatının həcmində artımında buruq üsuluna keçid də mühüm rol oynadı. Belə ki, 1885-ci ildə Bakıda 165 (192), 1890-cı ildə 356 (376), 1895-ci ildə 604 (614), 1897-ci ildə 917, 1898-ci ildə 1146, 1900-cü ildə 1710 və nəhayət, 1901-ci ildə 1740 istismar quyusu var idi. Beləliklə, 16 il ərzində Bakıda istismarda olan buruq quyularının sayı 10 dəfəyəcən artmış oldu.

Buruq üsulu ilə qazılan quyuların sayı çoxaldıqca onların dərinliyi də nəzərə cərpacaq dərəcədə artırdı. Əgər 1872-ci ildən 1883-cü ilədək istismarda olan neft quyularının dərinliyi 25-30-dan 50-60 sajəne qədər artmışdısa, XIX əsrin sonunda bu dərinlik 200-250 sajəne çatmış oldu, yeni otuz il ərzində 10 dəfəyəcən artmış oldu. Lakin ümumən neft quyularının qazılması və istismarı çox aşağı texniki səviyyədə idi və həddən artıq baha başa gəlirdi. Neft sahibkarları hər buruq quyusunun istismarına ildə 5 mindən 10 min rublacaq vəsait sərff edirdilər.

Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, 1873-cü ildən Bakı neft mədənlərində buxar maşınları tətbiq olunmağa başladı və onların sayı XIX əsrin 80-90-cı illərində sürətlə artmağa başladı. 1883-cü ildə mədənlərdə ümumi gücü 1458 at gücü olan 141 buxar mühərriki, 1889-cu ildə - ümumi gücü 6629 at gücü olan 500 buxar mühərriki, 1891-ci ildə - ümumi gücü 10054 at gücü olan 676 buxar mühərriki, 1893-cü ildə - ümumi gücü 80146 at gücü olan 1593 buxar mühərriki işləyirdi. Beləliklə, 1883-1899-cu illər ərzində Bakı mədənlərində buxar maşınlarının sayı 11 dəfədən çox, onların ümumi gücü isə 55 dəfə artmışdı.

⇒ Arda var

✍ **Cəbi Bəhramov**
AMEA A.A.Bakıxanov adına
Tarix İnstitutunun
elmi işlər üzrə direktor
müavini, t.ü.f.d., dosent

Balaca ürəyinə Azərbaycan boyda sevgi yerləşdirən Zəhra

Bu günlərdə sosial şəbəkələrdə yayılan bir xəbər hər kəsin qəlbinə qururdu. Bakı şəhərindəki 95 sayılı məktəbin beşinci sinif şagirdi, Tehrandə keçirilən karate üzrə beynəlxalq yarışlarda iştirak edən, Azərbaycan dövlət bayrağının Ermənistanın bayrağının altında yerləşdirildiyi üçün tatamiyə çıxmaqdan imtina edən Zəhra Salmanlının bu hərəkəti, Vətənə məhəbbət hissi təkcə yaşıdlarına deyil, hətta böyüklərə belə nümunə oldu.

İstəyinə nail olduqdan sonra yarışlara qoşulan Zəhranın fəxri kürsünün birinci pilləsində yer alması, Azərbaycan qızıl medalla dönməsi ailəsinə, məşqçilərinə, yaşıdlarına, bütünlükdə Azərbaycansevərlərə ikiqat sevinc yaşatdı. Məktəbli idmançımız bu şücaətinə görə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən hədiyyə ilə mükafatlandırıldı. Əhsən, belə Vətən təəssübü çəkən, bayrağımızı yüksək pilləyə qaldıran Azərbaycan övladına! Balaca Zəhranın bu uçuşu, eyni zamanda, Azərbaycan gəncliyinə, idmanın inkişafına, gənclərin fiziki hazırlığına göstərilən dövlət dəstəyinin ifadəsidir.

Bu günlərdə respublika gəncləri ilə keçirilən görüşdə "Mən bir daha demək istəyirəm ki, bu gün Azərbaycan gəncləri cəmiyyətimizin fəal hissesidir. Biz haqlı olaraq gənclərimizlə fəxr edə bilərik" söyləyən Prezident İlham Əliyevin bu sözlərində Azərbaycanın mənafeyini qoruyan məktəbli Zəhranın da payı var. "Azərbaycan dəyərləri bizim üçün ən başlıca dəyərlərdir. Bizi bir xalq kimi, millət kimi qoruyan, əsrlər boyu assimilyasiyadan qoruyan məhz bizim dəyərlərimiz, ana dilimiz, mədəniyyətimiz, ədəbiyyatımız, incəsənətimiz olubdur. Azərbaycan gəncləri mütləq milli ruhda tərbiyə almalıdırlar ki, gələcəkdə dövlət maraqlarını, xalqımızın milli maraqlarını layiqincə qoruya bilsinlər. Hesab edirəm ki, bu iki əsas amil hər bir gənc üçün çox vacibdir" söyləyən cənab İlham Əliyevin tövsiyəsinə sadıq qalan, beynəlxalq arenada milli maraqlarımızı, dövlət atributumuz olan bayrağımızı uca tutan məktəbli Zəhra balaca ürəyinə Azərbaycan boyda sevgini yerləşdirə bildi və müstəqil ölkə kimi varlığını bəyan etdi. Azərbaycanı xarici ölkələrdə tanıdan belə vətənsəvr övladlarımızın hər bir uğuru ölkəmizin təbliğatı baxımından çox əhəmiyyətlidir.

Həmin anda Vətəninə, xalqımızın milli maraqlarını yadlilərin bir parça çörəyinə satan AXCP sədri Əli Kərimlinin "beşinci kolon"unun mühacirləri - Orduxan Bəbirov, Vidadi İsgəndərli, Qənimət Zahid, Tural Sadiqlı, Məhəmməd Mirzəli, Rafail Pirişev, Leyla Yunus, Sevinc Osmanqızı, ... kimi mənafeviyyatlarını itirən buqələmunları xatırladıq. Balaca Zəhranın Azərbaycanın adını uca tutduğu məqamı "Meydan TV"də, "Kanal Turan"də, "Azadlıq"də toplaşan, etik normalara sığmayan davranışları ilə mənəvi çirkinliklərini ortaya qoyan "söyüş şəbəkəsi"nin tör-töküntülərinin əməlləri ilə müqayisə etdik. Qənaətimiz bu oldu ki, "Azərbaycan, xalqım" ifadəsini yad tikələrdən murdarlanmış ağızlarına alanların Vətən kəlməsini çirkləndirməyə haqları yoxdur. Fərarı kimi diyar-diyar gezərək başqalarının əlaltı qullarına çevrilən bu əqidəsizləri, insanlığa yaraşmayan simasızları heç bir azərbaycanlı, həmyerli kimi qəbul etmir.

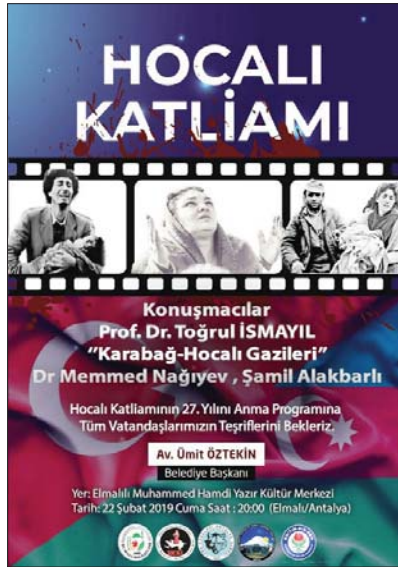
AXCP sədri Əli Kərimlinin sosial şəbəkədə yerləşdirdiyi trollerinə, "söyüş şəbəkəsi"ne nifrət bəsləyən Azərbaycan xalqı Zəhranın yayımlanan şəkillərini, idmanda qazandığı uğurlar haqqındakı yazıları qürur hissi ilə izlədi.

İnsanlarda ikrah doğuran Əli Kərimlinin oğlu Türkəlin ermənilərlə birlikdə keyf çekdiyi məclisləri əks etdirən şəkilləri də xatırlasaq onda kimin kim olduğu bəlli olar. Bu kimi faktlardan da aydın olur ki, azacıq maliyyə hesabına təsiri altında saxladığı söyüş qrupunu anti-Azərbaycan ideyaları ilə zəhərləyən Əli Kərimlinin pafoslu "Vətən, xalq, demokratiya" ilə bağlı çağırışları da əməlləri kimi xəyanətdən yoğrulmuşdur. Hakimiyyətdə olduqları dönmədə xalqa arxa çevirərək, yalnız şəxsi mənafeələrini güdənlərin bu gün ölkədə bütün sahələrdə aparılan sosial islahatları "özünüküleşdirmək" iştahası "səhrada qum" sevdasından başqa bir şey deyildir. Hakimiyyətdə olduqları dövrdə bütün çıxışlarında hüquq mühafizə orqanlarının işinin yarıtmazlığından "gileylənən", "çiçəklənən korrupsiyadan" bəhs edən, özlərinin layiq gördükləri kadrların səriştesizliyindən danışan, zəbt etdikləri Prezident Aparatındakı çirkəbdən söz açan Əli Kərimlinin inkişaf yolu ilə irəliləyən Azərbaycanı "qanunsuzluqlardan" danışması gülünc, absurdur.

Onu qıcıqlandıran Azərbaycanın dünya birliyində mövqeyinin getdikcə möhkəmlənməsidir, insanların sosial müdafiəsinin etibarlı təminatı üçün inamlı addımların atılmasıdır, ölkəmizin enerji və neqliyyat layihələrindən bəhrələnmək istəyənlərin sayının çoxalmasıdır. Dünyanın heç bir yerində Azərbaycanda olduğu qədər sosial islahatlar həyata keçirilmir. Şəhid, azmənatlı ailələrə, əlillərə imtiyazlar verilmir, güzəştlər nəzərdə tutulmur. Ən başlıcası isə insanların dövlət başçımıza rəğbəti, inamı artır. Bu baxımdan nə qədər çalışsa da, mitinqlər keçirmək istəyində olsa da xalqı yolundan, istəyindən döndərə bilməyəcək. Çünki 2003-cü, 2008-ci, 2013-cü və 2018-ci illərdə keçirilən prezident seçkilərində birlik və həmrəylik göstərən Azərbaycan xalqı qarşıdakı illərdə də əqidəsinə sadıq qalacaq.

Xuraman İsmayılqızı,
"İki sahil"

Erməni vəhşiliyi sərhəd tanımır

Şamil Sabiroğlu Xatın, Liditsa, Oradur, Xolokost, Sonqmi, Ruanda və Srebrenitsa kimi dəhşətli faciələrdən heç də fərqlənməyən Xocalı soyqırımının dəhşətlərindən söz açanda kövrəlməmək mümkün deyil. Danışdıqlarından bəlli olur ki, o, erməni vandalizminin dəhşətlərini, acılarını, demək olar ki, hər gün yaşayır. Hazırda Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümü ilə əlaqədar Türkiyədə keçirilən tədbirlərdə iştirak edən "Xocalı Soyqırımını Tanıtma" İctimai Birliyinin sədri, "Ana harayı" qəzetinin baş redaktoru, "Tərəqqi" medallı Qarabağ qazisi Şamil Sabiroğlu ilə əlaqə saxlayıb ona bir neçə sualla müraciət etdik. Həmsöhbətimiz dedi:

-1992-ci il fevralın 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri Sovet İttifaqının 366-cı motoatıcı alayının hərbi texnikası və şəxsi heyətinin köməyi ilə qədim tarixə malik Xocalı şəhərini yerlə-yeksan etdilər. İşğal zamanı 1000 nəfərdək insan vəhşicəsinə qətlə yetirildi, 1275 nəfər əsir və ya girov götürüldü. Mən o zaman ölkəmizdə bir, bəzən də iki milyon tirajla nəşr edilən "Səhər" gündəlik informasiya qəzetinin Qarabağ bölgəsi üzrə müxbiri idim. Öz yazılarımda dəfələrlə bəyan etmişdim ki, Azərbaycan hakimiyyəti Xocalıda yaşayanların təhlükəsizliyini təmin etməsə, bu qədim türk şəhəri Ermənistan Silahlı Qüvvələri və onların havadarları tərəfindən işğal olunacaq. Onu da qeyd edirəm ki, Qarabağ faciəsi, Xocalı soyqırımı baş verən ərəfədə yeni yaradılmış Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin maddi-texniki bazası demək olar ki, yox idi, üstəlik, ölkəmizin iqtisadiyyatı iflic vəziyyətində idi.

- Bəlkə nə qədər ağır olsa da, ermənilərin həmin gecə və ondan sonrakı günlərdə törətdikləri vəhşiliklərdən ətraflı söz açasınız?

- Bəri başdan deyim ki, mən xüsusi qəddarlıqla həyata keçirilən Xocalı soyqırımının canlı şahidliyindən biriyəm. Tam məsuliyyətə bildirim ki, o məşum gecədə dinc əhaliyə aman verilmədi. Buna misal olaraq ermənilərə heç zaman güllə atmamış, nifrətini bildirməmiş 83 yaşlı el ağsaqqalı Allahverdi Quliyev, Zəkara Quliyev, Savalan Allahverdiyev, Səlim Həşimov və digər yaşlı sakinlərin işğəncələrə öldürülməsini qeyd edə bilərəm. Erməni terrorçuları 8 yaşlı Xocalı sakini Xəzəngül Əmirovanın gözləri qarşısında atası Təvəkkülü ağaca bağlamış, "Qarabağ erməniləridir" sözlərini söyləmədiyinə görə onu diri-diri yandırmışdılar. Xocalı sakini Səlim Kərim oğlu Həşimov əsir götürən erməni qanıçənləri onun urək nəhiyyəsini çıxartmışdılar. Bir zamanlar faşistlərin əsiri olmuş Savalan Allahverdiyevə faşistlərdən qat-qat çox işğəncələr verərək onu qətlə yetirmişdilər.

Xocalı Rabitə Qovşağının işçisi olan Dürdanə Ağayeva 8 günlük girovluq həyatında sanki 80 il qocalmışdı. Beynəlxalq terrorçu Monte Melkonyanın Dürdanə xanımına verdiyi işğəncələr isə ayrı söhbət mövzusu. Faiq Şahmalı oğlu Əliməmmədov Xocalı Ərazi Özü-

müdafiə Taborunun döyüşçüsü idi. Məlum soyqırım zamanı erməni vəhşiləri və onların havadarları tərəfindən əsir götürülən əsgər F.Əliməmmədov "Qarabağ erməniləridir!"cümlesini demədiyinə görə bədənini avtomat silahdan açılan atəşlərlə aşızüənə döndərmişdilər.

Kərbəlayi-Məşhədi Hüseynağa Aydın oğlu Quliyev ailənin tək övlədidir. O da Xocalının müdafiəçilərindən idi. Əsərinə o, ailənin tək oğlu kimi hərbi xidmətə getməməli idi. Həmin soyqırım zamanı əsir götürülən H.Quliyevin qabırğaları sındırılmış, küt dəmir alətlə üz-çənə nəhiyyəsi və dişləri sındırılmışdı. Erməni terrorçuları Hüseynağanın anasını, ömür-gün yoldaşını, baldızını və iki övladını da girov götürmüşdülər. Ölümcül vəziyyətdə əsirlikdən azad edilən və Ağdama gətirilən H.Quliyev kiliniki ölüm keçirmişdi. Hazırda həyatda olan H. Quliyevin ömür yolu müasir gənclər üçün örnəkdir. Erməni qəddarlığını sübut edən o qədər belə faktlar var ki...

Onu da qeyd edirəm ki, Rusiyanın "Memorial" Hüquq-Müdafiə Mərkəzi təşdiq edir ki, Xocalıya hücum zamanı erməni silahlı dəstələrinin dinc əhaliyə qarşı hərəkətləri Cenevrə Konvensiyasına, həmçinin Ümumdünya İnsan Haqları Bəyannaməsinin maddələrinə tamamilə zidd idi.

- Bir sözlə, Xocalı soyqırımı insanlığa qarşı misli görünməmiş cinayət idi...

- Buna kimsə şübhə edə bilməz. Təəssüf ki, bu cinayətin sifarişçiləri və onu icra edənlər hələ də azadlıqdadırlar.

- Bu soyqırımın beynəlxalq səviyyədə tanidilməsi istiqamətində hansı işlər həyata keçirilib? İctimai təşkilatın rəhbəri kimi bu barədə nələri deyə bilərsiniz?

- 1993-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyev xalqın təkdi ilə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra Xocalı soyqırımına siyasi-hüquqi qiymət verərək onu bütün bəşəriyyətə qarşı tarixi bir cinayət kimi qiymətləndirmiş, bütövlükdə Azərbaycan xalqına qarşı yönəldilmiş ağılsız qəddarlıq və qeyri-insani cəza üsulları ilə dünya tarixində bir vəhşilik aktı olduğunu qeyd etmişdir. Məhz ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə fevralın 26-sı Xocalı Soyqırımı Günü elan olunmuşdur. Məhz Ulu Öndər Xocalı həqiqətlərini dünyaya olduğu kimi tanımaq istiqamətində kampaniyaya start vermişdir.

Mən ölkə mətbuatına verdiyim müsahibələrdə dəfələrlə söyləmişəm ki, əgər dövlət başçısı səviyyəsində dəstək olmasaydı biz, Qarabağ faciəsini, xüsusən də Xocalı soyqırımını beynəlxalq səviyyədə tanıda bilməzdik. Biz bu prosesdə, ilk növbədə, ulu öndər Heydər Əliyevə borcluuyq. Daha sonra isə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu soyqırımın dünyaya çatdırılması istiqamətində mühüm addımlar atıldı və atılmaqdadır. Artıq Xocalı soyqırımını törədənlərin işfə olunması və beynəlxalq ictimaiyyətin geniş məlumatlandırılması Azərbaycanın xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyənləşdirilmişdir.

Yeri gəlmişkən, hazırda dünyanın 16 ölkəsinin parlamenti, o cümlədən ABŞ-in 22 ştatı Xocalı soyqırımını tanıyan qətnamələr qəbul edib. Xocalı soyqırımının dünya dövlətləri, parlamentləri və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınmasında Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın, eləcə də Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın müstəsna xidmətləri vardır.

- Xocalı soyqırımının tanidilməsi və soyqırımına siyasi qiymət verilməsi istiqamətində görülmüş işlərin artıq daha ciddi nəticələr verməkdə olduğunu deyə bilərsiniz?

- Şübhəsiz. Əminlik ki, nə vaxtsa sivil dünya Ermənistanın Azərbaycana və bütövlükdə Türk dünyasına qarşı işğalçılıq siyasətini pisləyəcək və erməni terrorizminin qurbanlarının əziz xatirəsinə

həsr edilən beynəlxalq hərbi məhkəmə qurulacaqdır.

Bir məsələni də vurğulamaq istədim. Ölkə başçısı, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin uğurlu siyasəti nəticəsində hazırda ordumuz dünyanın ən güclü orduları sırasındadır. 2016-cı ilin aprelində cəbhə xəttində baş vermiş 3 günlük savaş, eləcə də Naxçıvanda keçirilən Günnüt əməliyyatı Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin hansı gücə malik olduğunu əyani şəkildə göstərdi. Prezident İlham Əliyev Real televiziya-sına müsahibəsində bildirmişdir ki, bu gün dünyada "kim güclüdür, o da haqlıdır" prinsipi hökm sürür: "Bu, yeni reallıqdır. Biz bu reallığa hazır olmalıyıq. Dünya dəyişir və biz bu dəyişikliyə hazır olmalıyıq. Xoşbəxtlikdən biz öz iqtisadi və hərbi gücümüzü uzun illərdir ki, artırırıq". Yeni bununla demək istəyirəm ki, artıq bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvvələri dövlətimizin qüdrətinin nümunəsi olmaqla yanaşı, həm də xalqımızın iftixar yeridir.

- Hazırda Türkiyə Cümhuriyyətində Xocalı soyqırımı ilə əlaqədar keçirilən mərasimlərdə iştirak edirsiniz. Həmin tədbirlərdən də söz açmağınızı xahiş edirik.

- Hazırda dünyanın müxtəlif ölkələrində Xocalı soyqırımı ilə bağlı çox möhtəşəm tədbirlər keçirilir. Mən və Xocalı soyqırımının şahidi olan daha 2 nəfər isə qardaş ölkədə keçirilən Xocalı soyqırımının qurbanlarını anma mərasimlərində iştirak edirik.

Nümayəndə heyətinə Xocalı sakinləri-Respublikanın Əməkdar həkimi, "Azərbaycan Bayrağı" ordenli, ehtiyatda olan tibb xidməti kapitanı Məmməd Ağalar oğlu Nağıyev, soyqırım zamanı əsir düşmüş Hüseynağa Aydın oğlu Quliyev, habelə Birliyin Qadınlar Şurasının sədri Ayna Alahyar qızı Novruzova daxilidirlər. Biz Türkiyənin müxtəlif şəhər və qəsəbələrində təşkil edilən anma mərasimlərində çıxışlar edirik. Mən Türkiyənin Antalya vilayətinin Elmali qəsəbəsində təşkil edilən "Xocalının səsiyəm!" adlı proqramı görə Elmali Bələdiyyəsinin başkanı Ümit Öztekinə, layihə rəhbəri Vüsalə Qubadovaya (Alıcı) və onun ömür-gün yoldaşı Ahmet Akif Alıcıya təşəkkür edirəm. Antalyada fəaliyyət göstərən Akdeniz Universitetində təhsil alan azərbaycanlı tələbələrə yüksək səviyyədə hazırladıqları ədəbi-bədii kompozisiya qəlbimizi rıqqətə gətirdi. Onların hər birinə, xüsusən Əli Qasimova, Hüseyn Qasimzadəyə, Sübhən Məmmədova, Həşim Güləmirova, Səbuhi Məmmədlıyev, Baba Qurbanova, Gülay Nəzərovaya, Fəridə Zəmişanova, əslən İranın Mərand vilayətindən olan soydaşımız Sürəyya Qasimiye, Vüsal Ağayevə, habelə, Türkiyə vətəndaşları - Sedanur Zeynep Öneya və azyaşlı Buse-nura təşəkkür edirəm. Biz bundan sonra da respublikamızın ərazi bütövlüyünün bərpası, Xocalı soyqırımının beynəlxalq səviyyədə tanınması üçün əlimizdən gələni əsirgəməyəcəyik.

Qvami Məhəbbətoğlu,
"İki sahil"

SOCAR-ın TENDERLƏRİ

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR)

“Qaz İxrac” İdarəsi

7 ədəd vaqon evciklərə olan tələbatı təmin etmək məqsədilə açıq satılma müsabiqəsi (22003-19) elan edir.

I. Müsabiqədə iştirak etmək üçün təqdim edilməli sənədlər:

- * Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət;
- * İştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- * Müsabiqə təklifi (müsabiqə təklifləri zərflərinin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır).

Müsabiqədə iştirak haqqında müraciət (imzalanmış və möhürlənmiş) və iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi ən gec 19.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 17:30-a qədər Azərbaycan və ya ingilis dilində Satınalan təşkilatın elanda göstərilmiş ünvanında təqdim olunmalıdır.

Tələb olunan sənədlərin surətləri (müsabiqə təklifi istisna olmaqla) Satınalan təşkilatın əlaqələndirici şəxsinin elanda göstərilmiş elektron ünvanına göndərilə bilər. Belə halda sənədlərin əsl müsabiqə təkliflərinin təqdim edilməsinin son gününədək Satınalan təşkilata təqdim edilməlidir.

II. Müsabiqə təklifinin təqdim edilməsinin son tarixi və vaxtı:

- * Müsabiqə təklifi bir əsl və iki surəti olmaqla 27.03.2019-cu il, Bakı vaxtı ilə saat 15.00-a qədər Satınalan təşkilata təqdim olunmalıdır.
- * Göstərilən tarixdən və vaxtdan sonra təqdim olunan təklif zərfləri açılmadan geri qaytarılacaqdır.

III. İştirak haqqı və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi:

* Müsabiqənin əsas şərtlər toplusunu Azərbaycan, rus və ingilis dilində əldə etmək istəyənlər üzrə 118 manat (ƏDV ilə birlikdə), və ya ekvivalent məbləğdə sərbəst dönerli valyuta ilə iştirak haqqını qeyd olunan hesaba ödədikdən sonra elektron və ya çap formasında əlaqələndirici şəxsə elanın I qrafasında göstərilmiş tarixədək həftənin istənilən iş günü saat 09:30-dan 17:30-a kimi ala bilərlər.

Hesab nömrəsi:

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC,
AZ38IBAZ38010019449306332120,
VÖEN: 9900003871,
Müştəri Xidməti Departamenti,
Kod: 805250,
Müxbir hesab: AZ03NABZ0135010000000002944,
VÖEN: 9900001881,
SWIFT BIK: İBAZAZ2X

İŞTİRAK HAQQI HEÇ BİR HALDA GERİ QAYTARILMIR.

IV. Müqavilənin icra müddəti:

- * Satılma müqaviləsinin 45 təqvim günü yerinə yetirilməsi tələb olunur.

V. Satınalan təşkilatın ünvanı:

AZ1025; Bakı şəhəri; Xətai rayonu; Rövşən Əliyev 19.

Əlaqələndirici şəxs:

Elvin Mürsəlli (soyadı və adı).
Satınalmaların təşkili şöbəsinin böyük mühəndisi (struktur bölmənin və vəzifənin adı)
+ (994)012 521 07 00 (22183) (əlaqələndirici şəxsin korporativ telefon nömrəsi)
Mob: +(994)50 842 21 83
elvin.murselli@socar.az (əlaqələndirici şəxsin korporativ elektron ünvanı)

VI. Elanın, satınalma predmeti haqqında geniş məlumatın və əsas şərtlər toplusunun əldə edilməsi üçün müraciət formasının yerləşdirildiyi internet ünvanı:

www.socar.az (<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/procurement-notices>)

VII. Müsabiqə təklif zərflərinin açılış tarixi, vaxtı və yeri:

Zərflərin açılışı 27.03.2019-cu il tarixdə, Bakı vaxtı ilə saat 15:00-da elanın V qrafasında göstərilmiş Satınalan təşkilatın ünvanında baş tutacaqdır.

VIII. Müsabiqənin nəticəsi haqqında məlumat:

Müsabiqənin yekun nəticəsi haqqında məlumat aşağıdakı internet linkdən əldə edilə bilər:
<http://www.socar.az/socar/az/company/procurement-supply-chain-management/contract-awards>

“Qaz İxrac” İdarəsinin Satınalmalar qrupu

Əli Kərimli xalq deyəndə ətrafındakı 5-10 nəfəri nəzərdə tutur

Azərbaycanın siyasi palitrasına anarxiya və xaos daşıyıcı kimi damğasını vuran, hətta bir qrup insanı belə arxasınca apara biləcək gücə və nüfuza malik olmayan AXCP sədri Əli Kərimli fevralın 27-də meydanda yenə tək qaldı.

Əslində siyasətdə “müxalifətçiliyi” özünə hobbisi seçən, ancaq burada da daim uğursuzluğa düşən olan AXCP sədri bu uğursuzluqlardan heç vəchlə dərs götürmür. Çünki siyasi əxlaqdan, polemika mədəniyyətdən uzaq olan Ə.Kərimli yeniləşmək, dəyişmək istəmir. Fəlsəfənin ataları olan antik dövrün filosofları isə deyirdilər ki, uğursuzluqlar yeniliklər gətirir. Lakin bu o zaman baş tutur ki, uğursuzluqlardan dərs götürsən. 25 illik müxalifətçilik “stajına” sahib olan, qısır beyni, köhnə təfəkkürü ilə yeniliyi, dəyişməyi qəbul edə bilməyən Ə.Kərimli necə dəyərlər, Nuh əyyamından qalma “siyasi texnologiyalarla” manipulyasiya edərək gündəmdə qalmağa çalışsa da, heç nəyə nail ola bilmir, əksinə, getdikcə özünü cəmiyyətdən təcrid edərək daha da marginalaşır. “Yurd lideri” bu amillərə görə də bu gün ictimaiyyətimiz tərəfindən çox haqlı olaraq siyasətin uğursuzluq faktı, uğursuzluğun, xəyanətkarlığın və satqıncılığın simvolu kimi qəbul olunur.

Tarixi yaddaşımıza bir az işıq salsaq bu mənada cəmiyyətimizə haqq qazandırmış ola-

riq. Məsələn, vaxtilə AXC-nin aparıcı nümayəndələrindən olan Böyük Quruluş Partiyasının (BQP) sədri Fazil Qəzənfəroğlu bir müddət əvvəl Ə.Kərimlini Ə.Elçibəyə qarşı xəyanətdə ittiham etmiş, hətta AXC-nin dağılmağa məhkum olmasını bu xəyanətlə əlaqələndirmişdi. O, daha irəli gedərək qeyd etmişdi ki, xəyanət, satqıncılıq dedikdə ilk olaraq təsəvvürlərdə məhz Əli Kərimlinin obrazı canlanır, BQP sədri haqlıdır. Çünki Ə.Kərimlinin siyasi “kadr anketinə” və yaramazlıqlarına yaxından bələd olanlar çox yaxşı bilirlər ki, hələ gəncliyindən, tələbəlik vaxtlarından xəyanətkarlığın və satqıncılığın texnologiyalarını dərinlən əxz edən “Yurd lideri” xüsusi xidmət orqanları tərəfindən gizli missiya ilə düz Elçibəyin burnunun ucuna yerləşdirilmişdi. Əslində ötən əsrin 90-cı illərinin sonunda Ə.Kərimlinin Qənimət Zahidin vasitəsilə yüz minlərlə çirkli pulların gözqamaşdırıcı işığında “Azadlıq” qəzetində öz liderinə qarşı hansı çirkin təbliğatları apardığını heç kim unutmayıb. Ə.Kərimlinin belə çirkin əməllərini gördükcə Bismarkın hələ tələbəyənkən söylədiyi bir fikri xatırlamaq lap yerinə düşür: “Mən ya ən böyük yaramaz, ya da Prussiyada birinci adam olacağam...”

AXCP sədrinin son dövrlərdəki “siyasi” fəaliyyətinə diqqət etdikdə əslində onun həqiqətən bir yaramaz olduğu qənaətinə gəlmək olur. Bütün bunları isə onun yanvarın 19-da Şəhidlər xiyabanındakı sə-

güzeşətləri, eləcə də fevralın 26-da Xocalı abidəsi yaxınlığındakı rəzalətləri bir daha təsdiq edir.

Fevralın 26-da bəşər tarixində ən qanlı cinayətlərdən biri olan Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və ailə üzvlərinin iştirakı ilə Bakıda keçirilən ümumxalq yürüşünə minlərlə insan qatıldı. On minlərlə insanın iştirak etdiyi ümumxalq yürüşü ilə Xocalı faciəsi qurbanlarının xatirəsi ehtiramla yad edildi, erməni faşistləri tərəfindən insanlığa qarşı törədilmiş bu vəhşi cinayət bir daha dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırıldı.

Bu məqamda “biz də varıq” prinsipi ilə hərəkət edən, xalqın yanında olmayan bir qrup radikal müxalifət nümayəndəsi cəmi 5-10 nəfərlə sonradan Əli Kərimlinin arxasında Xocalı abidəsinə doğru hərəkət edib. Bununla da hər şey açıq-aşkar orta qoyuldu: xalqın kimin arxasınca getdiyi açıq-aşkar göründü. Bu mənzərə onu göstərir ki, dağıdıcı müxalifətin, eləcə də AXCP sədri Ə.Kərimlinin guya kütələnin onların arxasınca getdiyi, xalqın fikrini, rəyini ifadə etdikləri barədə iddiaları cəfəngiyatdır.

Bəs niyə 5-10 nəfər? Cavabı çox sadədir: havadarları bu aksiya üçün Ə.Kərimliyə pul ayırmayıblar. Bununla da Ə.Kərimlinin “arxamızca on minlər gəlir” iddiası bir daha ifşa olundu.

Zahid Rza,
“iki sahil”

Zebaların dərisindəki xətlərin sirri

Araşdırma zamanı zebaların dərisinin üzərindəki zolaqlı xətlərin milçəklərin yoluxdurduğu ölümcül xəstəliklərə qarşı maneə törətdiyi məlum olub.

Bristol Universitetində aparılan araşdırma zamanı atların üzərinə də zebalarda olduğu kimi xətlə və tək rəngli örtüklər salınıb.

Tədqiqat heyətinin rəhbəri professor Tim Karonun sözlərinə görə, heyvanlara yaxınlaşan milçəklərin sayında fərq nəzərə çarpmayıb.

Lakin milçəklərin əksəriyyətinin zebra naxışlı atlara yaxınlaşdığı, sonra hərəkətlərdə zəifliyin nəzərə çarptığı aşkar olunub. Bəzilərinin də son anda ata yaxınlaşmaqdan vaz keçib uçmağa davam etdiyi məlum olub.

Xətlər uzaqdan milçəklərin qarşısını almasa da zebra naxışlı atlara qonan milçəklərin sayı digərlərindən az olub.

Ən güclü nəzəriyyə

Elm adamları təxminən 150 ildir ki, Çarlz Darvin dövründən sonra zebaların xətləri haqqındakı suallara cavab axtarırlar.

İndiyə qədər müxtəlif arqumentlər irəli sürülmüşdür.

Bunlara heyvanların bədən istiliyinin tənzimlənməsi, yırtıcılara qarşı qorunma və hətta fərdi tanınma kimi bir ictimai funksiya daxil edilib.

Professor Karo və araşdırma qatılan bioloqların əksəriyyəti xətlərin yeganə funksiyasının milçəklərlə əlaqəli olduğunu qəbul edib.

Afrikalı at miçəkləri hər il minlərlə insanın ölümünə səbəb olan, xüsusilə Latin Amerikasında minlərlə insanın ölümünə yol açan Rodosiya yuxu xəstəliyi və Afrika atı xəstəliyi kimi xəstəliklərə səbəb olur, bu da əzələlərin məhv olması ilə ölümə səbəb ola bilər.

Nəticələr insanları da milçəklərdən qoruya bilər

Bu araşdırmaların nəticələrinin insanlar üçün faydalı ola biləcəyini deyən araşdırma rəhbəri xətlə paltar geyinən qrup nümayəndələrinin digərlərinə nisbətən daha az milçək hücumuna məruz qaldığını bildirib.

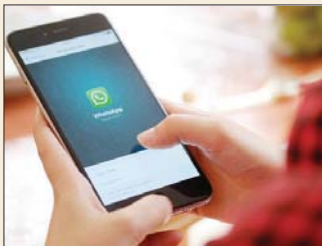
Röya Rasimqızı

“WhatsApp”da yenilik

“WhatsApp” messengerində istifadəçiləri öz razılıqları olmadan qrup çatlarına qoşmağa imkan verməyən yeni funksiya tətbiq olunur.

Milli.Az xəbər verir ki, bundan belə yalnız adları rabitə siyahısında olanlardan qrupa dəvət qəbul olunacaq, qalanlara isə blok qoyulacaq. Bu barədə messenger xəbərdarlıq verməyəcək.

Bu funksiyanın “WhatsApp”ın son sınaq versiyasına daxil edildiyi, yenilənmədən sonra bütün istifadəçilərin ona qoşula biləcəyi də bildirilir.

GÜCLÜ GEOMAQNİT QASIRĞASI BAŞLAYIB

Yer kürəsində güclü geomagnit qasırğası başlayıb.

Milli.Az xəbər verir ki, təbiət hadisəsi martın 2-dək davam edəcək.

Mütəxəssislər bu qasırğanın insan səhhətinə mənfi təsir edəcəyini və xroniki xəstəliklərdən əziyyət çəkənlərin diqqətli olmasını tövsiyə edirlər. Yəni yaxınlaşan Günəş küləyi yuxusuzluq, ağır baş ağrısı, ürək-damar sisteminə pozulmalar və tez-tez əhval-ruhiyyənin düşməsinə səbəb ola bilər.

Eyni zamanda, peyk rabitəsi və naviqasiya sistemlərində müəyyən texniki nasazlıqlar qeydə alına bilər.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

SOCAR-ın “Neftqazəlməhdəqiqatlayihə” İnstitutunun rəhbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı

Rövşən İbrahimovun

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

SOCAR-ın Sosial İnkişaf İdarəsinin rəhbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi SOCAR-ın Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodunun direktoru Roman Nağıyevə, əmisi oğlu

Nofəl Nağıyevin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

SOCAR-ın “Neftqazəlməhdəqiqatlayihə” İnstitutunun rəhbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi SOCAR-ın Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özüllər Zavodunun direktoru Roman Nağıyevə, əmisi oğlu

Nofəl Nağıyevin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

SOCAR-ın Təlim, Tədris və Sertifikatlaşdırma İdarəsinin rəisi Fuad Süleymanov, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi İdarənin Qaynaq İşlərinin sertifikatlaşdırılması şöbəsinin böyük mühəndisi Hafiz Qarayevə, əzizi

Ağaheydər Qarayevin

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Neft və Qaz Sənayesi İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin sədri və aparat işçiləri SOCAR-ın Kompleks Qazma İşləri Trestinin Sosial Şöbəsinin rəisi Nazim Əhmədova, qardaşı

Rövşən Əhmədovun

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

SOCAR-ın Ekologiya İdarəsinin Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin müdiri Bəhlul İsmayilov və əmək kollektivi Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı

Rövşən İbrahimovun

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

SOCAR-ın Kompleks Qazma İşləri Trestinin rəhbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi Naftalan Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı

Rövşən İbrahimovun

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

SOCAR-ın Kompleks Qazma İşləri Trestinin rəhbərliyi, Həmkarlar İttifaqı Komitəsi və əmək kollektivi Trestin Sosial Şöbəsinin rəisi Nazim Əhmədova, qardaşı

Rövşən Əhmədovun

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

SOCAR-ın Ekologiya İdarəsinin Gigiyena və Epidemiologiya Mərkəzinin müdiri Bəhlul İsmayilov və əmək kollektivi SOCAR-ın “Qaz İxrac” İdarəsinin Əməyin mühafizəsi üzrə rəis müavini Sarxan Babaşova, atası

Mixayəddin Babaşovun

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

TƏSİSÇİ:

Baş redaktor:
Vüqar RƏHİMZADƏ

Baş redaktorun I müavini:
İsmayıl HACIYEV

Bakı: Kapital Bankın 1 saylı Xətai filialı H/hesab
№AZ19AIB380300194437
00306107
Kod № 200071
VÖEN: 2000157291

TELEFONLAR:

Qəbul otağı: 530-26-46, 430-87-97
Baş redaktorun I müavini: 530-26-36
FAX: 430-87-47
Mühasibatlıq: 430-87-27
e-mail: ikisahil@azdata.net

Ünvan:

AZ1012 Bakı,
H.Zərdabi
prospekti-88

Qəzet “İKİ SAHİL”in kompüter mərkəzində yığılır və “AZƏRBAYCAN” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap olunur.

Çapa imzalanıb:
28.02.2019-cu il saat 01⁰⁰
Qiyməti: 40 qəpik, Sayı: 8327
İndeks: 0151, Sifariş: 625

Qəzetdə “AZƏRTAC”, “OLAYLAR”, “AzadInform”, “TREND”, SİA, InterFAX informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunub.

Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.